

ศักยภาพในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์จังหวัด
ทหารบกกาญจนบุรี จำกัด

นายยงยุทธ เสม้าใหญ่

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
แขนงวิชาสหกรณ์ สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2556

**Debt Payment Potential of the Members of Kanchanaburi Military District
Saving and Credit Cooperative Limited**

Mr. Yongyuth Semayai

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Business Administration in Cooperatives

School of Agriculture and Cooperatives

Sukhothai Thammathirat Open University

2013

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ศักยภาพในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์จังหวัด
ทหารบก กาญจนบุรี จำกัด
ชื่อและนามสกุล นายชงยุทธ เสมมาใหญ่
แขนงวิชา สหกรณ์
สาขาวิชา เกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. อนุชา ภูริพันธุ์ภิญโญ

การค้นคว้าอิสระนี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม 2557

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

.....^{อนุชา}.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. อนุชา ภูริพันธุ์ภิญโญ)

..........กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. เชาว์ โจนแสง)

....
(รองศาสตราจารย์ ดร. อัจฉรา จิตตลดากร)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์

ชื่อการศึกษา คำนวณค่าอิสระ ศักยภาพในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์จังหวัด

ทหารบก กาญจนบุรี จำกัด

ผู้ศึกษา นายขยงยุทธ เสมงาใหญ่ รหัสนักศึกษา 2559002189

ปริญญา บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (สหกรณ์)

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. อนุชา ภูมิพันธุ์ภิญโญ ปีการศึกษา 2556

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) สภาพทั่วไปของสมาชิกสหกรณ์
2) ศักยภาพในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ และ 3) ข้อเสนอแนะในการชำระหนี้ของสมาชิก
และสหกรณ์

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์จังหวัดทหารบก
กาญจนบุรี จำกัด ที่มีหนี้สินกับสหกรณ์ในวันสิ้นปีบัญชี 2556 ทั้งหมดจำนวน 327 ราย ไม่มี
การสุ่มตัวอย่าง เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่
ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และโลจิสโมเดลใช้ในการทดสอบ
สมมติฐาน

ผลการศึกษพบว่า 1) สภาพทั่วไปของสมาชิกสหกรณ์ ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุ
อยู่ในช่วง 41-50 ปี มีสถานภาพสมรส การศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี และส่วนใหญ่เป็นคน
ภาคกลาง และอายุการทำงานที่แตกต่างกัน 2) ศักยภาพในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์
ได้แก่ (1) เงินกู้ประเภทสามัญ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อศักยภาพในการชำระหนี้เงินกู้ประเภทสามัญ
คือ เพศ สถานที่อยู่ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน วงเงินที่อนุมัติให้กู้ จำนวนเงินที่ต้องผ่อนชำระ
(2) เงินกู้ประเภทฉุกเฉิน ปัจจัยที่สำคัญคือ อายุและอายุการทำงาน และ (3) เงินกู้ประเภทสามัญ
และฉุกเฉินรวมกัน ปัจจัยที่สำคัญคือ ระดับการศึกษา 3) ข้อเสนอแนะสหกรณ์ ได้แก่ ควรมีการ
ปรับปรุงหลักเกณฑ์การพิจารณาการปล่อยเงินกู้ หลักประกันสำหรับเงินกู้ ลำดับแห่งการให้
เงินกู้ และข้อกำหนดอื่นๆ ควรมีการพยากรณ์ความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกจาก
แบบจำลองที่ได้ทำการศึกษาแล้ว ควรมีการจัดทำลำดับชั้นความสามารถในการชำระหนี้ และ
ควรมีการตรวจสอบสถานการณ์การกู้เงินของสมาชิกจากศูนย์ข้อมูลเครดิตกลาง หรือแหล่งกู้ยืม
เงินต่างๆ

คำสำคัญ ศักยภาพในการชำระหนี้ สหกรณ์ออมทรัพย์จังหวัดทหารบก จังหวัดกาญจนบุรี

Independent Study title: Debt Payment Potential of the Members of
Kanchanaburi Military District Saving and Credit
Cooperative Limited

Author: Mr. Yongyuth Semayai; **ID:** 2559002189;

Degree: Master of Business Administration (Cooperatives);

Independent Study advisor: Anucha Puripunpinyoo, Associate Professor;

Academic year: 2013

Abstract

The purposes of this research were to study 1) general backgrounds of members of the cooperatives, 2) debt payment potential of members of the cooperatives, and 3) suggestions on the debt payment of members and the cooperatives.

The population in the study was the members of Kanchanaburi Military District Saving and Credit Cooperative Limited who were in debt to the cooperatives until the end of the year 2013 accounting for 327 members with no sample selection. The data were collected by using questionnaire. The statistics for data analysis were frequency, percentage, mean, and standard deviation, logistic model was used for hypothesis testing.

The results of the study were found that 1) general conditions of the members, the majority of them were male with the age ranging from 41 to 50 years, and were married. The level of education was lower than a bachelor's degree. Their birthplaces were in the central region. They had different working experiences. 2) The debt payment potential of the members; (1) ordinary loan type, the factors influenced debt payment were gender, residential location, income per month, approval limited loan, and amount of repayment; (2) emergency loan type, the important factors were age and years of working experience; (3) the combination of ordinary and emergency loans, the important factor was level of education of the members. 3) In terms of suggestions, the cooperatives should improve rules and regulations for loan consideration, loan guarantees, loan priority, and other requirements. The cooperatives should have a study to make a predicting model of the member's ability in debt payment. The cooperatives should arrange the priority of debt payment ability of the members. Furthermore, the cooperatives should have a system for checking debt situations of the members by using the information of the Central Credit Information Center or other sources of loans, etc.

Keywords : Debt payment potential, Military district saving and credit cooperative, Kanchanaburi Province

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงโดยได้รับความเอื้อเฟื้อ และความอนุเคราะห์เหลือจากหลายท่าน ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.อนุชา ภูริพันธุ์ภิญโญ แขนงวิชาสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช และ รศ.ดร.เชาว์ โรจนแสง ได้กรุณาได้รับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ ซึ่งให้ความรู้ คำปรึกษา และคำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ รวมไปถึงการติดตาม และตรวจทานอย่างละเอียดเสมอมา ผู้ศึกษารู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาและความห่วงใยของท่านอาจารย์ที่ปรึกษาทั้งสองเป็นอย่างยิ่ง

นอกจากนี้ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณ สหกรณ์ออมทรัพย์จังหวัดทหารบกกาญจนบุรี จำกัด ที่ช่วยเหลือฐานข้อมูลของสมาชิก ซึ่งมีประโยชน์อย่างมากในการจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณทุกท่านซึ่งมีอาจเอ่ยนามได้หมด ในความช่วยเหลือ และกำลังใจที่ให้เสมอมา

สุดท้ายผู้ศึกษาขอขอบพระคุณ คุณพ่อที่ล่วงลับไปแล้ว คุณแม่และภรรยา ที่ช่วยเหลือสนับสนุนการศึกษา และให้กำลังใจแก่ข้าพเจ้ามาโดยตลอด ทำให้การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยดี ประโยชน์ที่เกิดจากการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ผู้เขียนขอมอบให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกท่าน และหากมีข้อบกพร่องประการใด ผู้เขียนขอน้อมรับไว้แต่เพียงผู้เดียว

ยงยุทธ เสมมาใหญ่

พฤษภาคม 2557

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์การศึกษา.....	6
กรอบแนวคิดการศึกษา.....	6
สมมุติฐานการศึกษา.....	7
ขอบเขตของการศึกษา.....	7
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	8
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	9
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	11
ประวัติความเป็นมาของสหกรณ์ออมทรัพย์.....	11
ประวัติความเป็นมาของสหกรณ์ออมทรัพย์จังหวัดทหารบกกาญจนบุรี จำกัด.....	20
การบริหารจัดการสหกรณ์ออมทรัพย์และนโยบายการให้สินเชื่อ.....	22
แนวคิดด้านการวิเคราะห์เครดิต.....	40
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแบบจำลองโลจิต (Logit Model).....	42
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	44
บทที่ 3 วิธีดำเนินการศึกษา.....	53
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	53
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา.....	53
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	54
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	54

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	62
ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์จังหวัดทหารบก กาญจนบุรี จำกัด.....	62
ตอนที่ 2 วิเคราะห์ความน่าจะเป็นต่อศักยภาพในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ออม ทรัพย์จังหวัดทหารบกกาญจนบุรี จำกัด ในเงินกู้ประเภทสามัญ ($P1_i$) เงินกู้ประเภท ฉุกเฉิน ($P2_i$) และเงินกู้ประเภทสามัญและฉุกเฉินรวมกัน ($P3_i$).....	75
บทที่ 5 สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	89
สรุปผลการศึกษา.....	89
อภิปรายผลการศึกษา.....	90
ข้อเสนอแนะ.....	94
บรรณานุกรม.....	96
ภาคผนวก.....	99
ประวัติผู้ศึกษา.....	119

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1	20
ตารางที่ 4.1	63
ตารางที่ 4.2	63
ตารางที่ 4.3	64
ตารางที่ 4.4	64
ตารางที่ 4.5	65
ตารางที่ 4.6	65
ตารางที่ 4.7	66
ตารางที่ 4.8	66
ตารางที่ 4.9	67
ตารางที่ 4.10	67
ตารางที่ 4.11	68
ตารางที่ 4.12	68
ตารางที่ 4.13	69
ตารางที่ 4.14	69
ตารางที่ 4.15	70
ตารางที่ 4.16	71
ตารางที่ 4.17	71
ตารางที่ 4.18	72
ตารางที่ 4.19	72
ตารางที่ 4.20	73
ตารางที่ 4.21	73
ตารางที่ 4.22	74
ตารางที่ 4.23	74

สารบัญตาราง (ต่อ)

		หน้า
ตารางที่ 4.24	ปัจจัยที่กำหนดความน่าจะเป็นต่อศักยภาพในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์จังหวัดทหารบกกาญจนบุรี จำกัด ในเงินกู้ประเภทสามัญ ($P1_i$).....	75
ตารางที่ 4.25	ปัจจัยที่กำหนดความน่าจะเป็นในการเกิดความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์จังหวัดทหารบกกาญจนบุรี จำกัด (Logit Model : ตัวแปรตาม สมาชิกมีศักยภาพในการชำระหนี้ หรือ ไม่มีศักยภาพในการชำระหนี้สหกรณ์)	80
ตารางที่ 4.26	ปัจจัยที่กำหนดความน่าจะเป็นในการเกิดความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์จังหวัดทหารบกกาญจนบุรี จำกัด (Logit Model : ตัวแปรตาม สมาชิกมีศักยภาพในการชำระหนี้ หรือ ไม่มีศักยภาพในการชำระหนี้สหกรณ์)	83
ตารางที่ 4.27	ปัจจัยที่กำหนดความน่าจะเป็นในการเกิดความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์จังหวัดทหารบกกาญจนบุรี จำกัด (Logit Model : ตัวแปรตาม สมาชิกมีศักยภาพในการชำระหนี้ หรือ ไม่มีศักยภาพในการชำระหนี้สหกรณ์)	86

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย..... 6

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สหกรณ์ถือกำเนิดมาจากปัญหาในปลายสมัยรัชกาลที่ 5 ซึ่งขณะนั้นอาชีพหลักของประเทศไทยเกษตรกรรมอย่างประเทศไทย คือการทำนา เมื่อมีการติดต่อค้าขายกับต่างประเทศมากขึ้น นับเนื่องตั้งแต่สมัยกรุงรัตนโกสินทร์เป็นต้นมา ทำให้ระบบ "เพื่อเลี้ยงตัวเองในชนบท" มาสู่ระบบเศรษฐกิจ "เพื่อการค้า" ความต้องการเงินทุนเพื่อขยายการผลิตและการครองชีพเพิ่มมากขึ้น ประชากรส่วนใหญ่ 85 เปอร์เซ็นต์เป็นเกษตรกรอยู่ในฐานะยากจน ขาดแคลนเงินทุนต้องกู้หนี้ยืมสินจากพ่อค้ายาทุน "คหบดี" ซึ่งมักถูกเอารัดเอาเปรียบจากผู้ให้กู้ยืมเหล่านี้ทุกวิถีทาง เช่น การกำหนดดอกเบี้ยในอัตราสูง การทำสัญญาส่งใช้เป็นข้าวเมื่อเก็บเกี่ยวแล้ว ในเรื่องซึ่ง ดวง วัดก็กำหนดเอาตามพอใจ ทำให้ชาวไร่ชาวนาเสียเปรียบเป็นอย่างมาก เกิดหนี้สินพอกพูนจึงเกิดขึ้นกับเกษตรกร

ต่อมางานสหกรณ์ได้ขยายตัวกว้างขวาง มีการจดทะเบียนสหกรณ์อีกหลายสหกรณ์และมีการจัดตั้งสหกรณ์อีกหลายประเภท แต่เป็นสหกรณ์ขนาดเล็กที่ดำเนินธุรกิจแบบเอกประสงค์ทั้งสิ้น จึงไม่สามารถตอบสนองความต้องการหรือแก้ไขปัญหาของเกษตรกรได้เต็มที่ ทางรัฐบาลจึงได้ออกพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2511 เปิดโอกาสให้สหกรณ์หาทุนขนาดเล็กที่ดำเนินธุรกิจเพียงอย่างเดียว ควบเข้าเป็นสหกรณ์ขนาดใหญ่ ทำให้สามารถขยายการดำเนินธุรกิจเป็นแบบเอกประสงค์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์แก่สมาชิก ด้วยเหตุนี้ สหกรณ์หาทุน จึงแปรสภาพเป็นสหกรณ์การเกษตรมาจนถึงปัจจุบัน

ในปี 2516 ได้มีการประกาศกฎกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แบ่งประเภทสหกรณ์ในประเทศไทยตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2511 ออกเป็น 6 ประเภท คือ สหกรณ์การเกษตร สหกรณ์นิคม สหกรณ์ประมง สหกรณ์ออมทรัพย์ สหกรณ์ร้านค้า และสหกรณ์บริการ ซึ่งนับตั้งแต่สหกรณ์ได้ถือกำเนิดขึ้นในประเทศไทยจนถึงปัจจุบัน ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ในธุรกิจต่าง ๆ ได้สร้างความเชื่อถือเป็นที่ยอมรับของสมาชิก จนทำให้จำนวนสหกรณ์เพิ่มขึ้นทุกปี การสหกรณ์ในประเทศไทยจึงมีความสำคัญต่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่ช่วยแก้ปัญหาในการประกอบ

อาชีพและช่วยยกระดับความเป็นอยู่ของประชาชนให้ดีขึ้น (สนธิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย, 2549)

สหกรณ์ออมทรัพย์นั้น หมายถึง สถาบันการเงินที่มีสมาชิกเป็นบุคคลที่มีอาชีพอย่างเดียวกัน หรืออาชีพที่ชุมชนเดียวกัน มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้สมาชิกรู้จักการออมทรัพย์และให้กู้ยืมเมื่อเกิดความจำเป็น หรือให้เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์นอกเลย และได้รับการจดทะเบียนตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 (กรมส่งเสริมสหกรณ์, 2555)

สหกรณ์ออมทรัพย์เป็นสถาบันการเงินที่ส่งเสริมให้บุคคลที่เป็นสมาชิกรู้จักการออมทรัพย์และสามารถบริการเงินกู้ให้แก่สมาชิก เพื่อนำไปใช้จ่ายเมื่อเกิดความจำเป็น โดยยึดหลักการช่วยเหลือตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน จึงเป็นการร่วมกันแก้ปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคมอีกทางหนึ่ง การก่อตั้งสหกรณ์ในระยะแรก ๆ นั้น มุ่งเน้นเพียงเพื่อการออมทรัพย์และการให้บริการเงินกู้แก่สมาชิกตามกำลังทรัพย์ที่สหกรณ์มีอยู่เท่านั้น โดยไม่มีเงินฝากและไม่มีการกู้ยืมเงินจากที่อื่นมาดำเนินการ ดังนั้น รูปแบบการดำเนินการของสหกรณ์ในอดีต จึงคล้ายกับการจัดสวัสดิการในหน่วยงานที่ไม่มีความสลับซับซ้อน ยังมีสมาชิกจำนวนน้อย และเงินทุนของสหกรณ์ยังมีไม่มากนัก

ต่อมา กิจการสหกรณ์ออมทรัพย์ได้รับการยอมรับจากสมาชิกเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ประกอบกับทางราชการมีนโยบายสนับสนุนให้หน่วยงานราชการทุกสังกัดจัดตั้งสหกรณ์ออมทรัพย์ขึ้น

สหกรณ์ออมทรัพย์จังหวัดทหารบกกาญจนบุรี จำกัด ได้จัดตั้งขึ้นในหมู่ผู้ที่มีรายได้ประจำ (เงินเดือน) โดยมีสมาชิกเป็นข้าราชการและลูกจ้างประจำสังกัดจังหวัดทหารบกกาญจนบุรี โรงพยาบาลค่ายสุรสีห์ และรวมถึงเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์แห่งนี้ อีกทั้งสหกรณ์รับสมาชิกสมทบด้วย แต่ให้สิทธิ์เพียงฝากเงินกับสหกรณ์ได้เท่านั้น โดยสหกรณ์มีความมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมให้บรรดาสมาชิกออมทรัพย์ได้อย่างจริงจัง และให้บริการสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ เพื่อป้องกันให้สมาชิกพ้นจากหนี้สินที่มีภาระมาก สหกรณ์ได้จดทะเบียนเป็นสหกรณ์ เมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม 2548 โดยใช้ชื่อว่า “ สหกรณ์ออมทรัพย์จังหวัดทหารบกกาญจนบุรี จำกัด ”

ปัจจุบัน สหกรณ์ออมทรัพย์จังหวัดทหารบกกาญจนบุรี จำกัด ให้บริการเงินกู้แก่สมาชิกภายใต้ระเบียบสหกรณ์ออมทรัพย์จังหวัดทหารบกกาญจนบุรี จำกัด ว่าด้วยการให้เงินกู้แก่สมาชิก พ.ศ. 2556 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่ 1 กรกฎาคม 2556 ซึ่งได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมและถือใช้ในปัจจุบัน โดยการให้เงินกู้แก่สมาชิก จะให้ได้เฉพาะกรณีเพื่อการอันจำเป็นหรือมีประโยชน์ต่อการอยู่อาศัย ต่อการประกอบอาชีพ ต่อการดำรงชีวิต ต่อการศึกษา ตามที่คณะกรรมการดำเนินการเห็นสมควร โดยปัจจุบันสหกรณ์ให้บริการเงินกู้แก่สมาชิก 2 ประเภท คือ

1.1 เงินกู้เพื่อเหตุฉุกเฉิน

1.1.1 สมาชิกมีเงินได้รายเดือนสามารถกู้เพื่อเหตุฉุกเฉินได้ดังนี้

- 1) สมาชิกมีเงินได้รายเดือนไม่ถึง 7,000 บาท สามารถกู้เพื่อเหตุฉุกเฉินได้ 6,000 บาท
- 2) สมาชิกมีเงินได้รายเดือนตั้งแต่ 7,000 – 12,000 บาทสามารถกู้เพื่อเหตุฉุกเฉินได้ 10,000 บาท
- 3) สมาชิกมีเงินได้รายเดือนตั้งแต่ 12,000 บาท ขึ้นไป สามารถกู้เพื่อเหตุฉุกเฉินได้ 15,000 บาท

1.1.2 สมาชิกที่ยังมีเงินกู้เพื่อเหตุฉุกเฉินค้างชำระ จะต้องผ่อนชำระค้างงวดไม่น้อยกว่าครึ่งหนึ่งของงวดที่กู้ยืม หรือ 3 งวด ขึ้นไป

1.1.3 ค่าขอกู้เงินเพื่อเหตุฉุกเฉิน ผู้กู้ทำหนังสือขอกู้ต่อสหกรณ์แล้วไม่ต้องมีหลักประกันอย่างอื่นอีก

1.1.4 การส่งเงินงวดชำระหนี้ จำนวน 6 งวด โดยส่งเงินต้นงวดละไม่ต่ำกว่า 2 ใน 3 ของจำนวนเงินกู้พร้อมด้วยดอกเบี้ยร้อยละ 6 บาท ตามเงินต้นคงเหลือภายในสิ้นเดือนของแต่ละเดือน ไม่มีการผ่อนผันแต่อย่างใด

1.2 เงินกู้สามัญ

1.2.1 ผู้กู้ต้องเป็นสมาชิกมาแล้วไม่น้อยกว่า 6 เดือนและมีทุนเรือนหุ้นอย่างน้อย 20,000.00 บาท และข้อมสุดแต่คณะกรรมการดำเนินการหรือคณะอนุกรรมการเงินกู้พิจารณาเห็นสมควร และจะต้องมีเงินได้รายเดือนเหลือหลังจากหักหนี้สินของทางราชการทุกประเภทและเงินกู้ของสหกรณ์รวมค่าหุ้นรายเดือนแล้ว ไม่น้อยกว่าร้อยละ 30 ของเงินเดือน และผู้ค้ำประกันจะคงเหลือเงินเช่นเดียวกับผู้กู้ ทั้งนี้สุดแต่คณะกรรมการจะพิจารณา

1.2.2 สมาชิกที่เป็นลูกจ้างรายเดือนของโรงพยาบาลค่ายสุรสีห์ ที่รับค่าจ้างจากรายรับของสถานพยาบาล ให้ได้สิทธิเพียงการกู้เงินเพื่อเหตุฉุกเฉิน หรือถ้ามีความจำเป็นต้องกู้เงินสามัญ ผู้ค้ำประกันต้องเป็นสมาชิกสหกรณ์ที่เป็นข้าราชการประจำการสังกัด จังหวัดทหารบกกาญจนบุรีหรือโรงพยาบาลค่ายสุรสีห์เท่านั้น ส่วนพนักงานราชการ สังกัดจังหวัดทหารบกกาญจนบุรีหรือโรงพยาบาลค่ายสุรสีห์ ถ้ามีความจำเป็นต้องกู้เงินสามัญ ผู้ค้ำประกันต้องเป็นสมาชิกสหกรณ์ที่เป็นข้าราชการประจำการสังกัด จังหวัดทหารบกกาญจนบุรีหรือโรงพยาบาลค่ายสุรสีห์ อย่างน้อย 1 คน

1.2.3 สมาชิกคนหนึ่ง ๆ สามารถกู้เงินสามัญได้ ไม่เกินจำนวน 500,000 บาท อัตราดอกเบี้ย ร้อยละ 6 บาท และสมาชิกสามารถผ่อนชำระได้สูงสุด 120 งวด ทั้งนี้ข้อมสุดแต่คณะกรรมการดำเนินการหรือคณะอนุกรรมการเงินกู้พิจารณาเห็นสมควร

1.2.4 สมาชิกกู้เงินสามัญโดยใช้หุ้นเป็นหลักประกัน ให้กู้ได้ภายในจำนวนไม่เกินร้อยละ 90 ของค่าหุ้นทั้งหมดที่เป็นหลักประกันและให้ถือเป็นการกู้ลำดับแรกก่อนเงินกู้สามัญ ซึ่งมีหลักประกันอย่างอื่น

1.2.5 สมาชิกที่ยังส่งคืนเงินกู้สามัญไม่เสร็จสิ้นแต่มีการขอกู้เงินสามัญ ต้องส่งชำระหนี้มาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี หรือ 12 เดือนของงวดการส่งเงินกู้สามัญ

1.2.6 ค่าขอกู้เงินสามัญ ให้สมาชิกยื่นคำขอเป็นหนังสือ ต่อคณะกรรมการดำเนินการเมื่อค้างส่งเงินงวดชำระหนี้ (ไม่ว่าต้นเงินหรือดอกเบี้ย) เป็นเวลา 2 เดือนติดต่อกันหรือผิดนัดการส่งเงินงวดชำระหนี้ หรือนำเงินกู้ออกไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ ให้คณะกรรมการดำเนินการจัดการเรียกคืนโดยมิชักช้า

1.2.7 ในกรณีที่เงินกู้สามัญเป็นอันต้องส่งคืนด้วยเหตุตามข้อ (6) และไม่สามารถชำระหนี้คืนโดยสิ้นเชิงได้ ให้ผู้ค้ำประกันต้องรับผิดชอบชำระหนี้แทนผู้กู้รายนั้นเต็มจำนวน หรือร้องขอเป็นหนังสือต่อคณะกรรมการดำเนินการ ขอผ่อนผันชำระหนี้เป็นงวด ๆ ตามเงินกู้ที่เหลือของผู้กู้จนเสร็จสิ้น สุดแต่จะพิจารณาเห็นสมควร

1.2.8 ผู้กู้ที่ดี ผู้ค้ำประกันที่ดี ต้องรับผิดชอบว่า ถ้าตนประสงค์จะขอยกหรือย้ายจากราชการ หรืองานประจำตามข้อบังคับของสหกรณ์ข้อ 31 (3) ต้องแจ้งเป็นหนังสือให้สหกรณ์ทราบและจัดการชำระหนี้สินซึ่งตนมีอยู่ต่อสหกรณ์ให้ครบจำนวนเงินกู้เสียก่อน แล้วจึงขอยกหรือย้ายจากราชการหรืองานประจำนั้นได้

การชำระหนี้เงินกู้นั้น สหกรณ์ให้สมาชิกชำระเงินกู้เดือนละอย่างน้อย 1 ครั้ง ของแต่ละสัญญาภายในวันสิ้นเดือน โดยสมาชิกต้องทำหนังสือยินยอมให้หน่วยงานที่สมาชิกรับเงินเดือนอยู่หักเงินเดือนตามจำนวนหนี้และประเภทของหนี้ที่สหกรณ์แจ้ง โดยหน่วยงานนั้นต้องเป็นผู้รวบรวมส่งให้สหกรณ์โดยตรงหรือผ่านธนาคารเข้าบัญชีสหกรณ์

จากรายงานประจำปี 2555 และ 2556 ของสหกรณ์ออมทรัพย์จังหวัดทหารบกกาญจนบุรี จำกัด รายงานว่า ในระหว่างปีบัญชีสหกรณ์ได้ให้บริการเงินกู้แก่สมาชิก ดังนี้

ตารางที่ 1.1 แสดงปริมาณเงินให้กู้แก่สมาชิก ของสหกรณ์ออมทรัพย์จังหวัดทหารบกกาญจนบุรี จำกัด ในปีบัญชี 2555 และ 2556 (วันที่ 1 มกราคม 2555 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2555 และ วันที่ 1 มกราคม 2555 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2555 เปรียบเทียบกัน)

ประเภท เงินกู้	ให้เงินกู้ ระหว่างปี 55 จำนวนเงิน (บาท)	สัญญา	คงเหลือสิ้นปี 55 จำนวนเงิน (บาท)	ให้เงินกู้ระหว่าง ปี 56 จำนวนเงิน (บาท)	สัญญา	คงเหลือสิ้นปี 56 จำนวนเงิน (บาท)
1. เงินกู้ ฉุกเฉิน	1,567,000.00	183	136,250.00	2,461,300.00	217	544,290.00
2. เงินกู้ สามัญ	35,981,000.00	152	57,238,115.00	26,674,000.00	105	46,226,691.00
รวม	37,548,000.00	335	57,374,365.00	29,135,300.00	322	60,148,228.00

ที่มา: รายงานประจำปี 2555 และ 2556 สหกรณ์ออมทรัพย์จังหวัดทหารบกกาญจนบุรี จำกัด

จำนวนสมาชิกที่มีหนี้สินในวันสิ้นปีบัญชี 2556 ทั้งสิ้น 327 ราย เฉลี่ยกู้เงินรายละ 183,939.53 บาท เฉลี่ยต่อรายเป็นหนี้มากกว่าสิ้นปี 2555 รายละ 10,603.08 บาท แต่สหกรณ์มีลูกหนี้เพิ่มขึ้น 2,773,863.00 บาท (ปี 2555 มีหนี้คงเหลือ 57,374,365.00 บาท มีสมาชิกเป็นหนี้ 331 ราย เฉลี่ยรายละ 173,336.45 บาท)

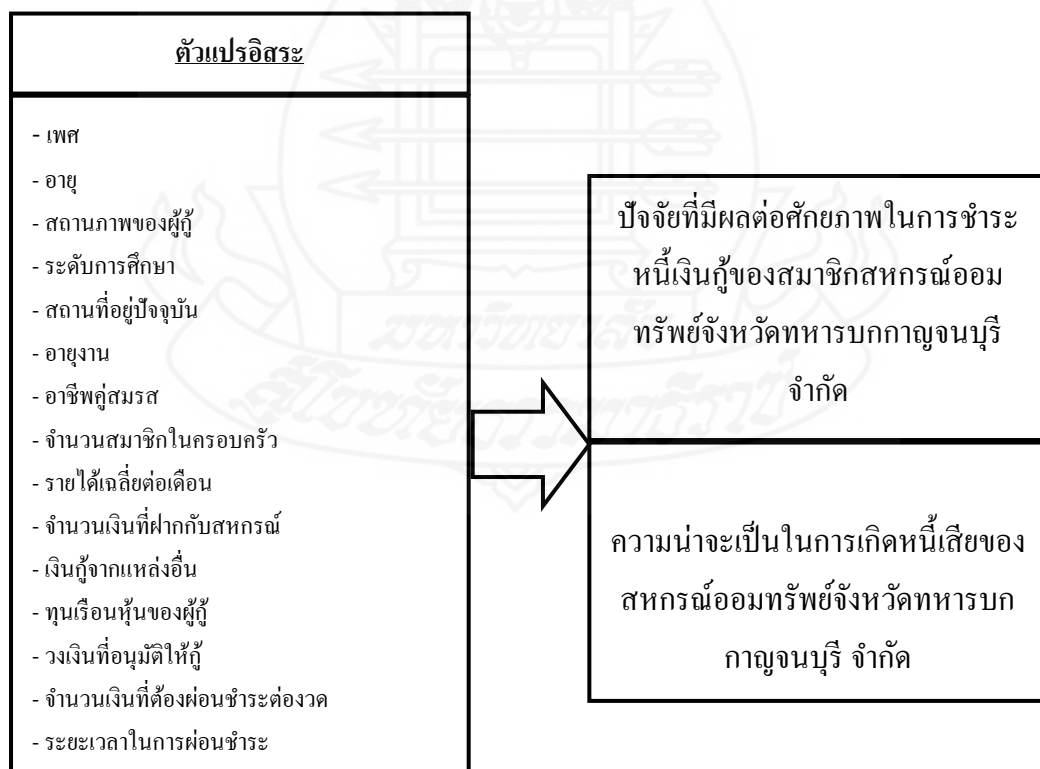
จากเงินกู้ทั้ง 2 ประเภท ที่สหกรณ์ปล่อยกู้ให้แก่สมาชิกในปีบัญชี 2556 นั้น จะเห็นได้ว่ามีค่าเฉลี่ยกู้เงินสูงถึงรายละ 183,939.53 บาท ดังนั้น จึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจทำการศึกษาว่า ปัจจัยใดบ้าง ที่มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิก นอกจากนี้ยังเป็นศึกษาถึงลักษณะของสมาชิกที่อาจเกิดเป็นหนี้ค้างชำระในอนาคต ซึ่งผลการศึกษานี้จะเป็นประโยชน์ต่อสหกรณ์ในการวิเคราะห์สมาชิกผู้กู้และสามารถวางแผนเพื่อการบริหารหนี้ค้างชำระให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

2. วัตถุประสงค์การศึกษา

- 2.1 ศึกษาสภาพทั่วไปของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์จังหวัดทหารบกกาญจนบุรี จำกัด
- 2.2 ศึกษาศักยภาพในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์จังหวัดทหารบกกาญจนบุรี จำกัด
- 2.3 หาข้อเสนอแนะในการชำระหนี้ของสมาชิกและสหกรณ์ออมทรัพย์จังหวัดทหารบกกาญจนบุรี จำกัด

3. กรอบแนวคิดการศึกษา

ผู้ศึกษาได้ผสมผสานตัวแปรต่าง ๆ ทั้งตัวแปรต้น และตัวแปรตาม คือ ศักยภาพในการชำระหนี้และปัจจัยที่กำหนดศักยภาพในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์จังหวัดทหารบกกาญจนบุรี จำกัด ระหว่างผู้ที่กู้เงินกู้ฉุกเฉิน เงินกู้สามัญ และสมาชิกผู้ที่กู้เงินกู้ฉุกเฉินและเงินกู้สามัญรวมกัน ดังรูปแบบจำลองกรอบแนวคิดการศึกษา

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

โดยการศึกษาดังกล่าว ผู้ศึกษาได้ศึกษาตามแนวคิดเกี่ยวกับแบบจำลอง (Model) ของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์จังหวัดทหารบกกาญจนบุรี จำกัด เป็นการศึกษาถึงปัจจัยที่ผลต่อศักยภาพในการชำระหนี้และปัจจัยที่มีผลต่อศักยภาพในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์จังหวัดทหารบกกาญจนบุรี จำกัด ระหว่างผู้ที่กู้เงินกู้ฉุกเฉิน เงินกู้สามัญ และสมาชิกผู้ที่กู้เงินกู้สามัญและฉุกเฉินรวมกัน

4. สมมติฐานการศึกษา

สมมติฐานการวิจัย (H1) : เพศ อายุ สถานภาพของผู้กู้ ระดับการศึกษา สถานที่อยู่ปัจจุบัน อาชีพคู่สมรส ลักษณะของสมาชิกในครอบครัว รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ทุนเรือนหุ้นของผู้กู้ จำนวนเงินที่ฝากกับสหกรณ์ เงินกู้จากแหล่งอื่น วงเงินที่อนุมัติให้กู้ จำนวนเงินที่ต้องผ่อนชำระต่องวด และระยะเวลาในการผ่อนชำระ มีความสัมพันธ์กับศักยภาพในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์จังหวัดทหารบกกาญจนบุรี จำกัด

5. ขอบเขตของการศึกษา

ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยในครั้งนี้ ดังต่อไปนี้

5.1 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ จำนวนสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์จังหวัดทหารบกกาญจนบุรี จำกัด ที่มีหนี้สินกับสหกรณ์ในวันสิ้นบัญชี 2556 (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556) จำนวน 327 คน

5.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา จะศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อศักยภาพในการชำระหนี้และปัจจัยที่กำหนดศักยภาพในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์จังหวัดทหารบกกาญจนบุรี จำกัด ระหว่างผู้ที่กู้เงินกู้ฉุกเฉิน เงินกู้สามัญ และสมาชิกผู้ที่กู้เงินกู้ฉุกเฉินและเงินกู้สามัญรวมกัน

5.3 ขอบเขตด้านเวลา จะศึกษาโดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์จังหวัดทหารบกกาญจนบุรี จำกัด ที่ยังมีหนี้สินกับสหกรณ์ ณ วันสิ้นปีบัญชี 2556 (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556)

5.4 ขอบเขตด้านตัวแปร

5.4.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพของผู้กู้ ระดับการศึกษา

สถานที่อยู่ปัจจุบัน อายุงาน อาชีพกลุ่มสมรส จำนวนสมาชิกในครอบครัว รายได้เฉลี่ยต่อเดือน จำนวนเงินที่ฝากกับสหกรณ์ เงินกู้จากแหล่งอื่น ทุนเรือนหุ้นของผู้กู้ วงเงินที่อนุมัติให้กู้ จำนวนเงินที่ต้องผ่อนชำระต่องวด ระยะเวลาในการผ่อนชำระ

5.4.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ศักยภาพในการชำระหนี้และปัจจัยที่กำหนดศักยภาพในการชำระหนี้ระหว่างเงินกู้สามัญ เงินกู้ฉุกเฉิน และสมาชิกผู้กู้เงินกู้ฉุกเฉินและเงินกู้สามัญรวมกันของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์จังหวัดทหารบกกาญจนบุรี จำกัด

6. ข้อตกลงเบื้องต้น

6.1 ใช้ข้อมูลปฐมภูมิ ซึ่งเป็นข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ จำนวนสมาชิกในครอบครัว สถานที่อยู่ปัจจุบัน อายุงาน อาชีพกลุ่มสมรส ข้อมูลทางด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน จำนวนเงินที่ฝากกับสหกรณ์ ทุนเรือนหุ้นของผู้กู้ และข้อมูลทางด้านสินเชื่อของสมาชิก ได้แก่ จำนวนเงินที่อนุมัติให้กู้ จำนวนเงินที่ผ่อนชำระต่อเดือน ของประชากรจากสมาชิกที่มีหนี้กับสหกรณ์ ณ สิ้นปีบัญชี 2556 (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556) จำนวน 327 คน

6.2 การศึกษาครั้งนี้ จะเน้นการวิเคราะห์ในด้านที่เกี่ยวข้องกับแบบจำลอง (Model) เพื่อศึกษาความสามารถในการชำระหนี้ของประชากรของสมาชิกที่มีหนี้กับสหกรณ์ ณ สิ้นปีบัญชี 2556 (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556) จำนวน 327 คน

7. นิยามศัพท์เฉพาะ

7.1 ศักยภาพในการชำระหนี้ของสมาชิก หมายถึง สมาชิกใช้บริการเงินกู้จากสหกรณ์แล้ว ยังมีการกู้ยืมจากแหล่งเงินกู้อื่นอีกหรือไม่

7.2 สมาชิกมีศักยภาพในการชำระหนี้ หมายถึง สมาชิกใช้บริการเงินกู้จากสหกรณ์แต่ไม่มีการกู้ยืมจากแหล่งเงินกู้อื่น หรือมีการกู้ยืมเงินจากแหล่งเงินกู้อื่น แต่มียอดหนี้น้อยกว่าผลรวมของมูลค่าหุ้น เงินฝากกับสหกรณ์

7.3 สมาชิกไม่มีศักยภาพในการชำระหนี้ หมายถึง สมาชิกมีการกู้ยืมเงินจากสหกรณ์

แล้ว ยังมีการกู้ยืมจากแหล่งเงินกู้อื่นและเงินกู้นั้นมียอดหนี้มากกว่าผลรวมของมูลค่าหุ้น เงินฝากกับ สหกรณ์ และเงินฝากจากแหล่งอื่น

7.4 ปัจจัยที่มีผลต่อศักยภาพในการชำระหนี้ หมายถึง ปัจจัยหรือองค์ประกอบต่าง ๆ ที่มีโอกาสที่สมาชิกอาจไม่สามารถชำระหนี้ได้ของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์จังหวัดทหารบก กาญจนบุรี จำกัด

7.5 คณะกรรมการ หมายถึง คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ออมทรัพย์จังหวัด ทหารบกกาญจนบุรี จำกัด

7.6 สหกรณ์ หมายถึง สหกรณ์ออมทรัพย์จังหวัดทหารบกกาญจนบุรี จำกัด

7.7 สมาชิก หมายถึง สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์จังหวัดทหารบกกาญจนบุรี จำกัด

7.8 ระเบียบ หมายถึง ระเบียบสหกรณ์ออมทรัพย์จังหวัดทหารบกกาญจนบุรี จำกัด ว่าด้วยการให้เงินกู้แก่สมาชิก พ.ศ. 2556 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

7.9 เงินกู้ฉุกเฉิน หมายถึง เงินกู้ฉุกเฉิน ที่สหกรณ์ออมทรัพย์จังหวัดทหารบก กาญจนบุรี จำกัด ให้บริการแก่สมาชิก ตามระเบียบว่าด้วยการให้เงินกู้แก่สมาชิก พ.ศ. 2556 และ ที่แก้ไขเพิ่มเติม

7.10 เงินกู้สามัญ หมายถึง เงินกู้สามัญ ที่สหกรณ์ออมทรัพย์จังหวัดทหารบก กาญจนบุรี จำกัด ให้บริการแก่สมาชิก ตามระเบียบว่าด้วยการให้เงินกู้แก่สมาชิก พ.ศ. 2556 และ ที่แก้ไขเพิ่มเติม

8. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

8.1 เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยทางปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยทางเศรษฐกิจ และองค์ประกอบ ของสินเชื่อ ที่คาดว่าจะมีอิทธิพลต่อศักยภาพในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ จังหวัดทหารบกกาญจนบุรี จำกัด ระหว่างผู้ที่กู้เงินกู้ฉุกเฉิน เงินกู้สามัญ และสมาชิกผู้ที่กู้เงินกู้ สามัญและเงินกู้ฉุกเฉินรวมกัน

8.2 เพื่อให้ทราบถึงศักยภาพในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ จังหวัดทหารบกกาญจนบุรี จำกัด ระหว่างผู้ที่กู้เงินกู้ฉุกเฉิน เงินกู้สามัญ และสมาชิกผู้ที่กู้เงินกู้ สามัญและเงินกู้ฉุกเฉินรวมกัน ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อสหกรณ์สำหรับประกอบการพิจารณาเงินกู้ แก่สมาชิก

8.3 เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยที่กำหนดศักยภาพในการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์
ออมทรัพย์จังหวัดทหารบกกาญจนบุรี จำกัด ระหว่างผู้ที่กู้เงินกู้ฉุกเฉิน เงินกู้สามัญ และสมาชิกผู้
กู้เงินกู้สามัญและเงินกู้ฉุกเฉินรวมกัน

8.4 ข้อเสนอแนะที่ได้จะเป็นประโยชน์สหกรณ์ สำหรับนำไปปรับปรุงนโยบายการให้
สินเชื่อแก่สมาชิก

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง “ศักยภาพในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์จังหวัดทหารบกกาญจนบุรี จำกัด” ผู้วิจัยได้รวบรวมแนวคิด วรรณกรรมและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องมาเป็นแนวทางในการ ศึกษาดังต่อไปนี้ คือ

1. ประวัติความเป็นมาของสหกรณ์ออมทรัพย์
2. ประวัติความเป็นมาของสหกรณ์ออมทรัพย์จังหวัดทหารบกกาญจนบุรี จำกัด
3. การบริหารจัดการสหกรณ์ออมทรัพย์และนโยบายการให้สินเชื่อ
4. แนวคิดด้านการวิเคราะห์เครดิต
5. แนวความคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแบบจำลองโลจิส (Logit Model)
6. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ประวัติความเป็นมาของสหกรณ์ออมทรัพย์

1.1 ความเป็นมาของสหกรณ์ (สันนิบาตสหกรณ์ 2549 : 1) ระหว่างศตวรรษที่ 18-19 ได้เกิดการปฏิวัติอุตสาหกรรมขึ้นในยุโรป มีการนำเอาเครื่องจักรใช้แทนแรงงานคน ซึ่งทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเศรษฐกิจ คือเกิดภาวะการว่างงานและเศรษฐกิจตกต่ำ เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างใหญ่หลวงครั้งนี้ เริ่มต้นจากประเทศอังกฤษ ชาวอังกฤษต้องประสบปัญหาความเดือดร้อนอย่างมากมาจากการที่นายทุนใช้เครื่องจักรแทนแรงงาน มีการปลดคนงานออกจากโรงงาน ส่วนผู้ประกอบการรายย่อย ต้องเลิกสัมกิจการไป สภาพสังคมทั่วไปมีการแบ่งชนชั้นออกเป็น 2 ฝ่าย คือ ฝ่ายนายทุนและฝ่ายกรรมกร นายทุนพยายามแสวงหาทุนให้มากที่สุด โดยการเอารัดเอาเปรียบฝ่ายกรรมกรทุกวิถีทาง

จากการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจในครั้งนี้ บรรดากรรมกรที่ถูกบีบคั้นทั้งหลาย จึงเริ่มแสวงหาหนทางที่จะปลดเปลื้องความทุกข์ยากของพวกตน ประกอบกับเวลานั้นนักเศรษฐศาสตร์ที่มีความคิดอยากให้สังคมดีขึ้น จึงได้เสนอแนวทางปรับปรุงสภาพทางเศรษฐกิจให้

เกิดความเป็นธรรมแก่สังคม โดยการร่วมมือระหว่างผู้ที่เดือดร้อนให้รู้จักการช่วยเหลือตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน แนวคิดดังกล่าวได้ก่อให้เกิดระบบสหกรณ์ขึ้นในเวลาต่อมา

บุคคลแรกที่สอนให้คนทั่วไปรู้จักคำว่า “สหกรณ์” คือ โรเบิร์ต โอเวน ชาวอังกฤษ ซึ่งถือว่าเป็นผู้ให้กำเนิดการสหกรณ์ขึ้นในโลกและได้ชื่อว่าเป็นบิดาแห่งการสหกรณ์ เดิมโอเวนเป็นคนที่ยากจน แต่ความเฉลียวฉลาดและรู้จักวิธีการประกอบอาชีพจึงทำให้เขาได้มีโอกาสเป็นผู้จัดการและมีหุ้นส่วนเป็นเจ้าของโรงงาน เขาเป็นนายจ้างที่มีความหวังดีต่อกรรมกรจึงได้ปรับปรุงสภาพความเป็นอยู่ทั่วไปของคนงานให้ดีขึ้น หลังจากนั้น โอเวนได้หาวิธีช่วยเหลือกรรมกรอื่น ๆ โดยสอนให้รู้จักการช่วยเหลือตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อจะจัดปัญหาความเดือดร้อนต่าง ๆ ซึ่งเป็นวิธีของระบบสหกรณ์ โอเวนเสนอให้จัดตั้ง “ชมรมสหกรณ์” (Co-operative Community) ให้ชมรมสหกรณ์นี้ ผลิตสิ่งของเครื่องใช้ต่าง ๆ ให้เอง โดยไม่ใช้เครื่องจักร ทรัพย์สินของชมรมเป็นของส่วนรวม เพื่อมิให้สภาพนายทุนปะปนอยู่ในชมรม การจัดตั้งชมรมสหกรณ์นี้จะต้องใช้เงินทุนและที่ดินเป็นจำนวนมาก และโอเวนก็ได้พยายามเผยแพร่แผนการจัดตั้งชมรมสหกรณ์ เพื่อให้คนทั่วไปได้เข้าใจสหกรณ์ในฐานะสมาคมเพื่อเศรษฐกิจ แต่โอเวนยังไม่สามารถจัดตั้งชมรมสหกรณ์ในประเทศอังกฤษได้ เพราะมีปัญหาเกี่ยวกับสภาพสังคมในสมัยนั้น โอเวนจึงได้เดินทางไปประเทศอเมริกา และทดลองตั้งชมรมสหกรณ์ขึ้นเป็นครั้งแรกที่นิวฮาโมนี รัฐอินเดียนา สหรัฐอเมริกา ในปี พ.ศ. 2368 ให้ชื่อว่า นิวฮาโมนี (New harmony) แต่ได้ล้มเลิกไปในเวลาต่อมา เนื่องจากไม่ได้คัดเลือกสมาชิกและไม่มีกิจกรรมเพียงพอให้คุ้มค่ากับค่าใช้จ่าย นอกจากนี้ยังมีปัญหาเกี่ยวกับการปกครองและศาสนา อย่างไรก็ตามแนวคิดของโอเวนก็มีอิทธิพลต่อนักปฏิรูปทางเศรษฐกิจ เขาได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับความร่วมมือร่วมใจระหว่างมนุษย์ในอันที่จะช่วยตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกันเพื่อยกมาตรฐานความเป็นอยู่ให้สูงขึ้น

อีกท่านหนึ่งคือนายแพทย์วิลเลียม คิง อาศัยอยู่ในเมืองไบรตัน ประเทศอังกฤษ เป็นผู้นิยมให้ความคิดทางสหกรณ์ของโอเวน แต่เห็นว่าโครงการของโอเวนต้องใช้เงินทุนจำนวนมากซึ่งจะทำให้เป็นจริงได้ยาก นายแพทย์คิง จึงเริ่มต้นจากการชี้แจงให้คนงานรวมทุนกันจัดตั้ง “สมาคมการค้า” (Trading Association) ในรูปสหกรณ์ขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2370 เป็นรูปร้านสหกรณ์จำหน่ายสินค้าแต่มีข้อแตกต่างไปจากร้านสหกรณ์ในปัจจุบันคือกำไรที่เกิดจากการดำเนินธุรกิจของร้านนี้จะไม่นำมาแบ่งปันแต่จะเก็บสมทบไว้เป็นทุนเพื่อใช้ขยายงานของร้านสหกรณ์ต่อไปจนสามารถจัดตั้งชมรมสหกรณ์ตามแบบโอเวนได้ ซึ่งจากการกระทำดังกล่าวทำให้ร้านค้าแบบสหกรณ์ในรูปแบบนี้ไม่ประสบผลสำเร็จ เนื่องจากการเก็บกำไรทั้งหมดไว้ไม่จ่ายคืนแก่สมาชิกทำให้สมาชิกไม่ศรัทธาสหกรณ์ อย่างไรก็ตามกิจการของนายแพทย์คิงก็คล้ายกับร้านสหกรณ์ปัจจุบัน ฉะนั้นในวงการร้านสหกรณ์สมัยนี้จึงให้เกียรติแก่ท่านมาก

ต่อมาเมื่อมีสมาชิกเพิ่มและธุรกิจการค้าขยายใหญ่ขึ้นก็ได้มีการทำธุรกิจกับบุคคลภายนอกด้วย นักสหกรณ์รณรงค์ หรือที่เรียกกันว่า “ผู้นำแห่งรณรงค์” ได้กำหนดหลักการปฏิบัติไว้ 10 ประการ ซึ่งมีสาระสำคัญหลายประการที่ถูกยึดถือเป็นหลักการสหกรณ์สากลมาจนถึงปัจจุบันแม้เวลาจะล่วงเลยเป็นเวลานาน แต่ร้านสหกรณ์รณรงค์ก็ยังคงอยู่และกลายเป็นร้านที่มีขนาดใหญ่ ยิ่งกว่านั้นวิธีของร้านสหกรณ์สำหรับผู้บริโภคแบบนี้ ได้เผยแพร่ออกไปสู่ประชาชนกลุ่มอื่น ๆ ปัจจุบันร้านสหกรณ์ที่ถือหลักการสำคัญ ๆ อย่างเดียวกันนี้ มีอยู่ในประเทศต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก

ส่วนสหกรณ์ประเภทอื่น ๆ เช่น สหกรณ์ที่ช่วยเหลือสมาชิกให้กู้ยืมเงินไปทำทุน หรือสหกรณ์เครดิต หรือสหกรณ์สินเชื่อก็เช่นเดียวกัน สหกรณ์เหล่านี้เกิดจากความขัดสนและความเดือดร้อนของเกษตรกรและกรรมกร เนื่องจากหาเงินทุนกู้ยืมมาประกอบอาชีพได้ยากและแม้ว่าจะกู้มาได้ ก็ต้องเสียดอกเบี้ยแพงจนไม่สามารถหารายได้มาให้เพียงพอกับการชำระดอกเบี้ยและเงินต้นได้ เป็นเหตุให้มีหนี้สินมาก

เมื่อปี พ.ศ. 2393 นายเฮอรั่มัน ชูลซ์ ชาวเยอรมัน ผู้พิพากษาแห่งเมืองเคิลทซ์ ได้คิดจัดตั้งสหกรณ์ประเภทหาทุนขึ้นในหมู่ชาวเมืองผู้เป็นช่างฝีมือและพ่อค้าขนาดเล็กโดยรวมรวมขึ้นเป็นองค์กรเพื่อจัดหาทุนให้สมาชิกกู้ยืม และในปี พ.ศ. 2405 นายฟริดริค วิลเฮล์ม ไรฟ์ไฟเฟิน ชาวเยอรมัน นายกเทศมนตรี เมืองเฮดเอสดอร์ฟ ได้จัดตั้งสหกรณ์หาทุนขึ้นในหมู่ชาวชนบท ซึ่งเป็นเกษตรกร โดยจัดเป็นองค์กรเพื่อจัดหาทุนให้แก่สมาชิกกู้ยืมเช่นเดียวกัน ในเวลาต่อมาการรวมกันเป็นสหกรณ์เพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนก็ได้แพร่หลายไปยังประเทศต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์และเป็นตัวอย่างในการจัดตั้งสหกรณ์แก่ชาวบ้านและชาวเมืองมาจนถึงปัจจุบัน

1.2 ประวัติสหกรณ์ไทย (ขุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย จำกัด 2549 : 1)

การสหกรณ์ในประเทศไทยมีมูลเหตุสืบเนื่องมาจากประเทศไทยได้เริ่มมีการติดต่อการค้ากับต่างประเทศมากขึ้น ในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ ระบบเศรษฐกิจของชนบทก็ค่อย ๆ เปลี่ยนจากระบบเศรษฐกิจแบบเพื่อเลี้ยงตัวเองมาสู่ระบบเศรษฐกิจแบบเพื่อการค้า ความต้องการเงินทุนในการขยายการผลิตและการครองชีพจึงมีเพิ่มขึ้น ชาวนาที่ไม่มีเงินทุนของตนเองก็หันไปกู้ยืมเงินจากบุคคลอื่น ทำให้ต้องเสียดอกในอัตราสูงและยังถูกเอารัดเอาเปรียบจากพ่อค่านายทุนทุกวิถีทางอีกด้วย ชาวนาจึงตกเป็นฝ่ายเสียเปรียบอยู่ตลอดเวลา ทำนาได้ข้าวเท่าใดก็ต้องขายให้หนี้เกือบหมด นอกจากนี้ การทำนาก็ยังมีผลผลิตที่ไม่แน่นอน ขึ้นอยู่กับสภาพดินฟ้าอากาศ ถ้าปีไหนผลผลิตเสียหายก็จะทำให้หนี้สินเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ จนถูกหนี้บางรายต้องโอนกรรมสิทธิ์ในที่ดินให้แก่เจ้าหนี้และกลายเป็นผู้เช่านาหรือเร่ร่อนไม่มีที่ดินทำกินไปในที่สุด จากสภาพปัญหาความยากจนชาวนาในสมัยนั้นทำให้ทาง

ราชการคิดหาวิธีช่วยเหลือด้วยการจัดหาทุนมาให้กู้และคิดดอกเบี้ยในอัตราต่ำ ความคิดนี้ได้เริ่มขึ้นในปลายรัชกาลที่ 5 โดยกำหนดวิธีการที่จะช่วยชาวนาในด้านเงินทุนได้ 2 วิธีคือ

วิธีที่ 1 จัดตั้งธนาคารเกษตรเพื่อให้เงินกู้แก่ชาวนา แต่จัดซื้อในเรื่องเงินทุนและหลักประกันเงินกู้ ความคิดนี้จึงระงับไป

วิธีที่ 2 จัดตั้งสหกรณ์ประเภทหาทุน วิธีนี้จากรัฐบาลโดยกระทรวงพระคลังมหาสมบัติในปัจจุบันคือกระทรวงการคลัง ได้เชิญเบอร์นาร์ด์ ฮันเตอร์ หัวหน้าธนาคารแห่งมัตราช ประเทศอินเดีย เข้ามาสำรวจหาช่องทางช่วยเหลือชาวนาได้เสนอว่า ควรจัดตั้ง “ธนาคารให้กู้ยืมแห่งชาติ” ดำเนินการให้กู้ยืมแก่ราษฎร โดยมีที่ดินและหลักทรัพย์อื่นเป็นหลักประกันเพื่อป้องกันมิให้ชาวนาที่กู้ยืมเงิน ทอดทิ้งที่นาหลบหนีสิน ส่วนการควบคุมเงินกู้และการเรียกเก็บเงินกู้ ท่านได้แนะนำให้จัดตั้งเป็นสมาคมที่เรียกว่า “โคออปอเรทีฟ โซไซตี้” (Cooperative Society) โดยมีหลักการร่วมมือกันเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ซึ่งคำนี้พระราชวรรังสรรค์ กรมหมื่นพิทยาลงกรณ์ ได้ทรงบัญญัติศัพท์เป็นภาษาไทยว่า “สมาคมสหกรณ์” จึงกล่าวได้ว่า ประเทศไทยเริ่มศึกษาวิธีการสหกรณ์ขึ้นในปี พ.ศ. 2457 แต่ก็มีได้ดำเนินการอย่างไร จนกระทั่งในปี 2458 ได้มีการเปลี่ยนกรมสถิติพยากรณ์เป็นกรมพาณิชย์และสถิติพยากรณ์ ประกอบด้วยส่วนราชการ 3 ส่วน คือ การพาณิชย์ การสถิติพยากรณ์และการสหกรณ์

การจัดตั้งส่วนราชการนี้ ก็เพื่อให้มีเจ้าหน้าที่ดำเนินการทดลองจัดตั้งสหกรณ์ขึ้น และพระราชวรรังสรรค์ กรมหมื่นพิทยาลงกรณ์ ในฐานะทรงเป็นอธิบดีกรมพาณิชย์และสถิติพยากรณ์ขณะนั้น ได้ทรงพิจารณาเลือกแบบอย่างสหกรณ์เครดิตที่จัดกันอยู่ในต่างประเทศหลายแบบ ในที่สุดก็ทรงเลือกแบบไรฟไฟเฟเชนและทรงยืนยันไว้ในรายงานสหกรณ์ฉบับแรกว่า “เมื่อได้พิจารณาละเอียดแล้ว ได้ตกลงเลือกสหกรณ์ชนิดที่เรียกว่าไรฟไฟเฟเชน ซึ่งเกิดขึ้นในเยอรมันก่อน และซึ่งมุ่งหมายที่จะอุปถัมภ์คนจนผู้ประกอบกิจการย่อย ๆ เห็นว่าเป็นสหกรณ์ชนิดที่เหมาะสมที่สุดสำหรับประเทศไทย” จากการที่พระองค์ท่านทรงเป็นผู้บุกเบิก ริเริ่มงานสหกรณ์ขึ้นในประเทศไทย บุคคลทั้งหลายในขบวนการสหกรณ์จึงถือว่าพระองค์ทรงเป็น “พระบิดาแห่งการสหกรณ์ไทย”

สำหรับรูปแบบของไรฟไฟเฟเชน ก็คือสหกรณ์เพื่อการกู้ยืมเงินที่มีขนาดเล็ก สมาชิกจะได้มีความรับผิดชอบร่วมกัน ทำให้สะดวกแก่การควบคุมท้องที่ที่ได้รับการพิจารณาให้จัดตั้งสหกรณ์ คือจังหวัดพิษณุโลก เนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีผู้คนไม่หนาแน่นและเป็นราษฎรที่พึ่งอุปพมาจากทางใต้ จึงต้องการความช่วยเหลือผู้อพยพซึ่งประกอบอาชีพการเกษตรให้ตั้งตัวได้ รวมทั้งเพื่อเป็นการชักจูงราษฎรในจังหวัดอื่นที่มีผู้คนหนาแน่นให้อพยพมาในจังหวัดนี้ และเข้าทำประโยชน์ในที่ดินอย่างเต็มที่ ต่อมากรมพาณิชย์และสถิติพยากรณ์ จึงได้ทดลองจัดตั้งสหกรณ์หาทุนขึ้น ณ ท้องที่อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก เป็นที่แรก ใช้ชื่อว่า “สหกรณ์วัดจันทร์ ไม่จำกัดสินใช้”

โดยจดทะเบียนเมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2459 มีพระราชวรรังสรรค์ กรมหมื่นพิทยาลงกรณ์ เป็นนายทะเบียนสหกรณ์พระองค์แรก นับเป็นการเริ่มต้นแห่งการสหกรณ์ในประเทศไทยอย่างสมบูรณ์

ในระยะแรกตั้ง สหกรณ์วัดจันทร์ ไม่จำกัดสินใช้ มีสมาชิก 16 คน ทุนดำเนินงาน 3,080.- บาท ซึ่งเป็นเงินจากค่าธรรมเนียมแรกเข้า 80 บาท และเงินทุนจำนวน 3,000.- บาท ได้อาศัยเงินกู้จากแบงก์สยามกัมมาจล จำกัด ซึ่งก็คือธนาคารไทยพาณิชย์ในปัจจุบัน โดยมีกระทรวงพระคลังมหาสมบัติเป็นผู้ค้ำประกัน และเสียดอกเบี้ยให้ธนาคารในอัตราร้อยละ 6 ต่อปี คิดดอกเบี้ยจากสมาชิกในอัตราร้อยละ 12 ต่อปี กำหนดให้สมาชิกส่งคืนเงินต้นในปีแรกจำนวน 1,300.- บาท แต่เมื่อครบกำหนดสมาชิกส่งคืนเงินต้นได้ถึง 1,500.- บาท ทั้งส่งดอกเบี้ยได้ครบทุกราย แสดงให้เห็นว่าการนำวิธีการสหกรณ์เข้ามาช่วยแก้ไขความเดือดร้อนของชาวนาได้ผล และจากความสำเร็จของสหกรณ์วัดจันทร์ดังกล่าว รัฐบาลจึงได้คิดขยายกิจการสหกรณ์ไปยังจังหวัดอื่น ๆ

แต่การจัดตั้งสหกรณ์ในระยะแรกนั้น นอกจากจะมีข้อจำกัดเรื่องเงินทุนแล้วยังมีข้อจำกัดในทางกฎหมายด้วยเพราะพระราชบัญญัติเพิ่มเติมสมาคม พ.ศ. 2549 ทำให้การจัดตั้งสหกรณ์ไม่กว้างขวางพอที่จะขยายสหกรณ์ออกไปหากจะให้การจัดตั้งสหกรณ์เจริญก้าวหน้าและมีความมั่นคงจะต้องออกกฎหมายควบคุมให้มีขอบเขตกว้าง ดังนั้นในเวลาต่อมา ทางราชการจึงได้ประกาศยกเลิกพระราชบัญญัติเพิ่มเติมสมาคม พ.ศ. 2459 แล้วประกาศใช้พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2471 นับเป็นกฎหมายสหกรณ์ฉบับแรก พระราชบัญญัตินี้ ได้เปิดโอกาสให้มีการรับจดทะเบียนสหกรณ์ประเภทอื่น ๆ จากนั้นได้มีการแก้ไขพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2471 อีก 3 ครั้ง นับว่าการประกาศใช้พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2471 ช่วยให้การจัดตั้งสหกรณ์ได้ขยายออกไปอีกมาก

ในปี พ.ศ. 2478 มีการริเริ่มจัดตั้งสหกรณ์เช่าซื้อที่ดินที่จังหวัดปทุมธานีและได้จัดตั้งสหกรณ์ประเภทใหม่ ๆ ขึ้นอีกหลายประเภท เช่น สหกรณ์บำรุงที่ดิน สหกรณ์ค้าขาย สหกรณ์นิคมฝ้าย สหกรณ์หาทุนและบำรุงที่ดิน ในปี พ.ศ. 2480 ร้านสหกรณ์ได้ถูกจัดตั้งขึ้นเป็นแห่งแรกที่อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ชื่อว่า ร้านสหกรณ์บ้านเกาะ จำกัดสินใช้ มีสมาชิกแรกตั้ง 279 คนและได้มีการจัดตั้งร้านสหกรณ์ในลักษณะนี้อีกหลายแห่ง เพื่อช่วยเหลือประชาชนเกี่ยวกับปัญหาค่าครองชีพโดยจัดตั้งขึ้นทั้งในส่วนราชการรัฐวิสาหกิจและส่วนของประชาชน

การเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญที่สุดของขบวนการสหกรณ์ในประเทศไทย ก็คือการควบสหกรณ์หาทุนเข้าด้วยกัน โดยทางราชการได้ออกพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2511 เปิดโอกาสให้สหกรณ์หาทุนขนาดเล็กที่ดำเนินธุรกิจเพียงอย่างเดียว ควบเข้ากันเป็นขนาดใหญ่ สามารถขยายการดำเนินธุรกิจเป็นแบบเอนกประสงค์ซึ่งจะเป็นประโยชน์แก่สมาชิกได้มากกว่า ด้วยเหตุนี้สหกรณ์หาทุนจึงแปรสภาพเป็นสหกรณ์การเกษตรมาจนถึงปัจจุบัน

และในปี 2511 สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ได้ถือกำเนิดขึ้นมาเพื่อเป็นสถาบันสำหรับให้การศึกษาแก่สมาชิกสหกรณ์ทั่วประเทศ มีหน้าที่ติดต่อประสานงานกับสถาบันสหกรณ์ต่างประเทศ เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์และช่วยเหลือร่วมมือกันระหว่างสหกรณ์สากลในด้านอื่น ๆ ที่มีได้เกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจ โดยมีสหกรณ์ทุกประเภทเป็นสมาชิก ซึ่งประเทศไทยได้กำหนดประเภทสหกรณ์ไว้ 6 ประเภท ตามประกาศกฎกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. 2516 ประกอบด้วยสหกรณ์การเกษตร สหกรณ์นิคม สหกรณ์ประมง สหกรณ์ออมทรัพย์ สหกรณ์ร้านค้า และสหกรณ์บริการ (ชุมนุมสหกรณ์แห่งประเทศไทย จำกัด 2549)

1.3 กำเนิดของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย

(สุรจิตต์ แก้วชิงดวง 2546 : 110) สัมฤทธิ์ เลิศบุศย์ ได้เขียนไว้ในบทความเรื่อง “งานสหกรณ์ในช่วงสุดท้ายของข้าพเจ้า” ว่า สหกรณ์ออมทรัพย์ เป็นสหกรณ์ชานาเมืองรูปแบบหนึ่ง สหกรณ์ประเภทนี้เกิดจากการริเริ่มของนายจำเนียร สาระนาค ข้าราชการชั้นเอกของกรมสหกรณ์ในสมัยนั้น โดยได้แนวคิดมาจากสหกรณ์เครดิตยูเนียนของประเทศอเมริกา

เชญ บำรุงวงศ์ ได้เขียนไว้ในหนังสือ “สหกรณ์ออมทรัพย์จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ” ว่า นายจำเนียร สาระนาค (พ.ศ. 2454-2525) ซึ่งได้รับการยอมรับจากข้าราชการกรมสหกรณ์โดยทั่วไปว่า เป็นผู้คงแก่เรียนในด้านวิชาการสหกรณ์ และด้านการส่งเสริมและพัฒนาสหกรณ์ ได้ศึกษาเรื่องราวเกี่ยวกับสหกรณ์ประเภทที่จัดตั้งในหมู่คนมีเงินเดือนในหน่วยงานของรัฐห้างร้านบริษัทใหญ่ ๆ ในประเทศเอเชีย เช่น อินเดีย ปากีสถาน พม่า และมาลาเย เป็นต้น เห็นว่าสหกรณ์ประเภทนี้ได้ผลดีในการส่งเสริมฐานะและความมั่นคงทางการเงินของคนมีรายได้ประจำ จึงได้เสนอความเห็นต่อผู้บังคับบัญชา และได้รับอนุมัติจากกระทรวงเกษตรธิการในขณะนั้น ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เพื่อรับจดทะเบียนสหกรณ์ “ประเภทสหกรณ์ออมทรัพย์ออมทรัพย์ และเครดิตสำหรับคนมีเงินเดือน” ตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พุทธศักราช 2471

จากข้อเขียนของทั้ง 2 ท่านข้างต้น จึงกล่าวได้ว่า นายจำเนียร สาระนาค ได้เป็นผู้ให้กำเนิดสหกรณ์ประเภทออมทรัพย์ขึ้นมาในประเทศไทยโดยแท้ และได้กล่าวถึงแนวคิด แนวทางปฏิบัติซึ่งในหลายประการยังคงยึดถือใช้อยู่ในปัจจุบันมารวบรวมไว้ ณ ที่นี้ ดังนี้

โดยความมั่นคงในสหกรณ์ประเภทนี้ อยู่ที่ต่ออาศัยอิทธิพลของผู้มีตำแหน่งบังคับบัญชา ซึ่งรับพระเข้าควบคุมบรรดาสมาชิกโดยทางระเบียบวินัย และใช้วิธีหักเงินและสะสมรายเดือนและเงินงวดชำระหนี้จากการจ่ายเงินเดือนนั่นเอง จึงทำให้มูลธาคูทางสหกรณ์ถ้อยหย่อนลงไปบ้าง วิธีการดังนี้ไม่ถูกต้องในเชิงอุดมคติของสหกรณ์อย่างเต็มที่ แต่ก็เป็นวิธีอันได้ผลดี ซึ่งบรรดาสมาชิกยอมรับนับถือโดยทั่วไป ว่าเป็นกรช่วยเหลืออันฉลาดให้พวกเขาดำรงความตรงต่อกำหนดและความซื่อสัตย์ได้อย่างแน่นอน

จำต้องกล่าวไว้ให้ชัดเจนทีเดียวว่า สหกรณ์ประเภทนี้มีคุณสมบัติพิเศษแก่เฉพาะคนมีเงินเดือน ซึ่งเมื่ออาศัยวิธีรวมกันบังคับตนเองในรูปสหกรณ์ จะสามารถละเว้นความฟุ่มเฟือยและตัดทอนรายจ่ายประจำวันลงไปอย่างถี่ยิบ เพื่อออมส่วนหนึ่งแห่งเงินได้รายเดือนของตนไว้ได้ สหกรณ์ประเภทนี้ ไม่ใช่จะสามารถช่วยเหลือคนมีเงินเดือนทุกคน สำหรับคนมีเงินเดือนซึ่งแม้ได้ประหยัดรายจ่ายจนถึงที่สุดแล้ว รายได้ก็ยังไม่พอแก่รายจ่ายอันจำเป็นเด็ดขาดอยู่นั่นเอง เช่นนี้ก็ไม่อาจเข้าเป็นสมาชิกในสหกรณ์ประเภทนี้ได้ อยู่ในตัว ทางแก้สำหรับบุคคลเหล่านี้ก็มีแต่จะหางานพิเศษทำเพื่อมีรายได้มากขึ้น และควรได้รับการสงเคราะห์จากองค์กรการกุศล อนึ่ง ควรกล่าวเพิ่มเติมไว้ด้วยว่า คนที่มีเงินได้รายเดือนในขนาดซึ่งคนอื่นในฐานะเดียวกัน เขาพอจะออมไว้ได้บ้างแต่ตนเองฟุ่มเฟือยจนรายจ่ายเกินรายได้ทุกเดือน ถ้าเป็นสันดานติดตัวไม่อาจตัดทอนลงได้ แม้โดยอาศัยวิธีรวมกันบังคับตัวเองดังกล่าวข้างต้น คนเช่นนี้ก็เช่นเดียวกับพวกก่อนคงไม่อาจมีตำแหน่งในสหกรณ์ประเภทนี้ได้

สหกรณ์ประเภทนี้ ได้จัดสำเร็จและบรรลุผลดีในหลายประเทศแม้ทางเอเชีย เช่น พม่า อินเดีย และปากีสถาน ในอินเดียมีหลายรัฐที่มีสหกรณ์ประเภทที่ก้าวหน้ามาก เช่น บอมเบ มัคครา และเบงกอล เป็นต้น ประเทศที่กล่าวนี้สหกรณ์ที่สำเร็จมากที่สุด ได้แก่ สหกรณ์สำหรับเจ้าหน้าที่ในบริษัทรถไฟ สหกรณ์สำหรับข้าราชการไปรษณีย์และโทรเลข และสหกรณ์สำหรับข้าราชการในทบวงการเมืองบางแห่งในแคลคัตตา สำนักราชการและห้างเอกชนที่สำคัญ ๆ เกือบทุกแห่ง มีสหกรณ์ออมทรัพย์และเครดิตของตนเอง อนึ่งในอินเดียสหกรณ์ออมทรัพย์และเครดิตสำหรับลูกจ้างในบริษัทอุตสาหกรรมใหญ่ ๆ ก็มีมาก ซึ่งบริษัทมักเริ่มขึ้นเองโดยให้ความช่วยเหลือทั้งในทางการเงินและทางอำนวยความสะดวก โดยถือเป็นส่วนหนึ่งแห่งแผนงานส่งเสริมสวัสดิการของบริษัทในประเทศนี้ ถึงแม้จะมีบางสหกรณ์ได้ประสบความสำเร็จพอสมควร แต่นั่นมักจะเนื่องจากฝ่าฝืนหลักมูลฐานของสหกรณ์ประเภทนี้เอง กล่าวคือ แทนที่จะมุ่งส่งเสริมการออมทรัพย์เป็นข้อสำคัญขั้นแรก ส่วนการให้เครดิตอยู่ในขั้นรอง กลับลดฐานะเป็นเพียงสหกรณ์ให้กู้ยืมฝ่ายเดียว ความจริงนั้นสหกรณ์ประเภทนี้ ถ้าจัดถูกต้องแล้ว ก็เป็นคุณสมบัติพิเศษแก่คนมีเงินเดือนชั้นเล็กอย่างใหญ่หลวง นัก ศาสตราจารย์ เอช.แอล. กากี ประธานกรรมการสหภาพสหกรณ์แห่งอินเดีย ผู้ล่วงลับเมื่อเร็ว ๆ นี้ ได้เขียนไว้ได้ดังนี้ จริงอยู่ สหกรณ์ออมทรัพย์และเครดิตในเมืองบางสมาคม ในบางคราวได้จัดการเงินของสหกรณ์อย่างหละหลวมเกินไป และให้เงินกู้แก่ทุกคนที่ขอกู้ โดยปราศจากการประเมินอย่างรอบคอบถึงความสามารถออมทรัพย์ของคนเหล่านั้น สหกรณ์จึงตกอยู่ในฐานะลำบาก แต่นั่นก็เป็นเรื่องที่สหกรณ์ไม่หาความลำบากเองและก็สมควรที่จะได้รับข้อยู่งยากนั้น อย่างไรก็ตาม การจัดการอย่างขาดประสิทธิภาพและความอ่อนแอของคณะกรรมการบางราย ไม่ทำให้ความใหญ่หลวงหรือกำลังอำนาจที่จะยังให้เกิดคุณสมบัติพิเศษของสหกรณ์ประเภทนี้ลดหย่อนลง และไม่อาจปฏิเสธ

ได้ว่า ความหวังอย่างเดียวของคนมีเงินเดือนหรือลูกจ้างชั้นเล็กผู้อัปโชค ซึ่งอยู่ในเมืองนั้นก็มิอยู่แต่ที่สหกรณ์ออมทรัพย์และเครดิตในเมือง อันได้จัดถูกต้องเท่านั้นเอง ธนาคารบริษัทยูทีดี หรือนายธนาคารพื้นเมือง (Shroff) ก็ดี หาปรารถนาที่จะแก้ปัญหของคนที่เหล่านั้นไม่

คนมีเงินเดือนจำนวนมาก หากตัดทอนรายจ่ายลงไปอย่างถี่ถ้วน ก็คงสามารถออมทรัพย์ได้บ้าง ไม่มากก็น้อย แม้ผู้ที่ตกอยู่ในหนี้สินที่มีภาระหนักโดยความจำเป็นนั้น หากมีทางได้รับเงินกู้โดยข้อกำหนดอันผ่อนปรนเพื่อชำระหนี้เสียได้ ก็คงเป็นช่วงโอกาสที่จะสามารถออมทรัพย์และตั้งตัวขึ้นได้ ซ้ำอีกอย่างที่ว่า เรื่องการออมทรัพย์นั้น ใคร ๆ ก็อยากออม แต่ถ้าปล่อยตามลำพังมักไม่มีใครสำเร็จ ต้องไม่ลืมว่าบรรดาคนมีเงินเดือนอยู่นั้น อยู่ในสังคมชาวเมืองซึ่งมีทางให้ใช้จ่ายเพื่อสังคมและการฟุ่มเฟือยได้แทบไม่มีขอบเขตจำกัด ดังนั้นได้น้อยก็ใช้มากเป็นเงาตามตัว นอกนี้ หากคนมีเงินเดือนจึงต้องการองค์การอันถาวรของตนเองเพื่ออำนวยความสะดวกและควบคุมอย่างใกล้ชิดให้พวกเขาออมทรัพย์ไว้ได้อย่างจริงจัง องค์นี้ต้องช่วยให้ผู้ประหยัด ลงทุนเงินที่ตนออมไว้ได้ให้เกิดผลประโยชน์ตามสมควร องค์การนี้ต้องช่วยให้ผู้ตกอยู่ภาวะอันคับขัน กระเด็นออกจากวิกฤตกาลแห่งชีวิตโดยปลอดจากการถูกบีบคั้นของเอกชนผู้ให้กู้ยืมเงิน ทั้งต้องช่วยให้หลุดพ้นหนี้สินได้โดยสะดวกและมีความรุ่งเรืองนี้ด้วยองค์การที่จะทำหน้าที่ดังกล่าวนี้ได้ คือสหกรณ์ออมทรัพย์และเครดิตสำหรับคนมีเงินเดือน

สหกรณ์ประเภทนี้ โดยทั่วไปตั้งขึ้นโดยรวบรวมสมาชิกตามหลักอาชีพ (Occupational Basis) บรรดาสมาชิกต้องเป็นผู้รับราชการหรือทำงานประจำอยู่ในสำนักหรือหน่วยงานเดียวกัน ซึ่งมีฐานะมั่นคงและมีระเบียบวินัยอันดี เช่น ทบวงกรมการเมืองในรัฐบาล ส่วนราชการซึ่งมีข้าราชการในสังกัดเป็นจำนวนมาก เทศบาล องค์การกึ่งราชการ หรือบริษัทใหญ่ เป็นต้น ความมุ่งหมายและฐานะหน้าที่สำคัญของสหกรณ์ประเภทนี้ก็คือ

1. ส่งเสริมการออมทรัพย์ในหมู่สมาชิกให้ได้ผลจริงจัง ทั้งนี้โดยวิธีวางแผนที่กำหนดให้ส่งเงินสะสมรายเดือนตามส่วนแบ่งรายได้ และโดยวิธีให้ความสะดวกในการรับเงินฝาก

2. ช่วยให้ผู้สมาชิกได้รับเงินกู้โดยข้อกำหนดอันสมควร เพื่อชำระหนี้เก่าอันมีภาระหนักหรือเพื่อการอันจำเป็นหรือมีประโยชน์

ฉะนั้น เพื่อความชัดเจนจึงได้เรียกสหกรณ์ประเภทนี้ว่า สหกรณ์ออมทรัพย์สำหรับคนมีเงินเดือน (Thriffs and Credit Societies for Salary-Earners) หรือเรียกกันสั้น ๆ แต่เพียงว่า สหกรณ์คนมีเงินเดือน (Salary-Earners' Societies)

ความมั่นคงของสหกรณ์ประเภทนี้อยู่ที่ว่า หัวหน้าหรือผู้บังคับบัญชาชั้นสูงแห่งหน่วยงานที่ตั้งสหกรณ์ประเภทนี้ขึ้นต้องเอื้อเฟื้อถือเป็นหน้าที่ในอันที่จะอำนวยความสะดวกให้สะสมราย

เดือน และเงินงวดชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกเป็นไปตามกำหนดอย่างแน่นอน โดยหักเงินเดือนของสมาชิกนั้น

1.4 สหกรณ์ข้าราชการสหกรณ์ จำกัด

สหกรณ์ข้าราชการสหกรณ์ จำกัด ได้จัดตั้งขึ้น โดยที่กรมสหกรณ์เห็นสมควรจัดตั้งสหกรณ์ออมทรัพย์และเครดิต สำหรับคนมีเงินเดือนขึ้นในหมู่ข้าราชการสหกรณ์ และให้รวมตลอดทั้งข้าราชการ คณะสหกรณ์ และพนักงานธนาคารเพื่อสหกรณ์ ซึ่งมีความสัมพันธ์ทางการงานใกล้ชิดกับกรมสหกรณ์ โดยมีความมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมให้บรรดาสมาชิกออมทรัพย์ได้อย่างจริงจัง และป้องกันให้พ้นจากหนี้สินที่มีภาระมาก ดังนั้น จึงได้จัดให้มีผู้ริเริ่มขึ้นคณะหนึ่ง ประกอบด้วยผู้แทนกองต่าง ๆ ในกรมสหกรณ์และคณะสหกรณ์กับของธนาคารเพื่อการสหกรณ์ เพื่อดำเนินงานต่าง ๆ ในการก่อตั้งสหกรณ์ คณะผู้ริเริ่มการได้พิจารณาร่างข้อบังคับและเริ่มออกหนังสือชี้ชวน สอบสวนพิจารณาผู้สมัครเข้าเป็นสมาชิก ในฐานะผู้เข้าชื่อจดทะเบียนสหกรณ์ ตั้งแต่วันที่ 5 สิงหาคม 2492 ได้สมาชิกทั้งสิ้น 132 คน ประชุมเข้าชื่อขอจดทะเบียนเมื่อวันที่ 24 กันยายน 2492

สหกรณ์ได้จดทะเบียน ตามพระราชบัญญัติ พ.ศ. 2471 เมื่อวันที่ 28 กันยายน 2492 ชื่อ “สหกรณ์ข้าราชการสหกรณ์ ไม่จำกัดสินใจ” นับว่าเป็นสหกรณ์ประเภทสหกรณ์ออมทรัพย์แรกในประเทศไทย มีสมาชิกแรกตั้ง 132 คน มีเงินทุนดำเนินการครั้งแรก 2,720 บาท และได้รับค่าธรรมเนียมแรกเข้า 660 บาท

(ข้อบังคับ สหกรณ์ข้าราชการสหกรณ์ จำกัด พ.ศ. 2544 : 6) สหกรณ์มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของสมาชิก โดยร่วมกันดำเนินธุรกิจเพื่อประโยชน์ด้วยกันในข้อต่อไปนี้

(1) ส่งเสริมให้สมาชิกออมทรัพย์ โดยช่วยให้สามารถสงวนส่วนแห่งรายได้ของตนไว้ในทางอันมั่นคงและได้รับประโยชน์ตามสมควร

(2) ส่งเสริมการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในหมู่สมาชิก

(3) รับฝากเงินจากสมาชิกและสหกรณ์อื่น

(4) จัดหาทุนเพื่อกิจการตามวัตถุประสงค์

(5) ให้กู้ยืม รับจ้างงาน ซึ่งทรัพย์สินแก่สมาชิกหรือของสมาชิก รวมทั้งการให้กู้ยืมเพื่อการเคหะแก่สมาชิก

(6) ให้สหกรณ์อื่นกู้ยืมเงินตามระเบียบของสหกรณ์ที่ได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียนสหกรณ์

(7) ชื้อหุ้นของธนาคารที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่สหกรณ์

- (8) ชื่อหุ้นของชุมนุมสหกรณ์หรือสหกรณ์อื่น
- (9) ชื่อหุ้นของสถาบันที่ประกอบธุรกิจอันทำให้เกิดความสะดว หรือส่งเสริมความเจริญแก่กิจการของสหกรณ์ โดยได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียนสหกรณ์
- (10) ชื่อหลักทรัพย์ของรัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ
- (11) ให้สวัสดิการหรือการสงเคราะห์ตามสมควรแก่สมาชิกและครอบครัว
- (12) ให้ความช่วยเหลือทางวิชาการแก่สมาชิก
- (13) ร่วมมือกับทางราชการ สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ชุมชนสหกรณ์และสหกรณ์อื่น เพื่อส่งเสริมและปรับปรุงกิจการของสหกรณ์
- (14) กระทำการต่าง ๆ ตามที่อนุญาตไว้ในกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กล่าวข้างต้น ทั้งนี้รวมถึงจัดให้ได้มา ชื่อ ถิ่นกรรมสิทธิ์หรือทรัพย์สินครอบครอง กู้ยืม เช่า เช่าซื้อ รับโอนสิทธิ การเช่าหรือสิทธิการเช่าซื้อ จำนอง หรือจำนำ ขายหรือจำหน่าย ด้วยวิธีอื่นใดซึ่งทรัพย์สิน
- (15) ดำเนินกิจการอย่างอื่น บรรดาที่เกี่ยวกับหรือเนื่องในการจัดให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ข้างต้น

2. ประวัติความเป็นมาของสหกรณ์ออมทรัพย์จังหวัดทหารบกกาญจนบุรี จำกัด

ตารางที่ 2.1 สภาพการดำเนินงานของสหกรณ์ในประเทศไทย ปี 2555

ประเภทสหกรณ์	จำนวนสหกรณ์ (แห่ง)	จำนวนสมาชิก (คน)	ทุนดำเนินงาน (ล้านบาท)
สหกรณ์ภาคการเกษตร	3,593	6,471,427	174,117.12
- เกษตร	3,435	6,274,400	166,462.08
- ประมง	74	14,290	684.68
- นิคม	84	182,737	6,970.36
สหกรณ์นอกภาคการเกษตร	2,839	4,406,681	1,532,114.34
- ร้านค้า	169	646,708	2,254.70
- บริการ	893	374,949	12,949.28
- ออมทรัพย์	1,306	2,764,225	1,470,254.12
- เครดิทยูเนียน	471	620,799	46,656.24
รวม	6,432	10,878,108	1,706,231.46

ที่มา : กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ (2556 (ก) : 6 – 7)

จากตารางที่ 2.1 สภาพการดำเนินงานของสหกรณ์ในประเทศไทย มีจำนวนทั้งสิ้น 6,432 สหกรณ์ แยกเป็นสหกรณ์ภาคการเกษตร (เกษตร ประมง นิคม) จำนวน 3,593 สหกรณ์ คิดเป็นร้อยละ 56.35 และสหกรณ์นอกภาคการเกษตร (ร้านค้า บริการ ออมทรัพย์ เครดิตยูเนียน) จำนวน 2,839 สหกรณ์ คิดเป็นร้อยละ 43.65 มีจำนวนสมาชิกสหกรณ์ทั้งหมด 10,878,108 คน เป็นสมาชิกสหกรณ์ภาคการเกษตร จำนวน 6,471,427 คน คิดเป็นร้อยละ 59.49 สมาชิกนอกภาคการเกษตร จำนวน 4,406,681 คน คิดเป็นร้อยละ 40.51 และมีทุนดำเนินงานทั้งหมด 1,706,231.46 ล้านบาท เป็นสหกรณ์ภาคการเกษตร จำนวน 174,117.12 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 10.10 และสหกรณ์นอกภาคการเกษตร จำนวน 1,532,114.34 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 89.90 (ตารางที่ 2.1) ประวัติการก่อตั้งสหกรณ์ออมทรัพย์จังหวัดทหารบกกาญจนบุรี จำกัด

เมื่อวันที่ 9 มีนาคม 2548 คณะผู้จัดตั้งสหกรณ์ในสมัยที่ พ.อ.คณินทร วงศาโรจน์ เป็นผู้บังคับการจังหวัดทหารบกกาญจนบุรี พร้อมด้วยกำลังพลสังกัดจังหวัดทหารบกกาญจนบุรี และโรงพยาบาลค่ายสุรสีห์ จำนวน 300 นาย ได้ประชุมและร่วมพิจารณาร่างข้อบังคับสหกรณ์ขึ้นถือใช้ โดยมีคุณปิยะรัฐ จำเมือง หัวหน้ากลุ่มจัดตั้งและส่งเสริมสหกรณ์ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดกาญจนบุรี เข้าร่วมประชุมพิจารณาให้เป็นไปตาม พรบ.สหกรณ์ และวัตถุประสงค์ โดยขอจัดตั้งเป็นประเภทสหกรณ์ออมทรัพย์ และในวันที่ 25 พฤษภาคม 2548 นายทะเบียนสหกรณ์ ได้อนุญาตจดทะเบียนตั้งสหกรณ์ชื่อ สหกรณ์ออมทรัพย์จังหวัดทหารบกกาญจนบุรี จำกัด ทะเบียนเลขที่ ก.7100000325384 โดยใช้อาคารสำนักงานห้องฝ่ายสวัสดิการ จังหวัดทหารบกกาญจนบุรี เป็นที่ทำการชั่วคราว (ปัจจุบันสหกรณ์มีอาคารสำนักงานเป็นของตัวเอง ตั้งอยู่ในบริเวณจังหวัดทหารบกกาญจนบุรี ต.ลาดหญ้า อ.เมือง จ.กาญจนบุรี 71000) และในวันที่ 15 มิถุนายน 2548 ได้มีการประชุมคณะกรรมการดำเนินการครั้งแรก ชุดที่ 1 ครั้งที่ 1 โดยมี พ.อ.คณินทร วงศาโรจน์ ประธานกรรมการ ทำหน้าที่ประธานในที่ประชุม โดยมีคณะกรรมการชุดแรกอีก 14 ท่าน เข้าร่วม เพื่อพิจารณากำหนดแผนการดำเนินงาน ของสหกรณ์ในปีแรก

ปัจจุบันปีบัญชี 2556 สหกรณ์มีสมาชิกทั้งหมด 541 คน มีทุนเรือนหุ้น จำนวน 23,967,790.00 บาท คน มีลูกหนี้เงินระยะสั้นและลูกหนี้เงินกู้ยืมเงินรวมกัน 60,148,228.00 บาท และมีเงินรับฝากจากสมาชิก 60,412,417.65 บาท โดยมีคณะกรรมการดำเนินการ 15 คน เป็นผู้กำหนดนโยบายและบริหารงาน และฝ่ายจัดการ 4 คน เป็นผู้ปฏิบัติงาน

3. การบริหารจัดการสหกรณ์ออมทรัพย์และนโยบายการให้สินเชื่อ

(สุรจิตต์ แก้วชิงดวง 2546: 120) สหกรณ์ออมทรัพย์ เป็นองค์การที่มีลักษณะพิเศษ ได้แก่ การเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายสหกรณ์และการเป็นสถาบันการเงิน ทั้งโดยพฤตินัยและนิตินัย ดังนั้น ในการจัดการสหกรณ์ออมทรัพย์จึงต้องใช้ทั้งหลักการสหกรณ์ และหลักการของธุรกิจการเงินที่สืบลูกคู่กันไป เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดให้ได้

สุชิน ปลีหะจินดา การวัดความสำเร็จในการบริการจัดการสหกรณ์ จำเป็นต้องวัดทั้งในฐานะที่เป็นสหกรณ์และธุรกิจพร้อม ๆ กันไป

1. การบริหารจัดการตามหลักการสหกรณ์สากล ในปัจจุบันมี 7 ข้อ คือ

หลักการที่ 1 การเป็นสมาชิกโดยสมัครใจและเปิดกว้าง (Voluntary an Open Membership)

แสดงถึงความเป็นสากลของปรัชญาสหกรณ์ ที่เปิดรับทุกคนที่ต้องการใช้บริการของสหกรณ์เข้าเป็นสมาชิก ความเป็นสากลนี้ย่อหมายถึงการไม่กีดกันในเรื่องเชื้อชาติ ศาสนา และพรรคการเมืองของแต่ละคน โดยให้บุคคลที่เข้าเป็นสมาชิกภายใต้มีฐานะเท่าเทียมกับสมาชิกที่เข้ามาก่อน

หลักการที่ 2 การควบคุมโดยสมาชิกตามหลักประชาธิปไตย (Democratic Member Control)

หลักการข้อนี้แสดงให้เห็นว่า ประชาชนทั้งหมดมีสิทธิในการออกเสียง โดยสมาชิกมีสิทธิออกเสียงได้คนละหนึ่งเสียง ซึ่งชี้ให้เห็นถึงแนวคิดสหกรณ์ที่ให้ความสำคัญกับบุคคลมากกว่าจำนวนหุ้นที่ถือ ในขณะที่การบริหารงานของระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยม การออกเสียงเป็นไปตามสัดส่วนของการถือหุ้น

หลักการที่ 3 การมีส่วนร่วมทางเศรษฐกิจของสมาชิก (Member Economic Participation)

การที่สหกรณ์จ่ายเงินส่วนที่เหลือจากการดำเนินงาน (กำไร) เฉลี่ยคืนให้แก่สมาชิกตามส่วนแห่งง้อหรือทำธุรกิจกับสหกรณ์ เพื่อที่จะกระตุ้นให้สมาชิกรักและภักดีต่อสหกรณ์ ซึ่งหลักข้อนี้แตกต่างจากที่ปฏิบัติกันในธุรกิจแบบทุนนิยมที่จ่ายเงินปันผลตามส่วนการถือหุ้นและระบบสังคมนิยมที่เงินปันผลตกเป็นของสังคม

หลักการที่ 4 การปกครองตนเองและความเป็นอิสระ (Autonomy and Independence)

สหกรณ์เป็นองค์กรอิสระที่พึ่งพาและปกครองตนเอง ในการควบคุมสมาชิกในกรณีที่สหกรณ์จำเป็นต้องมีข้อตกลงหรือผูกพันกับองค์กรอื่น ๆ รวมถึงองค์การของรัฐ หรือต้องแสวงหาทุนจากแหล่งภายนอก สหกรณ์ต้องกระทำภายใต้เงื่อนไขที่มั่นใจว่า มวลสมาชิกจะยังคงไว้ซึ่งอำนาจในการควบคุมตามแนวทางประชาธิปไตย และยังคงดำรงความเป็นอิสระของสหกรณ์

หลักการที่ 5 การศึกษา ฝึกอบรม และสารสนเทศ (Education, Training and Information)

สหกรณ์พึงให้การศึกษาศึกษาและฝึกอบรมแก่มวลสมาชิก ผู้แทนจากการเลือกตั้งจัดการและพนักงาน เพื่อบุคคลเหล่านี้สามารถมีส่วนช่วยพัฒนาสหกรณ์ของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถเข้าใจข่าวสารแก่สาธารณชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งแก่เยาวชนและบรรดาผู้นำทางความคิดในเรื่องคุณลักษณะและคุณประโยชน์ของสหกรณ์ได้

หลักการที่ 6 การร่วมมือระหว่างสหกรณ์ (Cooperation among Cooperatives)

สหกรณ์สามารถให้บริหารแก่สมาชิกได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด และเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่ขบวนการสหกรณ์ได้โดยการประสานความร่วมมือกันในระดับท้องถิ่น ระดับชาติ ระดับภูมิภาคและระดับชาติ

หลักการที่ 7 การคำนึงถึงชุมชนเป็นหลัก (Concern for Community)

สหกรณ์พึงดำเนินกิจกรรมเพื่อพัฒนาที่ยั่งยืนของชุมชน ตามนโยบายที่มวลสมาชิกให้ความเห็นชอบ

หลักการสหกรณ์ทั้ง 7 ข้อ บางข้อกำหนดให้มีการปฏิบัติอย่างเคร่งครัด โดยการกำหนดไว้เป็นกฎหมาย ได้แก่ การควบคุมโดยสมาชิกตามหลักประชาธิปไตย (สมาชิก 1 คน มีสิทธิในการออกคะแนนเสียงเท่ากับคนละ 1 เสียง) ส่วนหลักในข้ออื่น ๆ ก็ได้มีการถูกกำหนดไว้ในข้อบังคับและระเบียบสหกรณ์ ดังนั้น การจะตรวจสอบดูว่าสหกรณ์ใดนำหลักการสหกรณ์ไปบริหารจัดการมากน้อยเพียงใด จะพิจารณาได้จากข้อบังคับ ระเบียบ มติของที่ประชุมใหญ่และมติของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์นั้น ๆ ได้

2. การบริหารจัดการตามหลักการของธุรกิจการเงิน

(กนก คติกร 2546 : 283) การบริหารการเงิน คือ การบริหารงานเกี่ยวกับการหมุนเวียนของเงินผ่านองค์กร ไม่ว่าจะองค์กรนั้นจะมีลักษณะเป็นธนาคาร บริษัท หน่วยงานของรัฐ สหกรณ์ หรือองค์กรอื่นใดก็ตาม การบริหารการเงินจึงเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารธุรกิจ ซึ่งจะต้องอาศัยความชำนาญเป็นพิเศษ

จุดมุ่งหมายในการบริหารการเงินของธุรกิจจะมุ่งเน้นไปที่ความมั่งคั่งสูงสุดของผู้ถือหุ้น (Maximize Shareholder Wealth) ผู้ถือหุ้นในที่นี้ จะหมายถึงผู้ถือหุ้นสามัญของธุรกิจ ความมั่งคั่งสูงสุดส่วนหนึ่งวัดจากราคาตลาดของหุ้นสามัญที่สูงที่สุด เมื่อกำหนดจุดมุ่งหมายที่ชัดเจนได้แล้ว ผู้จัดการทางการเงินจะต้องปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพเพื่อจะทำให้ราคาของหุ้นสามัญสูงขึ้น

ผู้ทำหน้าที่บริหารการเงิน นอกจากจะกำหนดจุดมุ่งหมายเพื่อให้เกิดความมั่งคั่งสูงสุดของผู้ถือหุ้นแล้ว จะต้องคำนึงถึงความรับผิดชอบต่อสังคมด้วย คือ คำนึงถึงประโยชน์ของผู้บริโภค ของพนักงาน โดยการจ่ายค่าแรงด้วยความเป็นธรรม ของประชาชนทั่ว ๆ ไป โดยการสนับสนุนด้านการศึกษา การรักษาสภาพแวดล้อม โดยไม่ให้เกิดมลภาวะ อย่งไรก็ตาม ในเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคมนี้ ไม่ได้กำหนดเป็นกฎเกณฑ์ตายตัวในแต่ละธุรกิจ

สำหรับประเทศไทย รัฐบาลได้เพิ่มบทบาทเข้ามากำกับและควบคุมการดำเนินงานของหน่วยธุรกิจ เพื่อเป้าหมายการพัฒนาเศรษฐกิจและสวัสดิการของสังคมมากขึ้น ธุรกิจจะบริหารเพื่อความมั่งคั่งสูงสุดของผู้ถือหุ้นอย่างเดียวไม่ได้ จะต้องคำนึงถึงกฎหมาย ระเบียบ และนโยบายของรัฐบาลด้วย ซึ่งสิ่งเหล่านี้ เป็นข้อจำกัดที่ธุรกิจจะต้องคำนึงถึงและปฏิบัติตาม

การบริหารการเงินมีขอบเขตตามหน้าที่ของผู้บริหารการเงินซึ่งประกอบด้วย

1. การจัดการเงินทุน เป็นการดำเนินการเพื่อให้ได้เงินจากแหล่งเงินต่าง ๆ มาใช้ในการดำเนินกิจการ ซึ่งมีทั้งการจัดหาเงินทุนระยะสั้น ที่มีกำหนดเวลาชำระคืนภายใน 1 ปี หรือเป็นการจัดการเงินทุนระยะปานกลาง ซึ่งมีกำหนดชำระคืนเกินกว่า 1 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี หรือเป็นการจัดหาเงินทุนระยะยาว ซึ่งมีกำหนดชำระคืนเกินกว่า 5 ปี

2. การใช้เงินทุน เป็นการลงทุนในสินทรัพย์จะมีทั้งเงินลงทุนในสินทรัพย์หมุนเวียน เช่น เงินสด สินค้าคงเหลือ ลูกหนี้ อาจเป็นการลงทุนในสินทรัพย์ถาวร อาคาร ที่ดิน เครื่องจักร ซึ่งจัดเป็นการใช้เงินทุนระยะยาว

3. การวางแผนนโยบายเกี่ยวกับเงินปันผล การจ่ายเงินปันผลเป็นความรับผิดชอบต่อทางการเงินของธุรกิจที่เกี่ยวกับการตัดสินใจว่าธุรกิจจะจ่ายเงินปันผลหรือไม่ หรือถ้าจะจ่ายควรจ่ายเป็นจำนวนเท่าใด

หน้าที่ของผู้บริหารการเงินเกี่ยวข้องกั

1. การวางแผนการเงิน ผู้บริหารการเงินจะต้องวางแผนและพยากรณ์ทางการเงินของกิจการทั้งระยะสั้น ระยะยาว วางแผนรายรับ-รายจ่าย โดยอาศัยข้อมูลที่ทำมาได้อย่างมีระบบและหลักเกณฑ์ นอกจากนั้น ยังต้องมีการวางแผนให้ธุรกิจมีสภาพคล่องเพียงพอที่จะชำระหนี้เมื่อถึงกำหนดด้วย

2. การตัดสินใจเกี่ยวกับการจัดหาเงินทุน การจัดหาเงินทุนอาจจัดหาได้จากหลายแหล่ง เช่น จากเจ้าของโดยการออกหุ้นหรือจากเจ้าหนี้โดยการก่อหนี้ เงินทุนที่มาจากแต่ละแหล่งจะแตกต่างกัน ระยะเวลาการชำระหนี้ เงื่อนไขการชำระดอกเบี้ยและเงินต้น การตัดสินใจเลือกแหล่งเงินทุน ผู้บริหารการเงินจะต้องสามารถวิเคราะห์ได้ว่า แหล่งใดให้ประโยชน์สูงสุดและเสียค่าใช้จ่ายน้อยที่สุด ซึ่งมีหลักสำคัญในการพิจารณา

3. การตัดสินใจเกี่ยวกับการจัดสรรเงินทุน การจัดสรรเงินทุนจะจัดสรรไปในสินทรัพย์ 2 ประเภท คือ

3.1 สินทรัพย์หมุนเวียน ได้แก่ เงินสด ลูกหนี้การค้า สินค้าคงเหลือ เป็นต้น

3.2 สินทรัพย์ถาวร ได้แก่ ที่ดิน อาคาร โรงงาน และอุปกรณ์ต่าง ๆ เป็นต้น

4. การดำเนินงานของสหกรณ์ข้าราชการสหกรณ์ จำกัด

(ข้อบังคับสหกรณ์ข้าราชการสหกรณ์ จำกัด พ.ศ. 2544)

การดำเนินงาน การลงลายมือชื่อแทนสหกรณ์ การใดที่ได้กระทำไปและมีผลผูกพัน สหกรณ์ การนั้นต้องมีบุคคลต่อไปนี้ลงชื่อไว้เป็นหลักฐาน

(1) ประธานกรรมการ หรือรองประธานกรรมการ หรือเลขานุการ หรือกรรมการที่คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์มีมติมอบหมายคนใดคนหนึ่งลงชื่อร่วมกับผู้จัดการรวม 2 คนสำหรับการทำนิติกรรมสัญญา การจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมทุกประเภท การเบิกถอนเงินตราสารหนี้ ตราสารการเงินทุกชนิด รวมทั้งการทำหนังสือมอบอำนาจ แต่การเบิกรับเงินจากธนาคารเพื่อความสะดวกรวดเร็ว อาจให้รองผู้จัดการลงชื่อร่วมกับฝ่ายคณะกรรมการดำเนินการก็ได้

(2) ประธานกรรมการ หรือรองประธานกรรมการ หรือเลขานุการ ลงชื่อในเอกสาร ที่เป็นประกาศ คำสั่ง ระเบียบของสหกรณ์ และเอกสารอื่นที่เป็นการติดต่อประสานงานกับบุคคลภายนอก หรือกับสมาชิกของสหกรณ์ แต่การลงชื่อของรองประธานกรรมการ หรือเลขานุการ จะกระทำได้อีกก็แต่เฉพาะเพื่อการปฏิบัติหน้าที่แทนประธานกรรมการเท่านั้น การปฏิบัติหน้าที่แทนให้สหกรณ์ทำเป็นประกาศ

(3) ผู้จัดการสหกรณ์ หรือเจ้าหน้าที่สหกรณ์ ที่ได้รับมอบหมายจากผู้จัดการ สำหรับเอกสารรับฝากเงินถอนเงินของสมาชิก และเอกสารอื่นที่ใช้ภายในสำนักงานสหกรณ์ แต่ถ้าผู้จัดการเห็นว่าการลงนามในเอกสารไปยังบุคคลภายนอกจะไม่มีผลผูกพันสหกรณ์ ก็ให้มีอำนาจลงนามในเอกสารนั้นได้

การลงลายมือชื่อแทนสหกรณ์ตามความใน (1) (2) และ (3) ต้องประทับตราของสหกรณ์เป็นสำคัญด้วย ยกเว้นการส่งจ่ายเช็คของสหกรณ์หรือใบรับเงินที่สหกรณ์ออกให้

วงเงินกู้ยืม ที่ประชุมใหญ่อาจกำหนดวงเงินกู้ยืมสำหรับปีหนึ่ง ๆ ไว้ตามที่จำเป็นและสมควรแก่การดำเนินงานวงเงินซึ่งกำหนดดังว่านี้ต้องได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียนสหกรณ์

การกู้ยืมเงิน สหกรณ์อาจกู้ยืมเงินได้เฉพาะใช้เป็นทุนดำเนินงานตามวัตถุประสงค์

การให้เงินกู้ สหกรณ์อาจให้เงินกู้แก่สมาชิกและสหกรณ์อื่นได้ ตามระเบียบของสหกรณ์

ระเบียบการให้เงินกู้ ประเภทเงินกู้ วัตถุประสงค์ของเงินกู้ จำนวนเงินแห่งเงินกู้ ดอกเบี้ย หลักประกัน การจ่ายเงินกู้ การชำระหนี้เงินกู้ การเรียกคืนเงินกู้ การผ่อนชำระ และการปรับโครงสร้างหนี้

การรับฝากเงิน สหกรณ์อาจรับฝากเงินจากสมาชิกและสหกรณ์อื่นได้ ตามระเบียบของสหกรณ์ที่ได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียนสหกรณ์

ระเบียบการรับฝากเงินจากสมาชิกและสหกรณ์อื่น อย่างน้อยต้องมีข้อกำหนดเกี่ยวกับประเภทของเงินรับฝาก วิธีการรับฝาก อัตราดอกเบี้ย การถอนเงินฝาก และข้อกำหนดอื่น ๆ ว่าด้วยเงินฝากประเภทต่าง ๆ

การฝากหรือการลงทุนของสหกรณ์ เงินของสหกรณ์อาจฝากหรือลงทุนได้ โดยคำนึงถึงความมั่นคงและประโยชน์สูงสุดที่สหกรณ์หรือสมาชิกจะได้รับ ดังต่อไปนี้

- (1) ฝากในชุมนุมสหกรณ์หรือสหกรณ์อื่น
- (2) ฝากในธนาคารหรือฝากในสถาบันการเงินที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่สหกรณ์
- (3) ชื่อหลักทรัพย์ของรัฐบาลหรือรัฐวิสาหกิจ
- (4) ชื่อหุ้นของธนาคารที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่สหกรณ์
- (5) ชื่อหุ้นของชุมนุมสหกรณ์หรือสหกรณ์อื่น
- (6) ชื่อหุ้นของสถาบันที่ประกอบธุรกิจอันทำให้เกิดความสะดวกหรือส่งเสริมความเจริญแก่กิจการของสหกรณ์โดยได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียนสหกรณ์
- (7) ฝากหรือลงทุนอย่างอื่นตามที่คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติกำหนด

การเงินของสหกรณ์ เงินที่ใช้ดำเนินกิจการของสหกรณ์ ต้องคำนึงถึงระยะเวลาการคืนเงินหรือการใช้เงินเหล่านั้นด้วย เงินสดที่เหลือจากการดำเนินกิจการ ให้ผู้จัดการนำ

ฝากธนาคารไว้กับธนาคาร สหกรณ์หรือสถาบันอื่น โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการดำเนินการ เว้นแต่จะมีเงินสดเหลือวันหนึ่งไม่เกิน 50,000 บาท จะไม่นำฝากธนาคารก็ได้ แต่ผู้จัดการต้องรับผิดชอบเก็บรักษาคงเหลือนั้นไว้ในตู้รับรักษาของสหกรณ์

กรณีมีเหตุอันไม่สามารถนำเงินสดคงเหลือฝากธนาคารในวันใด วันรุ่งขึ้นที่ธนาคารเปิดทำการ ผู้จัดการต้องนำฝากโดยไม่ชักช้า และให้ผู้จัดการบันทึกเหตุอันไม่สามารถนำเงินฝากธนาคารในวันนั้นไว้เป็นหลักฐานด้วย

การจ่ายเงินอันเป็นปกติของการดำเนินกิจการของสหกรณ์ ให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของผู้จัดการ หรือผู้ที่ผู้จัดการมอบหมาย ส่วนการอนุมัติการจ่ายเงินใด ๆ ให้เป็นอำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้ในข้อบังคับหรือระเบียบของสหกรณ์

การบัญชีของสหกรณ์ ให้สหกรณ์จัดทำบัญชี เพื่อควบคุมบริหารการเงินของสหกรณ์ รายการบัญชีต้องมีหลักฐานประกอบทุกรายการ

รอบปีบัญชีของสหกรณ์ เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม และไปสิ้นสุดในวันที่ 31 ธันวาคม ของทุกปี

เมื่อสิ้นสุรอบปีบัญชีหนึ่งให้สหกรณ์ดำเนินการปิดบัญชี และแสดงงบการเงินของสหกรณ์ให้ผู้สอบบัญชีตรวจสอบ เพื่อเตรียมการเสนอให้ที่ประชุมใหญ่พิจารณาอนุมัติ

งบการเงินของสหกรณ์ประกอบด้วยงบดุล และบัญชีกำไรขาดทุน รวมทั้งการจัดทำ หมายเหตุประกอบงบการเงิน

การจัดทำรายการบัญชี งบดุล งบกำไรขาดทุน และหมายเหตุประกอบงบการเงินต้องให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ ระยะเวลาที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ นายทะเบียนสหกรณ์และกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์กำหนด

งบดุลของรอบปีบัญชีใดเมื่อที่ประชุมใหญ่อนุมัติแล้วให้ผู้จัดการแสดงไว้อย่างเปิดเผยภายในสำนักงานของสหกรณ์ตลอดระยะเวลาของรอบปีบัญชีถัดไป

การเสนองบการเงินและรายงานประจำปี งบการเงินและหมายเหตุประกอบงบการเงินที่ผู้สอบบัญชีตรวจสอบและรับรองแล้วที่จะเสนอต่อที่ประชุมใหญ่ ผู้จัดการต้อง ประกาศให้สมาชิกทราบไม่น้อยกว่าเจ็ดวันก่อนวันประชุมใหญ่ที่มีวาระการพิจารณางบดุล ประกาศนั้น ให้ติดไว้โดยเปิดเผย ณ สำนักงานของสหกรณ์ สำนักงานสหกรณ์จังหวัด ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์ อาคารกรมส่งเสริมสหกรณ์ ทั้งที่ถนนกรุงเกษมและถนนพิชัย และสถานที่อื่น ๆ ที่คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์เห็นสมควร

ให้ประธานที่ประชุมใหญ่เสนองบการเงินต่อที่ประชุมใหญ่เพื่อพิจารณาอนุมัติ โดยแสดง รายละเอียดและเหตุผลประกอบการเสนอพอสมควร ในการนี้เพื่อให้เกิด

ความชัดเจน ประธานที่ประชุมอาจมอบหมายให้ผู้สอบบัญชีหรือผู้จัดการ หรือกรรมการคนใดคนหนึ่งเสนอหรือตอบข้อซักถามของสมาชิกก็ได้

รายงานประจำปีแสดงผลการดำเนินงานของสหกรณ์ ให้ผู้จัดการจัดทำขึ้นตามแบบที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด แล้วเสนอให้ที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์พิจารณาเห็นชอบ รายงานประจำปีที่ได้รับความเห็นชอบแล้วให้ประธานที่ประชุมใหญ่ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากประธาน ที่ประชุมใหญ่เสนอให้ที่ประชุมรับทราบในคราวที่ประชุมใหญ่ที่มีวาระการพิจารณาบุคคล

บุคคลซึ่งที่ประชุมใหญ่อนุมัติแล้ว และรายงานประจำปีซึ่งที่ประชุมใหญ่รับทราบแล้วผู้จัดการต้องสำเนาส่งถึงนายทะเบียนสหกรณ์ภายในเวลา 30 วัน นับแต่วันประชุมใหญ่ งบการเงินและรายงานประจำปีแสดงผลการดำเนินงานของสหกรณ์ ให้ผู้จัดการเก็บรักษาไว้ที่สำนักงานของสหกรณ์ และต้องนำมาแสดงเมื่อสมาชิกร้องขอ

สมาชิกอาจขอสำเนาบุคคล บัญชีกำไรขาดทุน หมายเหตุประกอบงบการเงิน หรือรายงานประจำปีแสดงผลการดำเนินงานของสหกรณ์ได้ แต่สมาชิกผู้ขอต้องเสียค่าใช้จ่ายในการคัดสำเนาเอง

การจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี คณะกรรมการดำเนินการต้องร่วมกันพิจารณาการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี เมื่อมีมติจัดสรรเป็นอย่างไรแล้ว ให้ประธานในที่ประชุมใหญ่หรือผู้ที่ประธานในที่ประชุมใหญ่มอบหมาย เสนอหลักเกณฑ์และเหตุผลต่อที่ประชุมใหญ่รวมทั้งตอบข้อซักถามจากที่ประชุมใหญ่

ในการจัดสรรกำไรสุทธิ ที่ประชุมใหญ่ต้องจัดสรรเป็นทุนสำรองไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของกำไรสุทธิและจัดสรรเป็นค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวงแต่ต้องไม่เกินร้อยละ 5 ของกำไรสุทธิ

กรณีสหกรณ์มีกำไรจากการจำหน่ายทรัพย์สิน ห้ามมิให้นำกำไรนั้นมาจัดสรรเพื่อแบ่งปันกันในหมู่สมาชิก แต่ให้จัดสรรเป็นทุนสำรองหรือทุนอื่น ๆ ที่กำหนดไว้ในข้อบังคับ

กำไรสุทธิประจำปีส่วนที่เหลือ อาจจัดสรรดังต่อไปนี้

(1) เป็นเงินปันผลตามหุ้นที่ชำระแล้ว ไม่เกินอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในการคำนวณเงินปันผลตามหุ้น ให้ถือว่าหุ้นที่สมาชิกได้ชำระต่อสหกรณ์ภายในวันที่เจ็ดของเดือน มีระยะเวลาสำหรับการคำนวณเงินปันผลตั้งแต่เดือนนั้น ส่วนหุ้นที่สมาชิกชำระต่อสหกรณ์หลังวันที่เจ็ดของเดือน สหกรณ์จะคิดเงินปันผลให้ตั้งแต่เดือนถัดไป

สมาชิกที่ลาออกจากสหกรณ์หรือเสียชีวิตก่อนวันสิ้นปีบัญชีของสหกรณ์ หากสมาชิกหรือผู้รับโอนประโยชน์มิได้ถอนค่าหุ้นจากสหกรณ์ก่อนวันสิ้นปีบัญชี สหกรณ์จะจ่ายเงินปันผลตามหุ้นให้ตามอัตราซึ่งที่ประชุมใหญ่กำหนด

(2) เป็นเงินเฉลี่ยคืนตามส่วนแห่งดอกเบี้ยเงินกู้ที่สมาชิกชำระให้แก่สหกรณ์ระหว่างปีตามความเหมาะสม

(3) เป็นเงิน โบนัสให้แก่กรรมการและเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ไม่เกินร้อยละ 10 ของกำไรสุทธิ

(4) เป็นทุนรักษาระดับอัตราเงินปันผล ไม่เกินร้อยละ 2 แห่งทุนเรือนหุ้นของสหกรณ์ตามที่มีอยู่ในวันสิ้นปีนั้น จนกว่าจะมีจำนวนร้อยละ 8 แห่งทุนเรือนหุ้นดังกล่าว ทุนรักษาระดับอัตราเงินปันผลนี้จะถอนได้โดยมติของที่ประชุมใหญ่เพื่อจ่ายเป็นเงินปันผลตามหุ้น

(5) เป็นทุนสาธารณประโยชน์ไม่เกินร้อยละห้าของกำไรสุทธิ ทุนสาธารณประโยชน์นี้ สะสมไว้สำหรับจ่ายเพื่อการกุศลและศาสนกิจ เพื่อสนับสนุนกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ของสังคมและเพื่อสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ขององค์กรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและอำนวยความสะดวกแก่สหกรณ์

(6) เป็นทุนส่งเสริมการศึกษาและการอบรมสัมมนาของสหกรณ์ ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 1 ของกำไรสุทธิ

(7) เป็นทุนสงเคราะห์ครอบครัวสมาชิกผู้ถึงแก่กรรมไม่เกินร้อยละ 5 ของกำไรสุทธิ

(8) เป็นทุนเพื่อส่งเสริมความมั่นคงให้แก่สหกรณ์ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 1 ของกำไรสุทธิ

(9) เป็นทุนเพื่อจัดสวัสดิการให้แก่สมาชิกไม่ต่ำกว่าร้อยละหนึ่งของกำไรสุทธิ ทุนนี้สะสมไว้สำหรับจ่ายเพื่อช่วยเหลือสมาชิกที่เจ็บป่วยเรื้อรัง หรือสมาชิกที่ประสบภัยพิบัติ หรือเพื่อช่วยเหลือบรรเทาความเดือดร้อนของสมาชิก ตลอดจนสวัสดิการอื่น ๆ

ที่ประชุมใหญ่อาจมีมติให้ลดการจัดสรรรายการใดรายการหนึ่งก็ได้ เงินจัดสรรที่มีมติให้ลดลง ให้นำไปจัดสรรสมทบเป็นทุนสำรองหรือทุนอื่น ๆ ตามข้อบังคับนี้

การใช้เงินทุนให้ปฏิบัติตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับ และตามระเบียบของสหกรณ์

ที่มาแห่งทุนสำรอง ทุนสำรองของสหกรณ์อาจได้มาจาก

(1) จัดสรรจากกำไรสุทธิ

(2) รับบริจาคโดยผู้บริจาคมิได้กำหนดให้สหกรณ์นำไปใช้เพื่อการใด

(3) เงินหรือทรัพย์สินอันเป็นสิทธิ์ของสมาชิก แต่สมาชิกไม่ขอรับตามเวลาที่กำหนด

สภาพแห่งทุนสำรอง ทุนสำรองย่อมเป็นเงินของสหกรณ์โดยส่วนรวมสมาชิกจะแบ่งปันกันไม่ได้ หรือจะเรียก้องแม้ส่วนใดส่วนหนึ่งก็ไม่ได้

ทุนสำรอง จะถอน ได้จากบัญชีทุนสำรอง เพื่อชดเชยการขาดทุน หรือเมื่อมีการแยกสหกรณ์เท่านั้น

ทะเบียน ให้สหกรณ์จัดทำทะเบียนสมาชิก ทะเบียนหุ้น ตลอดจน สมุดรายงานการประชุม ตามแบบที่คณะกรรมการดำเนินการเห็นสมควรให้มีขึ้นโดย

(1) ทะเบียนสมาชิก อย่างน้อยต้องมีรายการ

(ก) ชื่อ ประเภทและที่ตั้งสำนักงานของสหกรณ์

(ข) ชื่อ สัญชาติและที่อยู่ของสมาชิก

(ค) วันที่เข้าเป็นสมาชิก

(2) ทะเบียนหุ้น อย่างน้อยต้องมีรายการ

(ก) ชื่อ ประเภทและที่ตั้งสำนักงานของสหกรณ์

(ข) ชื่อของสมาชิกซึ่งถือหุ้น มูลค่าหุ้น จำนวนหุ้นและเงินค่าหุ้น

ที่ชำระแล้ว

(ค) วันที่ถือหุ้น

เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงรายการในทะเบียนสมาชิกหรือทะเบียนหุ้น ให้สหกรณ์รายงานการเปลี่ยนแปลงรายการในทะเบียนต่อนายทะเบียนสหกรณ์ภายใน 30 วัน นับแต่วันสิ้นปีทางบัญชีของสหกรณ์

แบบบัญชี ให้ผู้จัดการจัดทำบัญชีตามแบบและรายการที่นายทะเบียน สหกรณ์กำหนดให้ถูกต้องตามความเป็นจริง และเก็บรักษาบัญชีและเอกสารประกอบการลงบัญชีไว้ที่สำนักงานสหกรณ์ ภายในระยะเวลาที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด

รายการเกี่ยวกับกระแสเงินสดของสหกรณ์ ให้บันทึกรายการในสมุดบัญชี ณ วันที่ เกิดเหตุขึ้น สำหรับรายการอื่นที่ไม่เกี่ยวกับกระแสเงินสด ให้บันทึกรายการในสมุดบัญชี ภายใน 3 วัน นับแต่วันที่มีเหตุอันจะต้องบันทึกการรายการนั้น

การลงบัญชีต้องมีเอกสารประกอบการลงบัญชีที่สมบูรณ์โดยครบถ้วน

แบบงบดุล ให้สหกรณ์จัดทำงบดุลตามแบบที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนดอย่างน้อยครั้งหนึ่งทุกรอบ 12 เดือน อันจัดเป็นรอบปีทางบัญชีของสหกรณ์

งบชุดดังกล่าวต้องทำให้แล้วเสร็จและให้ผู้สอบบัญชีตรวจสอบ แล้วนำเสนอ เพื่ออนุมัติ ในที่ประชุมใหญ่ของสหกรณ์ภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวัน นับแต่วันสิ้นปีทางบัญชีของ สหกรณ์

รายงานประจำปี ให้สหกรณ์จัดทำรายงานประจำปีแสดงผลการดำเนินงาน งานของสหกรณ์เสนอต่อที่ประชุมใหญ่ในคราวที่เสนองบชุดและให้ส่งสำเนารายงานดังกล่าวไปยังนายทะเบียนสหกรณ์ภายใน 30 วันนับแต่วันที่มีการประชุมใหญ่

การเก็บรักษาทะเบียน ให้สหกรณ์เก็บรักษาทะเบียนต่าง ๆ รายงานประจำปี งบชุด พร้อมทั้งข้อบังคับ และกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ไว้ที่สำนักงานของสหกรณ์ เพื่อให้สมาชิกขอ ตรวจสอบได้

สมาชิก

คุณสมบัติของผู้สมัครเป็นสมาชิก ผู้สมัครเป็นสมาชิกต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

(1) เป็นผู้บรรลุนิติภาวะ มีความประพฤติและนิสัยดีงาม

(2) เข้าลักษณะใดลักษณะหนึ่งดังต่อไปนี้

ก. เป็นข้าราชการสังกัดกรมส่งเสริมสหกรณ์

ข. เป็นลูกจ้างประจำ สังกัดกรมส่งเสริมสหกรณ์ ติดต่อกันมาเป็นเวลาไม่

น้อยกว่า 1 ปี

ค. เป็นเจ้าหน้าที่สหกรณ์ติดต่อกันมาเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 1 ปี

(3) เป็นผู้เห็นชอบในวัตถุประสงค์ของสหกรณ์

(4) เคยเป็นสมาชิกสหกรณ์มาแล้ว แต่ได้ลาออกหรือถูกให้ออกจากสหกรณ์ ครั้งหลังสุด เมื่อพ้นเวลาหนึ่งปีนับจากวันลาออกหรือสองปีนับจากวันถูกให้ออกจากสหกรณ์

การเข้าเป็นสมาชิก ผู้สมัครเข้าเป็นสมาชิกตามข้อบังคับ ต้องยื่นใบสมัครถึง สหกรณ์ตามแบบที่คณะกรรมการดำเนินการกำหนด

เมื่อคณะกรรมการดำเนินการได้สอบสวนพิจารณา ปรากฏว่าผู้สมัครมี คุณสมบัติ ถูกต้องตามที่กำหนดไว้ ทั้งเห็นเป็นการสมควรแล้ว ก็ให้รับเข้าเป็นสมาชิกได้ แล้วเสนอ เรื่องการรับสมาชิกเข้าใหม่ให้ที่ประชุมใหญ่ครวถัดไปทราบ

ถ้าคณะกรรมการดำเนินการไม่รับผู้สมัครเข้าเป็นสมาชิกด้วยเหตุใด ๆ เมื่อ ผู้สมัครร้องขอก็ให้คณะกรรมการดำเนินการนำเสนอที่ประชุมใหญ่เพื่อวินิจฉัยชี้ขาด มติแห่งที่ ประชุมใหญ่ให้รับเข้าเป็นสมาชิกในกรณีดังว่านี้ ต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามแห่ง จำนวนสมาชิกที่มาประชุม และอยู่ในที่ประชุม

ค่าธรรมเนียมแรกเข้า ผู้เข้าเป็นสมาชิกจะต้องชำระค่าธรรมเนียมแรกเข้าให้แก่สหกรณ์คนละ 50 บาท ค่าธรรมเนียมแรกเข้านี้จะเรียกคืนไม่ได้

การได้สิทธิในฐานะสมาชิก ผู้เข้าเป็นสมาชิกต้องชำระค่าธรรมเนียมแรกเข้า และชำระค่าหุ้นตามข้อบังคับของสหกรณ์ให้เสร็จภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการดำเนินการกำหนดเมื่อได้ปฏิบัติดังนี้แล้ว จึงจะถือว่าได้สิทธิในฐานะสมาชิก

สมาชิกต้องปฏิบัติตามข้อบังคับ ระเบียบ และมติของสหกรณ์ทุกประการ
การเปลี่ยนแปลงชื่อ สัญชาติ ที่อยู่ และคำนำหน้านาม สมาชิกคนใดมีการเปลี่ยนแปลงในเรื่องชื่อ สัญชาติ ที่อยู่ และคำนำหน้านาม ต้องแจ้งให้สหกรณ์ทราบภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ที่มีการเปลี่ยนแปลง

สิทธิของสมาชิก สิทธิของสมาชิกมีดังนี้

- (1) เสนอความคิดเห็นหรือออกเสียงลงคะแนนในที่ประชุมใหญ่
- (2) เข้าชื่อเรียกประชุมใหญ่วิสามัญ
- (3) เลือกตั้งหรือได้รับเลือกตั้งเป็นประธานกรรมการ หรือกรรมการหรือผู้ตรวจสอบกิจการสหกรณ์

(4) ได้รับบริการทางธุรกิจ ทางวิชาการ และสวัสดิการจากสหกรณ์

(5) สิทธิอื่น ๆ ที่กำหนดไว้ในข้อบังคับ และระเบียบของสหกรณ์

หน้าที่ของสมาชิก หน้าที่ของสมาชิกมีดังนี้

- (1) ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ มติ และคำสั่งของสหกรณ์
- (2) เข้าร่วมประชุมทุกครั้งที่สหกรณ์นัดหมาย
- (3) ส่งเสริมสนับสนุนกิจการของสหกรณ์ เพื่อให้สหกรณ์เป็นองค์กรที่

เข้มแข็ง

(4) สอดส่องดูแลกิจการของสหกรณ์

(5) ร่วมมือกับคณะกรรมการดำเนินการ พัฒนาสหกรณ์ให้เจริญรุ่งเรืองและ

มั่นคง

การตั้งผู้รับโอนประโยชน์ สมาชิกจะทำเป็นหนังสือตั้งบุคคลหนึ่งหรือหลายคน เพื่อให้เป็นผู้รับโอนประโยชน์ซึ่งตนมีอยู่ในสหกรณ์ในเมื่อตนตายนั้นมอบให้สหกรณ์ถือไว้ก็ได้ หนังสือตั้งผู้รับโอนประโยชน์ดังว่านี้ต้องทำแบบที่คณะกรรมการดำเนินการกำหนด

ถ้าสมาชิกประสงค์จะเพิกถอน หรือเปลี่ยนแปลงการตั้งผู้รับโอนประโยชน์ที่ได้ทำไว้แล้วต้องทำเป็นหนังสือตามลักษณะดังกล่าวในวรรคก่อนมอบให้สหกรณ์ถือไว้

เมื่อสมาชิกตาย ให้สหกรณ์แจ้งให้ผู้รับโอนประโยชน์ตามความในวรรคก่อนทราบ และ สหกรณ์จะจ่ายเงินค่าหุ้น เงินรับฝาก เงินปันผล เงินเฉลี่ยคืน และเงินอื่นใดบรรดาที่สมาชิกผู้ตายมีอยู่ในสหกรณ์ให้แก่ผู้รับโอนประโยชน์ที่ได้ตั้งไว้ หรือถ้ามิได้ตั้งไว้ ก็คืนให้แก่บุคคลที่ได้นำหลักฐานมาแสดงให้เป็นที่พอใจ คณะกรรมการดำเนินการว่าเป็นทายาทผู้มีสิทธิได้รับเงินจำนวนดังกล่าวนั้น

ให้ผู้รับโอนประโยชน์ตามความในวรรคก่อน ยื่นคำขอรับเงินผลประโยชน์ต่อสหกรณ์ภายในกำหนดหนึ่งปี นับแต่วันที่สมาชิกตายหรือได้รับแจ้งจากสหกรณ์ โดยให้แนบสำเนาบรรณบัตรที่ทางราชการออกให้แสดงว่าสมาชิกนั้น ๆ ได้ถึงแก่ความตายไปประกอบการพิจารณาด้วย เมื่อคณะกรรมการดำเนินการได้พิจารณาอนุมัติแล้ว สหกรณ์จะจ่ายเงินผลประโยชน์ดังกล่าวภายใน สิบห้าวัน ในกรณีผู้มีสิทธิรับเงินผลประโยชน์ไม่ยื่นคำขอรับเงินผลประโยชน์ หรือผู้ที่มีชื่อเป็นผู้รับโอนประโยชน์ที่สมาชิกได้จัดทำให้สหกรณ์ถือไว้ไม่มีตัวอยู่ เมื่อพ้นกำหนดอายุความ 10 ปี ให้สหกรณ์โอนจำนวนเงินดังกล่าวไปสมทบเป็นทุนสำรองของสหกรณ์ทั้งสิ้น

การขาดจากสมาชิกภาพ สมาชิกย่อมขาดจากสมาชิกภาพ ในกรณีดังต่อไปนี้

- (1) ตาย
- (2) ลาออกจากสหกรณ์และได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการดำเนินการแล้ว
- (3) วิกลจริต
- (4) ต้องคำพิพากษาให้ล้มละลาย
- (5) ถูกให้ออกจากสหกรณ์

การลาออกจากสหกรณ์ สมาชิกที่มีความประสงค์จะลาออกจากสหกรณ์ได้ต้องแสดงความจำนงเป็นหนังสือต่อคณะกรรมการดำเนินการ และเมื่อคณะกรรมการดำเนินการได้สอบสวนพิจารณาเห็นว่าไม่มีภาวะผูกพันอยู่กับสหกรณ์ในฐานะผู้กู้หรือผู้ค้ำประกันก็ให้อนุญาตการลาออกของสมาชิกผู้นั้นได้

คณะกรรมการดำเนินการอาจมอบหมายให้ประธานกรรมการ หรือรองประธานกรรมการ สอบสวนพิจารณา หากเห็นว่าเป็นการชอบด้วยข้อบังคับให้อนุญาตการลาออกของสมาชิกผู้นั้น และให้ถือว่าออกจากสหกรณ์ตามความในวรรคหนึ่ง และให้เสนอคณะกรรมการดำเนินการในการประชุมคราวถัดไปทราบด้วย

การให้ออกจากสหกรณ์ สมาชิกอาจถูกให้ออกจากสหกรณ์เพราะเหตุอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

- (1) ขาดส่งเงินค่าหุ้นรายเดือนถึงสามงวดติดต่อกัน หรือขาดส่งรวมถึงหกงวด ทั้งนี้โดยมิได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการดำเนินการ

(2) นำเงินกู้ไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ที่ให้เงินกู้ขึ้น

(3) ไม่จัดการแก้ไขหลักประกัน สำหรับเงินกู้ที่เกิดบกพร่องให้คืนดี ภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการดำเนินการกำหนด

(4) ค้างส่งเงินงวดชำระหนี้ ไม่ว่าจะต้นเงิน หรือดอกเบี้ยเป็นเวลา 2 งวดติดต่อกัน หรือผิดนัดการส่งเงินงวดชำระหนี้สามคราวสำหรับเงินกู้รายหนึ่ง ๆ

(5) ไม่ให้ข้อความจริงเกี่ยวกับหนี้สินของตนแก่สหกรณ์ เมื่อสมัครเข้าเป็นสมาชิก หรือเมื่อจะก่อความผูกพันในหนี้สินต่อสหกรณ์ในฐานะผู้กู้ หรือผู้ค้ำประกัน หรือเมื่อมีความผูกพันในหนี้สินต่อสหกรณ์อยู่แล้ว

(6) จงใจฝ่าฝืนข้อบังคับ ระเบียบ มติ และคำสั่งของสหกรณ์ หรือพฤติกรรมใด ๆ อันเป็นเหตุให้เห็นว่าไม่ซื่อสัตย์สุจริต หรือแสดงตนเป็นปฏิปักษ์ต่อสหกรณ์ไม่ว่าประการใด ๆ

เมื่อคณะกรรมการดำเนินการได้สอบสวนพิจารณาแล้วปรากฏว่าสมาชิกมีเหตุใด ๆ ดังกล่าวข้างต้นนี้ และได้ลงมติให้สมาชิกออกโดยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามแห่ง จำนวนกรรมการดำเนินการที่ลงชื่อมาประชุมและอยู่ในที่ประชุม ถือว่าสมาชิกนั้นถูกให้ออกจากสหกรณ์

สมาชิกที่ถูกให้ออกจากสหกรณ์ มีสิทธิยื่นอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการดำเนินการภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ทราบการให้ออก และให้คณะกรรมการดำเนินการเสนอที่ประชุมใหญ่วินิจฉัย คำวินิจฉัยของที่ประชุมใหญ่ให้ถือเป็นที่สุด

การถอนชื่อสมาชิกออกจากทะเบียน ในกรณีที่สมาชิกออกจากสหกรณ์ไม่ว่าเพราะเหตุใด ๆ ให้คณะกรรมการดำเนินการถอนชื่อออกจากทะเบียนแล้วเสนอให้ที่ประชุมใหญ่คราวถัดไปทราบ

สมาชิกที่โอนย้าย หรือออกจากราชการ หรืองานประจำ ในกรณีที่สมาชิกโอนย้าย หรือออกจากราชการหรืองานประจำ ถ้ามิได้ลาออกจากสหกรณ์ด้วยให้ถือว่าเป็นสมาชิกอยู่ สมาชิกดังกล่าวจะขอส่งค่าหุ้นรายเดือนได้ต่อเมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการดำเนินการก่อน

ความรับผิดชอบในหนี้ของสมาชิกต่อสหกรณ์ สมาชิกต้องชำระหนี้ให้สหกรณ์โดยพลัน เมื่อหนี้ถึงกำหนดชำระความเสียหายที่เกิดแก่สหกรณ์อันเนื่องจากการผิดนัดชำระหนี้ของสมาชิกผู้ใด สมาชิกผู้นั้นต้องรับผิดชอบในความเสียหายนั้น หนี้เช่นนี้ให้รวมถึงหนี้ที่สมาชิกต้องรับผิดชอบในฐานะผู้ค้ำประกัน หรือหนี้อันเกิดจากการทำละเมิดแก่สหกรณ์

หนี้ที่ผิดนัดและสหกรณ์มีหนังสือแจ้งให้สมาชิกชำระหนี้ภายในกำหนดเวลาใดแล้วถ้าไม่ชำระภายในเวลาที่กำหนดโดยมิได้รับการผ่อนผันจากสหกรณ์ สหกรณ์ย่อมใช้สิทธิหักกลบบทหนี้กับเงินปันผล เงินเฉลี่ยคืน หรือเงินอื่น ๆ ที่สมาชิกพึงได้รับจากสหกรณ์ได้

ความรับผิดชอบของสมาชิกเพื่อหนี้สินของสหกรณ์ สมาชิกต้องรับผิดชอบเพื่อหนี้สินของสหกรณ์เพียงไม่เกินจำนวนเงินค่าหุ้นที่ตนถือ

การประชุมใหญ่

การประชุมใหญ่ของสหกรณ์อาจมีได้ 2 กรณี คือ การประชุมใหญ่สามัญ และการประชุมใหญ่วิสามัญ

การบริหารจัดการประชุมใหญ่ให้อยู่ในความรับผิดชอบของคณะกรรมการดำเนินการ

การประชุมใหญ่สามัญ ให้คณะกรรมการดำเนินการเรียกประชุมปีละครั้งภายใน 150 วันนับแต่วันสิ้นปีทางบัญชีของสหกรณ์

การประชุมใหญ่วิสามัญ เมื่อมีเหตุอันสมควรคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์จะเรียกประชุมใหญ่วิสามัญเมื่อใดก็ได้ แต่ถ้านายทะเบียนสหกรณ์มีหนังสือแจ้งให้เรียกประชุมใหญ่วิสามัญ หรือในกรณีที่สหกรณ์ขาดทุนเกิดถึงของ จำนวนทุนเรือนหุ้นที่ชำระแล้ว ต้องเรียกประชุมใหญ่วิสามัญโดยมิชักช้า แต่ไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่สหกรณ์ทราบ

สมาชิกซึ่งมีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมด หรือไม่น้อยกว่า 100 คน ลงลายมือชื่อทำหนังสือร้องขอต่อคณะกรรมการดำเนินการให้เรียกประชุมใหญ่วิสามัญก็ได้และให้คณะกรรมการดำเนินการเรียกประชุมใหญ่วิสามัญภายใน 30 วันนับแต่วันที่รับคำร้องขอ

ถ้าคณะกรรมการดำเนินการไม่เรียกประชุมใหญ่วิสามัญภายในกำหนดระยะเวลาตามวรรคก่อน แต่นายทะเบียนสหกรณ์มีคำสั่งให้เรียกประชุมใหญ่วิสามัญ คณะกรรมการดำเนินการต้องจัดให้มีประชุมใหญ่ภายในระยะเวลาที่เห็นสมควร

องค์ประชุมในการประชุมใหญ่ การประชุมใหญ่ของสหกรณ์ต้องมีสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมด หรือไม่น้อยกว่า 100 คน

การประชุมใหญ่ของสหกรณ์ ถ้าสมาชิกมาประชุมไม่ครบองค์ประชุมให้นัดประชุมใหญ่อีกครั้งหนึ่งในสิบสี่วัน นับแต่วันที่นัดประชุมใหญ่ครั้งแรก ในการประชุมใหญ่ครั้งหลังนี้ ถ้ามิใช่การประชุมใหญ่วิสามัญที่สมาชิกร้องขอให้เรียกประชุมแล้ว เมื่อมีสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิก หรือไม่น้อยกว่า 100 คน ให้ถือว่าเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมใหญ่สมาชิกจะมอบอำนาจให้ผู้อื่นมาประชุมแทนตนไม่ได้

อำนาจหน้าที่ของที่ประชุมใหญ่ ที่ประชุมใหญ่มีอำนาจหน้าที่พิจารณาวินิจฉัยปัญหาทุกอย่างที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับกิจการของสหกรณ์ ซึ่งรวมทั้งในข้อต่อไปนี้

- (1) รับทราบเรื่องรับสมาชิกเข้าใหม่ สมาชิกออกจากสหกรณ์และวินิจฉัยข้ออุทธรณ์ของผู้สมัครซึ่งมิได้รับเลือกเข้าเป็นสมาชิก และสมาชิกที่ถูกให้ออกจากสหกรณ์
 - (2) พิจารณาเลือกตั้งถอดถอนกรรมการดำเนินการ และผู้ตรวจสอบกิจการของสหกรณ์
 - (3) พิจารณาอนุมัติงบดุลและจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีของสหกรณ์
 - (4) รับทราบรายงานประจำปีแสดงผลการดำเนินงานของสหกรณ์ของคณะกรรมการดำเนินการและรายงานของผู้ตรวจสอบกิจการของสหกรณ์
 - (5) พิจารณากำหนดบำเหน็จค่าตอบแทนการปฏิบัติงานของคณะกรรมการดำเนินการ ผู้ตรวจสอบกิจการของสหกรณ์ และกำหนดค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี
 - (6) พิจารณากำหนดวงเงินซึ่งสหกรณ์อาจกู้ยืม
 - (7) อนุมัติแผนงานและประมาณการรายได้รายจ่ายประจำปีของสหกรณ์
 - (8) พิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับ
 - (9) พิจารณาการควบสหกรณ์
 - (10) พิจารณาการแยกสหกรณ์
 - (11) พิจารณาการเลิกสหกรณ์
 - (12) รับทราบเรื่องการดำเนินงานของสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยและหรือชุมนุมสหกรณ์ที่สหกรณ์เป็นสมาชิก หรือองค์กรธุรกิจที่สหกรณ์ร่วมทุน
 - (13) พิจารณารหัสและปฏิบัติตามข้อบังคับของนายทะเบียนสหกรณ์ หรือรองนายทะเบียนสหกรณ์ หรือผู้ตรวจการสหกรณ์ หรือผู้สอบบัญชี หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งนายทะเบียนสหกรณ์มอบหมาย
 - (14) กำหนดกิจกรรมซึ่งสมาชิกต้องการให้คณะกรรมการดำเนินการถือปฏิบัติ การแจ้งกำหนดการประชุมใหญ่ เมื่อมีการประชุมใหญ่ทุกราวให้มีหนังสือแจ้งวัน เวลา สถานที่ และเรื่องที่จะประชุมให้บรรดาสมาชิกทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 7 วัน แต่ถ้าการประชุมนั้นเป็นการเร่งด่วน อาจแจ้งล่วงหน้าได้ตามสมควร
- การแจ้งแก่สมาชิก ให้แจ้งเป็นหนังสือหรือประกาศหนังสือพิมพ์ไม่น้อยกว่า 3 วันติดต่อกัน หรือปิดประกาศการประชุม งบดุล และรายการที่จะแก้ไขในข้อบังคับ (ถ้ามี) ไว้ ณ สำนักงานของสหกรณ์และสำนักงานสหกรณ์จังหวัดทุกแห่ง (ข้อบังคับสหกรณ์ข้าราชการสหกรณ์ จำกัด 2544)

นโยบายการให้สินเชื่อ

(วิเชียร เลิศโกคานนท์ 2543 : 200) ธนาคารพาณิชย์จะเลือกปล่อยสินเชื่อโดยมุ่งกำไรสูงสุด ซึ่งพิจารณาจากอัตราดอกเบี้ยและระดับอุปสงค์สินเชื่อของลูกค้า ถ้า ณ อัตราดอกเบี้ยระดับหนึ่ง อุปสงค์สินเชื่อของลูกค้ารายใดน้อยกว่าหรือเท่ากับอุปทานสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ ลูกค้ารายนั้นจะไม่ถูกปันส่วนสินเชื่อ แต่ถ้า ณ ระดับอัตราดอกเบี้ยเดียวกันนี้ อุปสงค์สินเชื่อของลูกค้ามากกว่าอุปทานสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ ลูกค้ารายดังกล่าวจะถูกปันส่วนสินเชื่อโดยได้รับสินเชื่อเท่ากับอุปทานสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ อย่างไรก็ตาม การให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ยังมีปัจจัยอื่นที่ธนาคารพาณิชย์นำมาพิจารณาเพื่อลดความเสี่ยงในการให้สินเชื่อ เช่น การกำหนดหลักทรัพย์ค้ำประกัน การกำหนดเงื่อนไขอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากอัตราดอกเบี้ย เช่น กำหนดส่วนของทุนในการดำเนินงาน อัตราการผ่อนชำระต่อรายได้ เป็นต้น

เนื่องจากผู้ขอกู้จะทราบถึงลักษณะความเสี่ยงของตนเองและความเสี่ยงของโครงการที่ตนเสนอขอสินเชื่อได้ดีกว่าสถาบันการเงินที่ตนขอกู้ ดังนั้น ธนาคารพาณิชย์จึงปล่อยสินเชื่อภายใต้ภาวะการณ์คาดคะเนตลอดเวลา เพราะเป็นการยากที่จะแยกแยะได้ว่า ผู้ขอรายใดดี หรือรายใดมีความเสี่ยงสูง และการที่ธนาคารพาณิชย์จะเพิ่มอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมให้สูงขึ้นเรื่อย ๆ ก็อาจจะไม่ได้ทำให้ผลตอบแทนของธนาคารพาณิชย์ที่ได้รับจากการให้กู้ยืมสูงขึ้นตาม เพราะผู้ขอกู้แต่ละราย มีความแตกต่างกันในเรื่องของความเสี่ยง และถ้าหากอัตราดอกเบี้ยเพิ่มสูงขึ้น จะทำให้จำนวนเงินที่ผู้ขอกู้ต้องชำระสูงขึ้นด้วย ดังนั้น โอกาสที่ธนาคารจะไม่ได้รับเงินคืนก็สูงเช่นกัน ส่วนความเสี่ยงจากพฤติกรรมของผู้ขอกู้ ทำให้ธนาคารพาณิชย์ต้องลดความเสี่ยงจากการให้กู้ยืมโดยใช้สัญญาเงินกู้เป็นเครื่องมือในการควบคุมพฤติกรรมของผู้ขอกู้ เพื่อลดความเสี่ยงให้ต่ำลง เช่น การกำหนดหลักประกันการกู้ยืม กำหนดระยะเวลาการชำระเงินกู้และจำนวนเงินที่ต้องชำระคืนในแต่ละงวด เป็นต้น

ดังนั้น เมื่อตลาดสินเชื่อเกิดปัญหาความไม่สมมาตรของข้อมูล ก็จะนำไปสู่ปัญหาสำคัญ 2 ประการ คือ

1. MORAL HAZARD เกิดขึ้นเมื่อผู้ขอกู้ประสบความสำเร็จจากโครงการที่ดำเนินการอยู่ ซึ่งกรณีนี้ผู้ให้กู้จะได้รับการชำระหนี้คืนบางส่วนจากเงินกู้ หรือไม่ได้ชำระเลยก็ได้ ธุรกิจดังกล่าวอาจไม่กลัวความเสี่ยงจากการล้มละลาย โดยเฉพาะถ้ามีข้อจำกัดความรับผิดชอบในส่วนหนึ่งของหนี้สิน อย่างมากที่สุดที่ต้องสูญเสียไปคือหลักทรัพย์ค้ำประกัน ภายใต้สถานการณ์แบบนี้ การขึ้นอัตราดอกเบี้ยเพื่อจำกัดอุปสงค์สินเชื่อส่วนเกิน อาจจะเป็นการเพิ่มแรงจูงใจของผู้ขอกู้ในโครงการดังกล่าว เพื่อที่จะได้รับผลตอบแทนมาก หากมีโอกาสสำเร็จขึ้น (High Risk-High Return) ถ้าอัตราดอกเบี้ยที่สูงขึ้นนี้ไปเพิ่มโอกาสความล้มละลายแล้ว ผลตอบแทน

ที่คาดหวังของผู้ให้กู้จะต่ำลง ในกรณีนี้ ผู้ให้กู้จะปล่อยสินเชื่อ โดยพิจารณาความเสี่ยงของผู้กู้จาก อัตราดอกเบี้ยไม่ได้ ความยากของปัญหานี้ขึ้นอยู่กับผู้ให้กู้จะสามารถควบคุมและให้คำปรึกษากับ โครงการของผู้กู้ได้แค่ไหน

2. ADVERSE SELECTION เกิดขึ้นในตลาดสินเชื่อเมื่อมีการขึ้นอัตราดอกเบี้ย เนื่องจากผู้ลงทุนที่มีความเสี่ยงต่ำแต่ไม่สามารถยอมรับอัตราดอกเบี้ยที่สูงขึ้นได้ ทำให้ผู้ลงทุนที่มีความเสี่ยงต่ำถูกคัดออกไป ไม่ได้รับสินเชื่อ โดยผู้ที่ให้อัตราดอกเบี้ยสูงอาจจะเป็นผู้ที่มีความเสี่ยงสูง ตัวอย่างเช่น มีผู้ขอกู้ 3 ราย โดยผู้ขอกู้รายที่ 1 มีความเสี่ยงสูงและยินดีจ่ายดอกเบี้ยในอัตราที่สูง ผู้ขอกู้รายที่ 2 ยอมรับในอัตราดอกเบี้ยที่ต่ำกว่าผู้ขอกู้รายที่ 1 และมีความเสี่ยงต่ำกว่า ส่วนผู้ขอกู้รายที่ 3 เป็นผู้ที่มีความเสี่ยงต่ำมากที่สุด แต่ยอมรับอัตราดอกเบี้ยที่ต่ำกว่าผู้ขอกู้ 2 รายแรก ดังนั้น เมื่อมีการขึ้นอัตราดอกเบี้ย ผู้ขอกู้รายที่ 3 จะไม่ได้รับสินเชื่อ เนื่องจากให้อัตราเงินกู้แก่ธนาคารต่ำ ผู้ขอกู้รายที่ 1 และรายที่ 2 เมื่อให้อัตราดอกเบี้ยเฉลี่ยของทั้ง 2 คนแล้ว (อัตราดอกเบี้ยสูงกว่าการยอมรับของผู้ขอกู้รายที่ 2) ผู้ขอกู้รายที่ 2 จะถูกคัดออก ดังนั้น ผู้ขอกู้รายที่ 1 จะเป็นผู้ได้รับสินเชื่อ แต่มีความเสี่ยงสูงสุดในกลุ่ม ซึ่งอาจจะมีโอกาสล้มละลายสูงเช่นกัน กรณีเช่นนี้ทำให้ผู้ให้กู้มีผลตอบแทนคาดหวังตกต่ำลง

การกำหนดนโยบายการให้สินเชื่อ เป็นเครื่องมือส่งเสริมยอดขายให้เพิ่มมากขึ้น การเพิ่มยอดขายก็จะนำมาซึ่งผลกำไรที่เพิ่มขึ้นของกิจการ และการเพิ่มขึ้นของราคาหุ้นในตลาด นโยบายการให้สินเชื่อประกอบด้วยตัวแปร 4 ประการดังนี้

1. ระยะเวลาการให้สินเชื่อ โดยปกติจะกำหนดระยะเวลาการให้สินเชื่อปกติที่เรียกกันว่า Credit Term ให้กับลูกค้าที่ธุรกิจยอมรับเครดิตให้สินเชื่อแต่ละราย กิจการจะทำการกำหนดมาตรฐานสินเชื่อขึ้นมาใช้พิจารณาลูกค้าว่าใครบ้างที่ผ่านคุณสมบัติดังกล่าว และจะได้รับเงื่อนไขสำหรับระยะเวลาชำระหนี้ที่กำหนด พร้อมทั้งกำหนดวงเงินสินเชื่อ (Credit Amount) ของลูกค้าแต่ละรายที่จะให้สินเชื่อ สำหรับระยะเวลาการให้สินเชื่อจะเป็นระยะเวลาเท่าไรขึ้นอยู่กับปัจจัยต่าง ๆ เช่น สถานะทางการเงินของกิจการ สภาพตลาดคู่แข่ง รวมทั้งประเพณีนิยมที่ได้รับปฏิบัติกันมาจนเป็นที่คุ้นเคย

2. มาตรฐานการให้สินเชื่อ เป็นการกำหนดมาตรฐานหรือเกณฑ์ที่ใช้วัดความน่าเชื่อถือเกี่ยวกับความสามารถในการชำระหนี้ตามกำหนดของลูกค้า หากลูกค้าผ่านมาตรฐานที่กำหนดหรือที่เรียกกันว่าเครดิตของลูกค้ามีความน่าเชื่อถือ กิจการก็ยินดีที่จะให้สินเชื่อเพื่อให้ลูกค้าได้รับความสะดวกในการซื้อสินค้าโดยไม่ต้องนำเงินมาชำระทันที

ในอดีตที่ผ่านมา โดยทั่วไปได้มีการกำหนดคุณสมบัติมาตรฐานของลูกค้า เพื่อเป็นเกณฑ์ในการวัดเครดิตลูกค้า ซึ่งปัจจุบันเราเรียกกันว่า เป็นมาตรฐานสินเชื่อแบบดั้งเดิม

(Traditional Credit Standard Approach) หรือที่มักจะเรียกกันทั่วไปว่า การพิจารณา 5C's ซึ่งจะเป็น การพิจารณาในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

2.1 ลักษณะของลูกค้า (Characteristic) เป็นอุปนิสัยส่วนตัว ความรับผิดชอบ ประวัติในการชำระหนี้ที่ผ่านมา

2.2 ความสามารถในการชำระหนี้ (Capacity) พิจารณาความสามารถในการ หารายได้และกำไรของลูกค้าที่ผ่านมา และดูแนวโน้มในอนาคต รวมทั้งความสามารถส่วนตัวว่า มี ความสามารถในการชำระหนี้หรือไม่

2.3 เงินทุนหรือฐานของลูกค้า (Capital) พิจารณาสินทรัพย์ หนี้สิน และ เงินทุนของกิจการของลูกค้า จากงบการเงิน เมื่อพิจารณาปริมาณเงินทุนมีน้อยมากเพียงใด เพียงพอ ต่อการแบกรับภาระหนี้สินหรือไม่

2.4 หลักประกัน (Collateral) พิจารณาถึงสินทรัพย์ที่จะเป็นหลักประกันชำระ หนี้มากเพียงพอต่อการชำระหนี้หรือไม่

2.5 เงื่อนไข (Condition) เป็นการพิจารณาสภาพแวดล้อมโดยรอบ เช่น สภาพเศรษฐกิจ การเมือง โดยทั่วไป ว่าเอื้อต่อการดำเนินงานที่จะนำไปสู่ความสำเร็จของลูกค้า หรือไม่

3. นโยบายการเก็บหนี้ เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเลือกวิธีการติดตาม จัดเก็บหนี้ที่ถึงกำหนดชำระของกิจการ เช่น การส่งจดหมายทวงถามเมื่อหนี้ถึงกำหนดชำระไปแล้ว 10 วัน จดหมายติดตามเพิ่มไปอีก หรือตามด้วยโทรศัพท์ทวงถาม หากหนี้ยังไม่ได้รับการชำระ ภายในกำหนด และบัญชีลูกหนี้รายนี้ก็ควรจะจัดส่งไปยังบริษัทรับจ้างติดตามหนี้ หรือส่งไปให้ฝ่าย กฎหมายหรือฝ่ายทนายความภายนอกดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมายต่อไป

การเปลี่ยนแปลงนโยบายการจัดเก็บหนี้จะมีผลกระทบต่อยอดขาย ระยะเวลา การเก็บหนี้ และอัตราส่วนของหนี้สูญ

การเลือกวิธีการจัดเก็บหนี้ ในการจัดเก็บหนี้ วิธีที่นิยมเลือกใช้อยู่ทั่วไปมีอยู่ 2 วิธี คือ

3.1 จัดส่งพนักงานติดตามเก็บเงินจากลูกหนี้ วิธีนี้มีค่าใช้จ่ายสูงแต่ข้อดีคือ เก็บเงินได้เร็วขึ้น

3.2 ปล่อยให้มาชำระหรือส่งเงินมาชำระหนี้ ณ ที่ทำการของกิจการ เป็นการ ประหยัดค่าใช้จ่าย ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายทั้งค่าเดินทางไปติดตามหนี้ แต่มีข้อเสียที่ลูกค้าอาจจะฉวย โอกาสที่ไม่มีผู้ติดตามเร่งรัด ลูกหนี้จะชำระเงินช้า หรือไม่ก็จัดส่งมาให้ทางไปรษณีย์ ซึ่งก็ต้องรอ

การหักบัญชีระหว่างธนาคาร ทำให้กิจการได้รับเงินช้าลง การรับเงินช้าลงก็ทำให้ต้องมีภาระค่าใช้จ่ายจากต้นทุนเงินทุนที่ตกค้างในยอดค้างชำระลูกหนี้

4. ส่วนลดเงินสด การให้ส่วนลดเงินสด เป็นเงื่อนไขการให้สินเชื่อเพื่อกระตุ้นให้ลูกค้าเร่งชำระให้เร็วขึ้น วัตถุประสงค์ก็เพื่อให้ได้รับการชำระหนี้เร็วขึ้น และลดโอกาสการชำระหนี้ล่าช้ากว่ากำหนดหรือเกิดหนี้สูญขึ้น

4. แนวคิดด้านการวิเคราะห์เครดิต

หลักการวิเคราะห์เครดิตที่ใช้กันทั่วไปจะใช้หลักนโยบาย C's policy และ P's policy

(1) **Characteristic** คุณสมบัติของผู้ขอสินเชื่อ เป็นการวิเคราะห์ลักษณะภายในของบุคคลทั้งทางด้านพฤติกรรมและบุคลิกลักษณะรวมถึงอุปนิสัยของผู้ขอสินเชื่อ การวิเคราะห์คุณสมบัติของผู้ขอสินเชื่อด้านต่างๆประกอบด้วย ความรับผิดชอบ ความมั่นคงทางด้านที่อยู่อาศัย และการทำงาน ความซื่อสัตย์สุจริต ความเสมอต้นเสมอปลาย ซึ่งคุณสมบัติดังกล่าวจะสะท้อนถึงแนวโน้มการชำระหนี้ในอนาคต

(2) **Capacity** ความสามารถในการชำระหนี้ เป็นการวิเคราะห์ปัจจัยที่เป็นส่วนประกอบของความสามารถในการชำระหนี้ โดยเฉพาะการขอสินเชื่อส่วนบุคคลประกอบด้วย ความสามารถในการหารายได้ (ค่าจ้าง เงินเดือนและรายได้อื่นๆ) แบบแผนการใช้จ่าย จำนวนสมาชิกในครอบครัว เสถียรภาพการจ้างงาน การศึกษา ความชำนาญในอาชีพ และจำนวนหนี้สินที่มีอยู่ ซึ่งองค์ประกอบต่างๆเหล่านี้จะนำไปใช้ในการประเมินความสามารถในการชำระหนี้

(3) **Capital** เงินทุน ถึงแม้ว่าการประเมินความสามารถในการชำระหนี้ จะสามารถพบปัญหาที่ว่าผู้ขอสินเชื่อจะสามารถชำระหนี้สินได้หรือไม่ และเงินทุนนี้จะแสดงถึงความมั่นคงทางการเงินของผู้กู้ ซึ่งถ้าเป็นการกู้ยืมเงินจำนวนมากเงินทุนจะเป็นปัจจัยสำคัญอีกอย่างหนึ่งในการขออนุมัติสินเชื่อ โดยส่วนประกอบในการวิเคราะห์เงินทุนได้แก่ การถือครองสินทรัพย์และเงินออม เป็นต้น

(4) **Condition** สถานการณ์แวดล้อมทั่วไป เช่น ภาวะเศรษฐกิจ สภาพการณ์เปลี่ยนแปลงในภาวะเศรษฐกิจทั้งระยะสั้นและยาวอาจจะมีผลกระทบต่อความเสี่ยงในการให้สินเชื่อ การพิจารณาสภาพแวดล้อมโดยทั่วไปประกอบด้วยสถานการณ์ทางการเมือง การเปลี่ยนแปลงสภาพเศรษฐกิจ เช่น การเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ย การเปลี่ยนแปลงดุลการชำระเงิน

ภาวะเงินเฟ้อและการว่างงาน เป็นต้น การเปลี่ยนแปลงปัจจัยเหล่านี้จะทำให้ความสามารถในการชำระหนี้แตกต่างออกไปด้วยซึ่งจะมีผลต่อความเสี่ยงของผู้กู้ในที่สุด

(5) Collateral หลักประกัน ในการวิเคราะห์สินเชื่อนั้น ถึงแม้ว่าจะทราบความสามารถในการชำระหนี้และเงินทุนของผู้กู้แล้ว การที่จะลดความเสี่ยงของผู้กู้นั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีหลักประกัน อันจะช่วยลดความเสี่ยงนี้สูญเสียไปอีกส่วนหนึ่ง ทั้งนี้เพื่อป้องกันความผันผวนของความสามารถในการชำระหนี้ที่อาจจะเกิดขึ้น อย่างน้อยที่สุด ผู้ให้กู้ยังมีหลักประกันอื่นๆแทนการชำระหนี้ ซึ่งหลักประกันหรือหลักทรัพย์ค้ำประกันได้แก่ ที่ดิน อาคาร บุคคลที่เชื่อถือได้ รถยนต์ เป็นต้น

(6) Country ถิ่นฐานที่อยู่อาศัยของผู้เช่าซื้อและผู้ค้ำประกันหรือทำเลที่ตั้งที่เหมาะสมที่ลูกค้ำประกอบธุรกิจ

นอกจากหลักเกณฑ์ C's policy ที่ใช้วิเคราะห์การกำหนดวงเงินสินเชื่อเพื่อป้องกันหนี้ค้างชำระ ยังมีหลักเกณฑ์ P's policy ซึ่งมีลักษณะคล้ายกับ C's policy แต่มีรายละเอียดบางส่วนที่แตกต่างกันไป ดังนี้

(1) People ปัจจัยตัวบุคคล เป็นปัจจัยที่ต้องพิจารณาทางด้านความรับผิดชอบของผู้กู้ซึ่งประกอบด้วยมูลค่าความสำเร็จในการทำงาน แนวโน้มการปฏิบัติงาน และความสามารถในการชำระหนี้โดยจะใช้ข้อมูลของสถาบันเกี่ยวกับประวัติการชำระหนี้มาประกอบการพิจารณา

(2) Purpose ความมุ่งหมายในการกู้ยืม เป็นการพิจารณาวัตถุประสงค์ของการกู้ยืมเงินว่าจะนำไปใช้ในด้านใด และการใช้นั้นจะเกิดประสิทธิภาพหรือไม่ ซึ่งโดยปกติจะจำแนกวัตถุประสงค์ของการกู้ยืมออกเป็น 2 ลักษณะ คือสินเชื่อเพื่อการบริโภคและสินเชื่อเพื่อการผลิต

(3) Payment การชำระหนี้เป็นการพิจารณาความสามารถในการชำระหนี้ โดยจะพิจารณาว่าผู้กู้มีความสามารถชำระหนี้เป็นจำนวนเท่าใดต่องวด ภายในวงเงินเท่าใดและระยะเวลายาวนานเพียงใด เป็นไปตามเงื่อนไขในการกู้ยืมที่ระบุไว้หรือไม่ ปัญหาของการพิจารณาการชำระหนี้คือการประมาณความสามารถในการชำระหนี้ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ซึ่งถ้าใช้ข้อมูลในอดีตและปัจจัยประกอบการประเมินความสามารถในการชำระหนี้ แต่การให้ข้อมูลดังกล่าวอาจจะทำให้เกิดการประเมินคลาดเคลื่อนได้หากเกิดความผันผวนอย่างรุนแรงในอนาคต

(4) Protection หลักการป้องกัน เป็นการพิจารณาการป้องกันความเสี่ยงโดยเลือกทางออกในการป้องกันความเสี่ยง การป้องกันโดยทั่วไปประกอบด้วย หลักประกันในส่วนของผู้กู้จะพิจารณาจากการถือครองทรัพย์สินหรือเงินออมที่มีอยู่ และหลักประกันในส่วนผู้ค้ำประกัน ผู้รับผิดชอบรวมในหนี้สิน ประกอบด้วย หลักประกันของผู้ค้ำประกันหรือผู้กู้ร่วมและความน่าเชื่อถือของผู้ค้ำประกันหรือผู้กู้ร่วม เป็นต้น

(5) **Perspective** องค์ประกอบรวม เป็นการพิจารณาโดยรวมของผู้รู้ ซึ่งจะพิจารณาจากอัตราความเสี่ยงของหนี้ที่สงสัยจะสูญ ความยุ่งยากในการเรียกเก็บ ต้นทุนในการฟ้องร้องเพื่อบังคับให้ชำระหนี้ และค่าใช้จ่ายในการประมูลทรัพย์สินทอดตลาด นอกจากนี้ในส่วนของผู้กู้ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงรายได้ที่เกิดจากการกู้ยืมเงิน ตลอดจนการรักษาความสัมพันธ์ของผู้กู้ชั้นดีเอาไว้

5. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับแบบจำลองโลจิส (Logit Model)

(Damodar N. Gujarati 2006 : 501) เพื่อการวิเคราะห์แบบจำลองโลจิส (Logit Model) เราเริ่มพัฒนาจากแบบจำลองความน่าจะเป็นเชิงเส้น (Linear Probability Model) ในเรื่องตัวแปรหุ่น (Dummy Variable) เพื่อประมาณการแบบจำลองที่มีตัวแปร Y เป็นเลขฐานสอง (Binary) มีค่า 1 หรือ 0 ซึ่ง

1 หมายถึง เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เช่น แต่งงาน, เพศหญิง, แรงงาน เป็นต้น

0 หมายถึง เหตุการณ์ที่ไม่ได้เกิดขึ้น เช่น โสด, เพศชาย, ไม่ใช่แรงงาน เป็นต้น

ตัวแปรเชิงพรรณนาในแบบจำลองความน่าจะเป็นเชิงเส้น (Linear Probability Model) สามารถเขียนเป็นเลขฐานสอง (Binary) หรือตัวแปรหุ่น (Dummy Variable) หรือเชิงปริมาณหรือรวมกันก็ได้ แม้แบบจำลองนี้สามารถประมาณโดยขั้นตอนวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Square : OLS) ได้ เราต้องระวังเรื่องที่ยังมองไม่เห็นอันเนื่องมาจาก 4 ปัญหา คือ

1. แม้ว่า Y จะแทนด้วย 1 หรือ 0 ก็ไม่ได้รับประกันว่าค่า Y จะอยู่ระหว่าง 0 กับ 1 ค่า Y อาจติดลบ หรือมากกว่า 1

2. กรณี Y เป็นเลขฐานสอง ค่าผิดพลาดในแบบจำลองก็จะเป็นเลขฐานสอง (Binary) เช่นเดียวกัน Y จะเป็นไปตามการแจกแจงแบบทวินาม (Binomial Distribution) ดังนั้น เราไม่อาจจะตั้งสมมติฐานค่าที่ผิดพลาดในแบบจำลองดังกล่าวให้เป็นไปตามการแจกแจงแบบปกติได้ หากเราตั้งสมมติฐานทั้งหมด

3. ค่าผิดพลาดในแบบจำลองเป็นค่าแปรปรวนไม่คงที่ (Heteroscedastic)

4. จุดอ่อนที่สำคัญของแบบจำลองความน่าจะเป็นเชิงเส้น (Linear Probability Model) คือ การสมมติความน่าจะเป็นการเกิด Y เพิ่มเป็นแบบเชิงเส้นตามค่าตัวแปรเชิงพรรณนา

หากขนาดตัวอย่างมีขนาดใหญ่ ปัญหาข้อ 2 สามารถแก้ไขได้เมื่อเรารู้ว่าขนาดตัวอย่างเพิ่มขึ้น โดยการแจกแจงแบบทวินาม (Binomial Distribution) ตามการแจกแจงแบบปกติ (Normal Distribution) ปัญหาข้อ 1 และ 4 ไม่อาจแก้ไขได้ง่าย ดังนั้น แบบจำลองความ

น่าจะเป็นเชิงเส้น (Linear Probability Model) จึงไม่ใช่แบบจำลองที่ดีที่สุดเพื่อใช้ในการพิจารณาตัวแปรตามเป็นเลขฐานสอง โดยมีสมการของแบบจำลองความน่าจะเป็นเชิงเส้น (Linear Probability Model) ดังต่อไปนี้

$$Y = f(x) \quad (4.1)$$

หรือ

$$Y_i = \beta_1 + \beta_2 X_i + u_i \quad (4.2)$$

สมมติให้ $E(u_i) = 0$ จะได้

$$E(Y_i / X_i) = \beta_1 + \beta_2 X_i \quad (4.3)$$

กำหนดให้ $P_i =$ ค่าความน่าจะเป็น เมื่อ $Y_i = 1$ (หมายถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น)

$1 - P_i =$ ค่าความน่าจะเป็น เมื่อ $Y_i = 0$ (หมายถึงเหตุการณ์ที่ไม่เกิดขึ้น)

ตัวแปร Y_i สามารถแจกแจงได้ ดังนี้

Y_i	ความน่าจะเป็น
0	$1 - P_i$
1	P_i
รวม	1

เพราะฉะนั้น จะได้สมการทางคณิตศาสตร์ ดังนี้

$$\begin{aligned} E(Y_i) &= 0(1 - P_i) + 1(P_i) \\ &= P_i \end{aligned} \quad (4.4)$$

เมื่อนำสมการที่ (4.3) มาเปรียบเทียบกับสมการที่ (4.4) จะได้

$$E(Y_i / X_i) = \beta_1 + \beta_2 X_i = P_i \quad (4.5)$$

ข้อจำกัดของความน่าจะเป็น (Probability) P_i ต้องมีค่าอยู่ระหว่าง 0 และ 1 ดังสมการที่ (4.6)

$$0 \leq E(Y_i / X_i) \leq 1 \quad (4.6)$$

จากสมการที่ (4.6) สามารถกำหนดรูปของสมการแบบจำลองโลจิส (Logit Model) จากสมการแบบจำลองความน่าจะเป็นเชิงเส้น (Linear Probability Model) ได้ดังนี้

$$P_i = \frac{1}{1 + e^{-Z_i}} = \frac{e^Z}{1 + e^Z} \quad (4.7)$$

เมื่อ $Z_i = \beta_1 + \beta_2 X_i$

จากสมการที่ (4.7) ค่า P_i คือ ค่าความน่าจะเป็นของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น และ $1 - P_i$ คือ ค่าความน่าจะเป็นของเหตุการณ์ที่ไม่ได้เกิดขึ้น ดังสมการที่ (4.8)

$$1 - P_i = \frac{1}{1 + e^{Z_i}} \quad (4.8)$$

ดังนั้น เราสามารถเขียนสมการที่ (4.9) ได้จากสมการที่ (4.7) และ (4.8)

$$\frac{P_i}{1 - P_i} = \frac{1 + e^{Z_i}}{1 + e^{-Z_i}} = e^{Z_i} \quad (4.9)$$

หรือ เมื่อทำการแปลงลอการิทึมฐานธรรมชาติ จะได้แบบจำลองโลจิส (Logit Model) ดังสมการที่ (4.10)

$$L_i = \ln \left[\frac{P_i}{1 - P_i} \right] = Z_i \quad (4.10)$$

$$= \beta_1 + \beta_2 X_i$$

โดยที่ P_i คือ ค่าความน่าจะเป็นของแต่ละเหตุการณ์

L_i คือ Log ของสัดส่วนความน่าจะเป็นของแต่ละเหตุการณ์

β_n คือ ค่าพารามิเตอร์ของตัวแปรอิสระ

X_i คือ ตัวแปรอิสระที่มีผลต่อ P_i

6. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ปริญภา สีดาค และคณะ (2551 : บทคัดย่อ) ปัจจัยที่มีผลต่อการชำระคืนเงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรชนบท จำกัด จังหวัดขอนแก่น วัตถุประสงค์การศึกษา

(1) เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานโดยทั่วไป สภาพทางเศรษฐกิจ

(2) เพื่อศึกษาการชำระคืนเงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรชนบท จำกัด

(3) เพื่อศึกษาปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อการชำระคืนเงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรชนบท จำกัด

(4) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการชำระคืนเงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรชนบท จำกัด

โดยใช้เครื่องมือในการวิจัยคือ แบบสอบถามเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการชำระคืนเงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรชนบท จำกัด จำนวน 150 คน มีการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows ดังนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา เพื่อค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูล
2. สถิติวิเคราะห์ เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการชำระคืนเงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรชนบท จำกัด จำแนกตามตัวแปรต้น ได้แก่ คุณลักษณะของผู้ใช้บริการ ระยะเวลาที่รอใช้บริการ จำนวนครั้งที่เข้ารับบริการ โดยใช้ค่าสถิติ T-test

ผลการวิเคราะห์พบว่า ปัจจัยที่เป็นสาเหตุของการค้างชำระหนี้ของเกษตรกรมีหลายปัจจัย เป็นต้นว่า เนื่องจากประสบภัยธรรมชาติ เกิดโรคแมลง ราคาผลิตผลตกต่ำ มีการใช้เงินกู้นอกเหนือจากวัตถุประสงค์ที่แจ้งไว้กับสถาบันเกษตรกรที่กู้เงินไปและใช้เงินกู้นี้ไม่ก่อให้เกิดผลผลิตเป็นเงินกู้เพื่อการบริโภค การกู้เงินของเกษตรกรจะมีความสัมพันธ์กับขนาดของฟาร์ม การชำระหนี้ของเกษตรกรทั่วไปขึ้นกับรายได้ ค่าใช้จ่ายในการบริโภคการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ขึ้นกับการให้บริการด้านต่าง ๆ ของสหกรณ์ รายได้ ค่าใช้จ่ายทั้งหมดของครัวเรือน อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ จำนวนเงินกู้ ความรับผิดชอบของสมาชิกในการสำนึกต่อการชำระหนี้ ขนาดเนื้อที่ถือครอง เนื้อที่ทำการเกษตร ขนาดครัวเรือน จำนวนแรงงานในครัวเรือน มูลค่าทรัพย์สินในฟาร์ม และพฤติกรรมการใช้เงินกู้ของสมาชิกเอง

พัฒนา กัญยานนท์ (2543 : บทคัดย่อ) ศึกษาปัจจัยที่ทำให้เกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์แห่งหนึ่งในจังหวัดเชียงราย ผลการศึกษาพบว่าลูกหนี้ส่วนใหญ่มีอายุ 41-50 ปี มีประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 11 ปี ประกอบอาชีพพาณิชย์กรรมทั่วไปและค้าขาย มีรายได้ต่ำกว่า 20,000 บาทต่อเดือน ระยะเวลาการทำสัญญาอยู่ในช่วง 6-10 ปี ภาระหนี้คงเหลืออยู่ระหว่าง 1-5 ล้านบาทและมีวัตถุประสงค์กู้เพื่อทำธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ สำหรับการทดสอบปัจจัยที่ทำให้เกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ โดยใช้สมการถดถอย Logistic Regression เพื่อประมาณค่าความน่าจะเป็นของตัวแปรอิสระว่าเป็นตัวแปรที่ทำให้เกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้หรือไม่ ผลการศึกษาพบว่าตัวแปรที่สามารถนำมาอธิบายปัจจัยที่ทำให้เกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ได้อย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ อาชีพ ประสบการณ์การทำงาน ระดับรายได้ วงเงินให้สินเชื่อ ภาระหนี้คงเหลือ ภาระหนี้ในสถาบัน

การเงินอื่น จำนวนกิจการของลูกหนี้และวัตถุประสงค์การกู้ยืม ส่วนระยะเวลาการกู้และอายุของผู้ขอกู้นั้นไม่มีผลการกระทบต่อการเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้

กัลยา โทวิญฐ์ชัย (2535 : 1-65) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการชำระคืนเงินกู้ของเกษตรกรลูกค้า ธ.ก.ส. ใน โครงการส่งเสริมการเลี้ยงโคนม อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี ในช่วงปี 2533 พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการชำระคืนสินเชื่อในเชิงบวก ได้แก่ รายได้สุทธิจากการเลี้ยงโคนมและรายได้สุทธิจากการเกษตรอื่น ๆ ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อการชำระคืนสินเชื่อในเชิงลบ ได้แก่ หนี้ ค่าใช้จ่ายในการบริโภค

รพีพรรณ ดวงคำสวัสดิ์ (2550 : บทคัดย่อ) ศึกษาการวิเคราะห์เพื่อการพยากรณ์หนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารกรุงไทยจำกัด (มหาชน) ในเขตอำเภอเมืองเชียงใหม่ โดยใช้แบบจำลองโลจิส การศึกษาครั้งนี้ใช้ข้อมูลจากอัตราส่วนทางการเงินของนิติบุคคลที่มีวงเงินสินเชื่อมากกว่า 5 ล้านบาท ในช่วงปี 2546 – 2549 จำนวน 43 บริษัท 133 ข้อมูล ผลการศึกษาพบว่าอัตราผลตอบแทนของสินทรัพย์ อัตราส่วนความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย อัตราทุนหมุนเวียนและอัตราส่วนกระแสเงินสดจากการดำเนินงานต่อดอกเบี้ยจ่าย มีผลในทิศทางตรงกันข้ามกับการเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ส่วนปัจจัยอื่นๆคือ อัตรากำไรสุทธิ มีผลในทิศทางเดียวกันกับการเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ และถ้าสัดส่วนทางการเงินมีค่าสูง โอกาสที่จะเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้จะมีน้อย ในทางตรงกันข้ามเมื่ออัตราส่วนทางการเงินมีค่าต่ำโอกาสที่จะเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้จะมีสูง

จันทกานต์ มณีสุด (2542 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง บทบาทของสหกรณ์ออมทรัพย์ตำรวจนครบาล จำกัด กับการแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจของสมาชิก ผลการศึกษาพบว่า สมาชิกส่วนใหญ่เป็นข้าราชการตำรวจชั้นผู้น้อย มีรายได้ต่ำ มีรายได้ทางเดียว เพราะไม่ได้ประกอบอาชีพเสริม กลุ่มสมรสส่วนใหญ่ไม่ได้ประกอบอาชีพ มีการใช้บริการเงินกู้ในแต่ละเดือนจำนวนมาก เนื่องจากมีอัตราดอกเบี้ยต่ำกว่าสถาบันการเงินอื่น และสมาชิกส่วนใหญ่ไม่มีแบบแผนการใช้จ่ายสินเชื่อ ใช้เงินกู้ไปในทางที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้เพิ่มพูน ส่วนใหญ่กู้ไปเพื่อการบริโภคมากกว่าการลงทุน ประกอบอาชีพเสริม และจะยื่นกู้ใหม่เมื่อมีสิทธิ์กู้ยืมได้ ทำให้สมาชิกส่วนใหญ่ไม่สามารถหมดภาระหนี้สินภายในระยะเวลาที่กำหนด การให้บริการสหกรณ์ควรสรรหาบุคลากรมีอาชีพ โดยการจ้างบุคคลภายนอกที่มีความรู้ ความสามารถมาเป็นผู้จัดการ เพื่อให้สามารถบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และแก้ไขปัญหามีอำนาจในการเบิกถอนเงิน เจ้าหน้าที่สหกรณ์ต้องเลือกสรรบุคคลที่มีประวัติที่ดี ไม่มีเรื่องเลื่อมเสียด้านการเงิน เพิ่มการประชาสัมพันธ์ด้านข้อมูลข่าวสารให้สมาชิกทราบอย่างน้อยเดือนละครั้ง พัฒนาด้านข้อมูลข่าวสารโดยการใช้อีเมลต่างๆ ให้เป็นประโยชน์ต่อมวลสมาชิก เพิ่มสวัสดิการด้านการประกันชีวิตและอุบัติเหตุให้แก่สมาชิก จัดสรรกำไรให้มากขึ้นเพื่อรองรับการมอบทุนการศึกษาและทุนด้านสาธารณประโยชน์ สร้างที่ทำการใหม่ให้มีความทันสมัย

เพิ่มสินเชื่อเพื่อเหตุฉุกเฉินและเพื่อการศึกษา เพิ่มบริหารเงินฝากเพื่อการศึกษา และในด้านการลงทุนนั้น เพื่อลดความเสี่ยงในการนำเงินไปลงทุนประเภทอื่น ควรนำเงินที่เหลือจากสมาชิกผู้ให้สหกรณ์ที่จัดตั้งขึ้นในส่วนราชการไปเพื่อบรรเทาความเดือดร้อน

กลุ่มส่งเสริมพัฒนาธุรกิจสินเชื่อ ธุรกิจซื้อและบริการ สำนักพัฒนาธุรกิจสหกรณ์ (2548 : ค) ศึกษาเรื่อง การศึกษาวิจัยลูกหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของสหกรณ์ภาคการเกษตร ผลการศึกษาพบว่า

1. สหกรณ์การเกษตรที่มี NPL มากกว่าร้อยละ 10 ของจำนวนลูกหนี้เงินกู้ของสหกรณ์ จำนวน 5 สหกรณ์ พบว่า

1.1 ผลการดำเนินงาน สหกรณ์ที่มีผลการดำเนินงานขาดทุนสุทธิ และมีดอกเบี้ยเงินให้กู้ค้างรับสูงทำให้สหกรณ์ขาดสภาพคล่องทางการเงิน ส่งผลให้สมาชิกขาดความเชื่อถือสหกรณ์ มองสหกรณ์ไม่มีความมั่นคง จึงไม่มาชำระหนี้หรือติดต่อใช้บริการกับสหกรณ์ ทำให้สหกรณ์มีหนี้ค้างนานเพิ่มขึ้น

1.2 ระบบการบริหารสินเชื่อสหกรณ์ สหกรณ์มีระเบียบถือปฏิบัติ แต่การให้สินเชื่อจะขาดความรอบคอบ ไม่ได้มีการตรวจสอบให้เงินกู้ตามวัตถุประสงค์การกู้เงิน ความสามารถในการชำระคืน การตรวจสอบหลักประกันอย่างจริงจัง ทำให้สหกรณ์มีหนี้ค้างนาน

1.3 ปัจจัยที่ทำให้เกิดหนี้ค้างนานของสหกรณ์

- ด้านสมาชิก ขาดการรับผิดชอบ ไม่มีวินัยทางการเงิน มีหนี้หลายทาง ค่าใช้จ่ายสูงกว่ารายได้ การเลียนแบบประกอบอาชีพยังขาดประสบการณ์ รอภาครัฐให้การสนับสนุน รอเงินกองทุนฟื้นฟู พื้นที่การเกษตรลดน้อยลง เช่นพื้นที่การเกษตร และสมาชิกเข้าใจว่าสหกรณ์ทอดทิ้ง ไม่ดูแล

- ด้านสหกรณ์ มีนโยบายการบริหารหนี้แบบเครือญาติ ไม่ได้บริหารหนี้แบบธุรกิจ โดยสหกรณ์ขาดการติดต่อเร่งรัดหนี้อย่างจริงจัง และไม่ได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ในกรณีที่สมาชิกไม่ชำระหนี้ ส่งผลให้มีหนี้ค้างนานเพิ่มสูงขึ้น การบริหารธุรกิจแบบราชการทำให้การบริหารงานสหกรณ์สู่ธุรกิจอื่นไม่ได้ ไม่ให้ความสำคัญในการติดตามเร่งรัดหนี้ค้างอย่างจริงจัง กรรมการเกรงใจลูกบ้าน กลัวเสียคะแนนเสียง การจัดคู่กันกู้และค้ำประกันเมื่อคนหนึ่งคนใดไม่สามารถชำระหนี้ได้ จะส่งผลให้สมาชิกชำระหนี้ไม่ได้ ในฐานะผู้กู้และผู้ค้ำประกันเงินกู้ กรรมการขาดความรู้ความสามารถในการบริหารงาน ไม่มุ่งดำเนินการแก้ไขปัญหาและการรับสมาชิกขาดการพิจารณาอย่างรอบคอบไม่ได้ถ่วงถ่วง

- ภาวะเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม อดีตสหกรณ์ปรับดอกเบี้ยสูงขึ้นทำให้สมาชิกไม่สามารถส่งชำระหนี้ สภาพดินฟ้าอากาศ และภัยธรรมชาติ ฝนแล้งทำให้น้ำทะเลหนุน ปัญหาน้ำเน่าเสีย น้ำท่วม ผลผลิตราคาตกต่ำ และโรคระบาดของผลผลิต

จากปัญหานี้ค้ำงานของสหกรณ์ ส่งผลกระทบต่อสหกรณ์ คือ สหกรณ์ขาดทุนติดต่อกัน 3 ปี จำนวน 1 สหกรณ์ สหกรณ์ขาดทุนติดต่อกัน 6 ปี จำนวน 1 สหกรณ์ ขาดทุนในปี 2543-2544 จำนวน 1 สหกรณ์ ปี 2546 กำไรลดลง 2 สหกรณ์ ทำให้สหกรณ์ต้องชี้แจงทำความเข้าใจกับสมาชิก ขาดสภาพคล่องทางการเงิน จ่ายเงินปันผลลดลง 3 สหกรณ์ ไม่ได้รับปันผล 2 สหกรณ์ และสมาชิกลดลง

2. สหกรณ์ที่มี NPL น้อยกว่าร้อยละ 10 ของลูกหนี้เงินกู้ของสหกรณ์ จำนวน 5 สหกรณ์ พบว่า

2.1 ผลการดำเนินงาน สหกรณ์ที่ผลกำไรเพิ่มขึ้นมาตลอด จำนวน 2 สหกรณ์ กำไรลดลงในปี 2546 จำนวน 1 สหกรณ์ กำไรลดลงในปี 2547 จำนวน 2 สหกรณ์ บริหารด้วยเงินทุนภายนอกจากการกู้ยืมเงินเกินกว่า ร้อยละ 50 ของทุนดำเนินงาน จำนวน 3 สหกรณ์ บริหารด้วยทุนภายในจากการรับฝากเงิน เกินกว่าร้อยละ 50 จำนวน 1 สหกรณ์ และเกินกว่าร้อยละ 30 จำนวน 1 สหกรณ์ จะเห็นว่า สหกรณ์ฐานะมั่งคั่ง ดังนั้น ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ไม่ได้ส่งผลให้เกิดหนี้ค้ำงานต่อสหกรณ์

2.2 ระบบการบริหารสินเชื่อของสหกรณ์ สหกรณ์มีระบบการบริหารสินเชื่อของสหกรณ์มีประสิทธิภาพ ไม่ได้ส่งผลให้เกิดหนี้ค้ำงานของสหกรณ์

2.3 ปัจจัยที่ทำให้เกิดหนี้ค้ำงานของสหกรณ์

- ด้านสมาชิก มีหนี้หลายทาง ค่าใช้จ่ายสูงกว่ารายได้ สมาชิกบางรายนำเงินกู้ออกไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ ปัญหาครอบครัว รอภาครัฐให้การสนับสนุน รอเงินกองทุนฟื้นฟู มีพื้นที่การเกษตรลดน้อยลง เข้าที่การเกษตร สมาชิกของสหกรณ์บริการไม่ประทับใจ ไม่มาติดต่อสหกรณ์สมาชิกตาย ได้รับโทษจำคุก ไม่ได้อยู่ในท้องถิ่นและอดีตการรับสมาชิกไม่ได้ให้สมาชิกทำจำนวนที่ดินไว้กับสหกรณ์ตั้งแต่แรกเข้าเป็นสมาชิก และรอผลผลิตจากการเปลี่ยนแปลงอาชีพทำนาเป็นสวนยาง

- ด้านสหกรณ์ การบริการของสหกรณ์ไม่ทั่วถึงทำให้สมาชิก ไม่พอใจ สหกรณ์

- ด้านภาวะเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม อดีตสหกรณ์ปรับดอกเบี้ยสูงขึ้น ทำให้สมาชิกไม่สามารถส่งชำระหนี้ สภาพดินฟ้าอากาศและภัยธรรมชาติ ฝนแล้ง น้ำท่วม ผลผลิตราคาตกต่ำ พื้นที่การเกษตรลดน้อยลง โรคระบาดของผลผลิต ทำนาได้ปีละ 1 ครั้ง จึงต้องอาศัยรายได้จาก

การรับจ้างในต่างถิ่นมาชำระหนี้สหกรณ์และทำให้สมาชิกส่วนใหญ่ที่มีที่ดินเป็นที่ดอนเปลี่ยนอาชีพจากทำนาเป็นทำสวนยางพารา ซึ่งจะต้องใช้เวลารอผลผลิตอย่างน้อย 5 ปี

จากปัญหานี้ค้ำงานของสหกรณ์ ส่งผลกระทบต่อสหกรณ์บ้างในบางส่วน ขวัญกำลังใจเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงานลดลง เนื่องจากไม่ได้รับเงิน โบนัส

สุภาพร ธนบุญชัย (2543 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ไทย ผลการศึกษา พบว่า ด้านคุณภาพของสินเชื่อ เมื่อพิจารณาดอกเบี้ยค้ำรับต่อสินเชื่อรวม และหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ต่อสินเชื่อรวม พบว่า มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น แสดงถึงคุณภาพสินเชื่อของระบบพาณิชย์ไทยที่ค่อยลง สาเหตุสำคัญมาจากการเปลี่ยนแปลงเกณฑ์การนับหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด เพราะได้เปลี่ยนแปลงเกณฑ์ค้ำชำระหนี้จาก 6 เดือน เป็น 3 เดือน พบว่าเมื่อปี 2540 พบว่า อัตราการขยายตัวของหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้เพิ่มขึ้นจากปี 2539 มีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 185.9 นอกจากนี้พบว่า การปล่อยสินเชื่อโดยไม่มีการวิเคราะห์อย่างรอบคอบตามหลักเกณฑ์พิจารณาให้สินเชื่อ บางกรณี อนุมัติสินเชื่อโดยอาศัยความสัมพันธ์ส่วนตัวระหว่างเจ้าหน้าที่และผู้กู้มากกว่าการมองศักยภาพของการดำเนินธุรกิจ นับเป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่เกิดปัญหาในเรื่องคุณภาพของสินเชื่อ นอกจากนี้ ยังพบว่า อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ไม่ได้มีผลต่อหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ เนื่องจากแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรทั้งสองไม่ได้ไปในทิศทางเดียวกัน สำหรับหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้จำแนกรายภาคเศรษฐกิจของระบบธนาคารพาณิชย์ พบว่าภาคอสังหาริมทรัพย์มีหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้จำแนกรายภาคเศรษฐกิจของระบบธนาคารพาณิชย์ พบว่า ภาคอสังหาริมทรัพย์มีหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้สูงที่สุด เป็นสัญญาณเตือนถึงการปล่อยสินเชื่อให้แก่ภาคอสังหาริมทรัพย์เสี่ยงต่อการไม่ได้รับชำระหนี้คืนสูง ดังนั้น ธนาคารพาณิชย์ที่ปล่อยสินเชื่อให้แก่ภาคอสังหาริมทรัพย์สูง มีโอกาสที่จะประสบปัญหาในเรื่องลูกหนี้ที่มีปัญหามาก ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อสภาพคล่องของธนาคารพาณิชย์

ยุวดี พุทธระกูล (2539 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์พฤติกรรมการของลูกค้า ธ.ก.ส. ผลการศึกษาพบว่า การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการใช้เงินกู้ผิดวัตถุประสงค์ของสมาชิก โดยใช้แบบจำลองโลจิท (Logit Model) ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการใช้เงินกู้ถูกต้องตามวัตถุประสงค์ของสมาชิก ได้แก่ เนื้อที่เพาะปลูกและสัดส่วนรายได้จากกิจกรรมการเกษตรต่อรายได้ทั้งหมด ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อการใช้เงินผิดวัตถุประสงค์ของสมาชิก ได้แก่ อายุของหัวหน้าครัวเรือนและอัตราส่วนผู้ที่ไม่อยู่ในวัยทำงาน สำหรับสัดส่วนของรายได้จากกิจกรรมการเกษตรต่อรายได้ทั้งหมดและอัตราส่วนผู้ที่ไม่อยู่ในวัยทำงาน พบว่า ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ในขณะที่เนื้อที่เพาะปลูกและอายุหัวหน้าครัวเรือน สามารถอธิบายการใช้เงินกู้ของครัวเรือนลูกค้า ธ.ก.ส. ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90 และ ตามลำดับ

พิมลยูพา สุวรรณชฎะ (2544 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง การศึกษาความเป็นไปได้ของบริษัทในการเป็นหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ และหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้เทียม โดยแบบจำลองโพรบิต (Probit Model) และแบบจำลองโลจิต (Logit Model) ผลการศึกษาพบว่า การสร้างแบบจำลองเพื่อใช้ประมาณค่าความเป็นไปได้ของบริษัทในการเป็นหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ โดยใช้ข้อมูลจากงบการเงินของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในช่วงปี 2540-2541 จำนวน 125 บริษัท โดยการประมาณค่าด้วยแบบจำลองโพรบิต (Probit Model) และแบบจำลองโลจิต (Logit Model) ซึ่งแบบจำลองที่ให้ผลประมาณค่าโดยรวมแม่นยำที่สุดสำหรับข้อมูลปี 2540 ประกอบด้วย 5 ตัวแปร คือ อัตราส่วนวัดความสามารถในการชำระหนี้ (DR) อัตราส่วนสินทรัพย์หมุนเวียนต่อหนี้สินหมุนเวียน (CR) อัตรากำไรจากการดำเนินงานต่อสินทรัพย์รวม (EA) อัตราส่วนยอดขายต่อสินทรัพย์รวม (ST) และอัตราส่วนหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์รวม (LA) โดยมีความแม่นยำในการประมาณค่าโดยรวมด้วยแบบจำลองโพรบิตร้อยละ 80.80 และแบบจำลองโลจิตร้อยละ 80.00 และแบบจำลองที่ให้ผลการประมาณค่าโดยรวมแม่นยำที่สุดสำหรับข้อมูลปี 2541 ประกอบด้วยตัวแปรอิสระ 3 ตัวแปร คือ อัตราส่วนสินทรัพย์หมุนเวียนต่อหนี้สินหมุนเวียน (CR) อัตราส่วนยอดขายต่อสินทรัพย์รวม (ST) และอัตราส่วนหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์รวม (LA) โดยมีความแม่นยำในการประมาณค่าโดยรวมทั้งแบบจำลองโพรบิตและแบบจำลองโลจิต ร้อยละ 82.40 ทั้งนี้ แบบจำลองสำหรับข้อมูลปี 2540 และปี 2541 ตัวแปรอิสระ DR, CR, EA, และ ST มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับความสามารถในการชำระหนี้หรือความมั่นคงของบริษัท ในขณะที่ตัวแปรอิสระ LA มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับความสามารถในการชำระหนี้หรือความมั่นคงของบริษัท โดยบริษัทส่วนใหญ่ที่ประสบภาวะการล้มเหลว และไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนดเวลานั้น มีสาเหตุสำคัญมากจากปัญหาด้านความแข็งแกร่ง (Solidity) ของบริษัท ซึ่งสะท้อนถึงสินทรัพย์ที่มีอยู่ของบริษัท ไม่เพียงพอที่จะนำมาชำระหนี้ให้กับเจ้าหนี้ได้อย่างครบถ้วน

ชลธิดา ลากหลาย (2545 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่ออุปสงค์การใช้บริการทางการแพทย์ของผู้ประกันตนในโครงการประกันสังคม จังหวัดลำพูน ผลการศึกษาพบว่า การใช้แบบสอบถามผู้ประกันตนในโครงการประกันสังคมต่อโรงพยาบาลแม่ทา จำนวน 200 ราย ค่าสถิติที่ใช้ คือ อัตราร้อยละ และวิเคราะห์โดยใช้แบบจำลองโลจิต (Logit Model) โดยเทคนิคการวิเคราะห์การประมาณค่าความน่าจะเป็นสูงสุดและเทคนิควิเคราะห์แบบ Marginal effect สรุปได้ว่า ปัจจัยทางด้านความพึงพอใจต่อการบริการทางการแพทย์ มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจมารับบริการทางการแพทย์ของผู้ประกันตน โดยมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ 99 เปอร์เซ็นต์ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ นั่นคือ ผู้ประกันตนที่มีความพึงพอใจต่อการบริการทางการแพทย์มาก ก็มีโอกาที่จะ

มารับบริการทางการแพทย์เพิ่มขึ้น ส่วนปัจจัยทางด้านรายได้ของครอบครัวของผู้ประกันตนต่ำก็จะมีโอกาสรับบริการทางการแพทย์เพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้โดยมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ 99 เปอร์เซ็นต์ ส่วนตัวแปรหรือปัจจัยทางด้านอายุของผู้ประกันตน เพศ ระยะทางจากบ้าน/ที่ทำงาน ถึงโรงพยาบาล ลักษณะงานที่ทำงานของผู้ประกันตน ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ขยงศ กาญจนารोजनाพันธ์ (2550 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง การใช้แบบจำลองโลจิสเพื่อศึกษาปัจจัยการก่อหนี้เสียของสหกรณ์ออมทรัพย์ธนาคารแห่งประเทศไทย จำกัด การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ (1) เพื่อศึกษาและสร้างแบบจำลองโลจิสเพื่อทำนายการเกิดหนี้เสียของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ธนาคารฯ (2) เพื่อศึกษาถึงปัจจัยทางเศรษฐกิจและปัจจัยส่วนบุคคลที่คาดว่าจะมีอิทธิพลต่อความเป็นไปได้ในการเกิดหนี้เสียในเงินกู้ประเภทสามัญและเงินกู้ฉุกเฉิน ของสหกรณ์ออมทรัพย์ธนาคารฯ (3) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยที่กำหนดความเป็นไปได้ในการเกิดหนี้เสียระหว่างเงินกู้ประเภทสามัญ และเงินกู้ประเภทฉุกเฉินของสหกรณ์ออมทรัพย์ธนาคารฯ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ธนาคารฯ ซึ่งมีจำนวนประมาณ 1,315 คน สำหรับเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้วิธีเก็บข้อมูลทุติยภูมิแล้วนำมาศึกษาปัจจัยที่กำหนดความน่าจะเป็นที่สมาชิกจะก่อให้เกิดหนี้เสียด้วยแบบโลจิส ผลการศึกษาพบว่า (1) ความน่าจะเป็นในการเกิดหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ธนาคารฯ ในส่วนของเงินกู้ประเภทสามัญ ตัวแปรที่ศึกษาความสามารถร่วมกันอธิบายความน่าจะเป็นในการเกิดหนี้เสียในเงินกู้สามัญได้ถึง 25.95 เปอร์เซ็นต์ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 99 เปอร์เซ็นต์ โดยปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความน่าจะเป็นในการเกิดหนี้เสียในเงินกู้ประเภทสามัญ คือ จำนวนเงินที่อนุมัติให้กู้ จำนวนเงินที่ผ่อนชำระ ระยะเวลาการผ่อนชำระ ทุนเรือนหุ้น เพศ สถานที่อยู่ปัจจุบัน และสถานการณการทำงาน (2) ความน่าจะเป็นในการเกิดหนี้เสียของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ธนาคารฯ ในส่วนของเงินกู้ประเภทฉุกเฉิน ตัวแปรที่ศึกษาสามารถร่วมกันอธิบายความน่าจะเป็นในการเกิดหนี้เสียในเงินกู้ประเภทฉุกเฉินได้ถึง 23.33 เปอร์เซ็นต์ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 99 เปอร์เซ็นต์ โดยปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความน่าจะเป็นในการเกิดหนี้เสียในเงินกู้ประเภทฉุกเฉิน ประกอบด้วย ทุนเรือนหุ้น สถานภาพ จำนวนบุตรผู้กู้ สถานที่อยู่ปัจจุบัน เพศ สถานการณการทำงาน และอาชีพผู้สมรส

ปิยะธิดา ดวงแก้ว (2552 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์ความสามารถในการชำระหนี้ของลูกค้าเช่าซื้อรถยนต์โดยใช้แบบจำลองโลจิส การศึกษาในครั้งนี้ได้ทำการศึกษาเรื่องการวิเคราะห์ความสามารถในการชำระหนี้ของลูกค้าเช่าซื้อรถยนต์โดยใช้แบบจำลองโลจิส (Logistic Regression) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลทั่วไปของลูกค้าหนี้รวมถึงปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้และวิเคราะห์ความสามารถในการชำระหนี้ของลูกค้าหนี้ในธุรกิจเช่าซื้อ

รถยนต์ของธนาคาร ธนชาติ จำกัด (มหาชน) สำนักงานภาคเหนือ 1 (เชียงใหม่) เพื่อใช้ในการวางแผนและกลยุทธ์ในการบริหารความเสี่ยงของธุรกิจเช่าซื้อรถยนต์ของธนาคาร ธนชาติ จำกัด (มหาชน) สำนักงานภาคเหนือ 1 (เชียงใหม่) ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นข้อมูลทุติยภูมิ โดยใช้ข้อมูลลูกค้าสินเชื่อเช่าซื้อรถยนต์ ของธนาคารธนชาติ จำกัด (มหาชน) สำนักงานเขตภาคเหนือ 1 (เชียงใหม่) โดยใช้ข้อมูลลูกค้าสินเชื่อเช่าซื้อรถยนต์ในช่วงปี 2549-2552 ซึ่งเป็นข้อมูลรายตัวของลูกค้า ได้แก่ อายุของผู้เช่าซื้อรถยนต์ อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ยี่ห้อรถยนต์ ราคารถยนต์ จำนวนเงินค่างวด อัตราดอกเบี้ย ประเภทการให้สินเชื่อเช่าซื้อรถยนต์ ประเภทการจดทะเบียนรถยนต์ วงเงินให้สินเชื่อค่างวด จำนวนงวดสัญญา สัดส่วนรายได้ต่อค่างวดและสัดส่วนเงินค่างวดราคารถยนต์ ผลการศึกษาพบว่า ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ตัวแปรอิสระที่มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ของลูกค้าเช่าซื้อรถยนต์ประกอบด้วย 14 ปัจจัย คือ อายุของลูกค้าผู้ขอกู้ อาชีพของลูกค้าผู้ขอกู้ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ราคารถยนต์ จำนวนเงินค่างวด อัตราดอกเบี้ย ประเภทการให้สินเชื่อรถยนต์ ประเภทการจดทะเบียนของรถยนต์ ค่างวด จำนวนงวดสัญญา สัดส่วนรายได้ค่างวด และสัดส่วนเงินค่างวดต่อราคารถยนต์ ส่วนยี่ห้อและวงเงินให้สินเชื่อ นั้น ไม่มีผลต่อความสามารถในการผ่อนชำระของลูกค้าเช่าซื้อรถยนต์ สำหรับการวิเคราะห์ความสามารถในการผ่อนชำระของลูกค้าเช่าซื้อรถยนต์ โดยพิจารณาจากความน่าจะเป็น พบว่ากลุ่มลูกค้าที่เป็นลูกค้าปกติ ความน่าจะเป็นอยู่ระหว่าง 0.61-1.00 สำหรับลูกหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้มีความน่าจะเป็นอยู่ระหว่าง 0.00-0.30 โดยมีการจำแนกถูกต้องร้อยละ 98.75

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นการวิจัยเกี่ยวกับการใช้แบบจำลองโลจิสติก (Logit Model) ศึกษา ศักยภาพในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์จังหวัดทหารบกกาญจนบุรี จำกัด ซึ่งใน บทนี้จะกล่าวถึงระเบียบวิธีดำเนินการวิจัย ซึ่งประกอบด้วย ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรของการวิจัย คือ สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์จังหวัดทหารบกกาญจนบุรี จำกัด ที่มีหนี้สินกับสหกรณ์ในวันสิ้นบัญชี 2556 (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556) จำนวน 327 คน แยกเป็น

1.1.1 สมาชิกที่มีหนี้สินกับสหกรณ์ในประเภทเงินกู้สามัญ จำนวน 194 คน

1.1.2 สมาชิกที่มีหนี้สินกับสหกรณ์ในประเภทเงินกู้ฉุกเฉิน จำนวน 57 คน

1.1.3 สมาชิกที่มีหนี้สินกับสหกรณ์ในประเภทเงินกู้สามัญและฉุกเฉินรวมกัน

จำนวน 76 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

2.1 วิธีเก็บข้อมูลปฐมภูมิ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม จากประชากร สมาชิกที่มีหนี้สินกับสหกรณ์ จำนวน 327 ราย โดยรายละเอียดของแบบสอบถามประกอบด้วยเนื้อหา ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย ข้อมูลพื้นฐานการศึกษา เพศ สถานภาพของผู้กู้ สถานที่อยู่ปัจจุบัน อาชีพ อาชีพคู่สมรส จำนวนสมาชิกในครอบครัว

ส่วนที่ 2 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับและข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยทางเศรษฐกิจของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน จำนวนเงินที่ฝากกับสหกรณ์ วงเงินที่อนุมัติให้กู้

ส่วนที่ 3 คุณลักษณะและองค์ประกอบในการใช้บริการสินเชื่อของกลุ่มตัวอย่าง แยกตามประเภทเงินกู้เงิน โดยแบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ เงินกู้สามัญ เงินกู้ฉุกเฉิน และเงินกู้ฉุกเฉินและ เงินกู้สามัญ รวมกัน ได้แก่ วงเงินกู้ที่ได้รับอนุมัติให้กู้ จำนวนเงินที่ผ่อนชำระต่องวด ระยะเวลาในการผ่อนชำระ

2.2 วิธีเก็บข้อมูลทฤษฎี โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร รายงานประจำปี ข้อบังคับ และระเบียบ ของสหกรณ์ออมทรัพย์จังหวัดทหารบกกาญจนบุรี จำกัด

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ข้อมูลปฐมภูมิ ดำเนินการเก็บรวมข้อมูลจากประชากรซึ่งเป็นสมาชิกของสหกรณ์ออมทรัพย์จังหวัดทหารบกกาญจนบุรี จำกัด ซึ่งอยู่ในสังกัดจังหวัดทหารบกกาญจนบุรี และมีนี้จำนวน 327 คน โดยใช้แบบสอบถาม เพื่อศึกษาข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง เป็นการรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ ตรวจสอบความถูกต้อง ตลอดจนแก้ไขข้อมูลเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องก่อนจะทำการวิเคราะห์

3.2 ข้อมูลทฤษฎี เก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร รายงานประจำปี ข้อบังคับ และระเบียบ ของสหกรณ์ออมทรัพย์จังหวัดทหารบกกาญจนบุรี จำกัด ณ สำนักงานที่ตั้งของสหกรณ์ และจากเว็บไซต์สหกรณ์ออมทรัพย์จังหวัดทหารบกกาญจนบุรี จำกัด

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง พบว่าลักษณะต่าง ๆ ของสมาชิกมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งส่งผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิก โดยลักษณะดังกล่าวเป็นคุณลักษณะของสมาชิก และคุณลักษณะของสินเชื่อ ดังนั้น ในการวิจัยครั้งนี้ จึงได้นำคุณลักษณะ

ของสมาชิกและคุณลักษณะของสินเชื่อ ซึ่งเห็นว่าเหมาะสมกับการวิจัยมาศึกษา โดยนำแนวคิดด้านปัจจัยต่าง ๆ ทั้งปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ และการใช้สินเชื่อของสมาชิก มาเป็นแนวทางในการสร้างแบบจำลอง ในการเลือกพิจารณาตัวแปรอิสระ ซึ่งเป็นการพิจารณาปัจจัยต่าง ๆ ดังนี้

4.1 ตัวแปรอิสระที่ใช้ในการวิจัย

เพศของสมาชิกผู้กู้ ได้แก่ เพศชาย และเพศหญิง เพศเป็นตัวแปรที่แสดงถึงพฤติกรรมกรรมการดำเนินชีวิต กล่าวคือ โดยธรรมชาติเพศชายย่อมมีพฤติกรรมกรรมการดำเนินชีวิตที่มีความเสี่ยงและความโลดโผนมากกว่าเพศหญิง มีความละเอียดอ่อนทางความคิดน้อยกว่าเพศหญิง ดังนั้นการผู้กู้เป็นเพศชาย ย่อมมีโอกาสที่จะเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้มากกว่าเพศหญิง

อายุของสมาชิกผู้กู้ มีหน่วยวัดเป็นปี เป็นตัวแปรที่แสดงถึงวุฒิภาวะของสมาชิกจะเกี่ยวข้องกับความเสี่ยงในการชำระคืนเงินกู้ กล่าวคือ ผู้กู้ที่มีอายุมากขึ้น วุฒิภาวะย่อมเจริญขึ้นตามลำดับ ซึ่งเป็นตัวกำหนดความเสี่ยง ดังนั้น หากผู้กู้มีอายุมากขึ้น ความเสี่ยงต่อการชำระหนี้ย่อมมีมากขึ้น ทำให้โอกาสที่จะเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ลดลง

สถานภาพของสมาชิกผู้กู้ ได้แก่ โสด หรือสมรส สถานภาพของสมาชิก เป็นตัวแปรที่แสดงถึงวุฒิภาวะ ความรับผิดชอบ และความสามารถในการชำระหนี้

ระดับการศึกษาของสมาชิก ได้แก่ ระดับการศึกษาในระดับสูงสุดของสมาชิกผู้กู้ ระดับการศึกษา เป็นตัวแปรที่บ่งบอกถึงความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และประเมินผลในด้านต่าง ๆ ของสมาชิก ซึ่งจะส่งผลต่อรูปแบบ วิธีการ รวมถึงวัตถุประสงค์ในการใช้บริการสินเชื่อที่แตกต่างกัน

สถานที่อยู่ของสมาชิกผู้กู้ ได้แก่ สถานที่ที่สมาชิกพักอาศัยอยู่ ณ ปัจจุบัน ซึ่งอาจจะไม่ใช่ภูมิลำเนา หรือที่อยู่ตามทะเบียนบ้านของสมาชิก ก็ได้ ปัจจัยต่าง ๆ เช่น ความเจริญของชุมชน การขยายตัวของชุมชน ชุมชนที่มีสิ่งอำนวยความสะดวก หรือชุมชนในถิ่นทุรกันดาร ปัจจัยสถานที่อยู่อาศัยของสมาชิกเหล่านี้ เป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อรายได้และค่าครองชีพของสมาชิก ซึ่งส่งผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกด้วยเช่นกัน

อายุงานของสมาชิกผู้กู้ มีหน่วยวัดเป็นปี อายุงานของสมาชิกผู้กู้ เป็นตัวแปรที่แสดงถึงประสบการณ์ในการทำงาน รายได้เบื้องต้น ซึ่งเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิก

อาชีพกลุ่มสมรสของสมาชิก แสดงถึงรายได้ของกลุ่มสมรสของผู้กู้ ซึ่งจะบ่งบอกถึงความมั่นคงของกลุ่มสมรสและสมาชิกผู้กู้ ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น อาชีพต่าง ๆ ดังนี้ รับราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ พนักงานบริษัทเอกชนระดับบริหาร พนักงานเอกชนระดับปฏิบัติการ ประกอบธุรกิจส่วนตัว เกษตรกร อื่น ๆ เช่น ประกอบอาชีพอิสระ แม่บ้าน เป็นต้น

จำนวนสมาชิกในครอบครัวของสมาชิกผู้กู้ มีหน่วยเป็นคน จำนวนสมาชิกในครอบครัวของผู้กู้ เป็นปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่งที่แสดงถึงภาระหรือความรับผิดชอบด้านครอบครัวที่สมาชิกผู้ประสบอยู่ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ย่อมส่งผลกระทบต่อความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิก

รายได้ต่อเดือนของสมาชิก หมายถึง รายได้หลัก และรายได้อื่น ๆ ของสมาชิกเฉลี่ยต่อเดือน มีหน่วยเป็นบาท เป็นตัวแปรที่แสดงความสามารถในการชำระคืนเงินกู้ซึ่งเป็นคุณสมบัติหลักอย่างหนึ่งที่สถาบันการเงินอื่น ๆ ใช้พิจารณาการให้สินเชื่อ

จำนวนเงินที่ฝากกับสหกรณ์ของสมาชิก ได้แก่ เงินฝากทุกประเภทที่สมาชิกนำฝากไว้กับสหกรณ์ มีหน่วยเป็นบาท เงินฝากเหล่านี้ เป็นตัวชี้วัดความสามารถในการชำระหนี้ ในกรณีที่สหกรณ์จำเป็นต้องเรียกเก็บหนี้จากแหล่งอื่นนอกจากเงินได้ต่อเดือนของสมาชิก

เงินกู้จากแหล่งอื่น ได้แก่ เงินกู้จากแหล่งอื่น เช่น ธนาคารพาณิชย์ กองทุนหมู่บ้าน ธุรกิจเงินกู้นอกระบบ ญาติ/เพื่อนบ้าน/บุคคลอื่นๆ ซึ่งเป็นการกู้เงินนอกเหนือจากการกู้เงินจากสหกรณ์ เงินกู้จากแหล่งภายนอกเหล่านี้ เป็นตัวชี้วัดความสามารถในการชำระหนี้ เป็นตัวแปรที่แสดงความสามารถในการชำระคืนเงิน เพราะการกู้เงินจากแหล่งอื่นนอกเหนือจากการกู้เงินจากสหกรณ์ถือเป็นภาระการชำระหนี้

ทุนเรือนหุ้นของสมาชิก ได้แก่ ทุนเรือนหุ้นที่สมาชิกถืออยู่กับสหกรณ์ มีหน่วยวัดเป็นบาท ทุนเรือนหุ้นนี้จะเป็นตัววัดความสามารถในการชำระหนี้ และความเสี่ยงในการเป็นหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของสมาชิก คล้ายกับเงินฝากที่สมาชิกมีอยู่กับสหกรณ์ แต่จะแตกต่างกันตรงที่ ทุนเรือนหุ้นนั้น สมาชิกจะสามารถนำไปใช้ได้เฉพาะกรณีที่สมาชิกลาออกจากการเป็นสมาชิกของสหกรณ์แล้วเท่านั้น

วงเงินที่อนุมัติให้สมาชิกผู้กู้ มีหน่วยวัดเป็นบาท ได้แก่ วงเงินกู้แยกตามประเภทเงินกู้ที่สมาชิกผู้ยืมจากสหกรณ์ วงเงินที่อนุมัติให้สมาชิกผู้กู้ เป็นตัวชี้วัดความเสี่ยงในการเป็นหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของสมาชิก วงเงินกู้ที่สูง ย่อมมีความเสี่ยงที่จะเป็นหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้มากกว่าวงเงินกู้ที่ต่ำกว่า

จำนวนเงินที่สมาชิกผู้กู้ต้องผ่อนชำระต่องวด มีหน่วยวัดเป็นบาท ได้แก่ วงเงินที่สมาชิกต้องผ่อนชำระต่องวดให้แก่สหกรณ์ แยกตามประเภทเงินกู้ ซึ่งจะมีความสัมพันธ์กับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของสมาชิกที่จะส่งผลต่อยอดเงินคงเหลือสำหรับใช้จ่ายในแต่ละเดือนของสมาชิก เป็นการประเมินความสามารถในการชำระคืนเงินกู้สมาชิก จำนวนเงินที่สมาชิกต้องผ่อนชำระต่องวด ยิ่งสูงมากเท่าไร ย่อมส่งผลกระทบต่อความเสี่ยงในการเป็นหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้มากขึ้นเท่านั้น

ระยะเวลาในการผ่อนชำระของสมาชิกผู้กู้ ได้แก่ จำนวนงวดที่ต้องชำระคืนตามสัญญาเงินกู้ประเภทต่าง ๆ ของสมาชิกที่ได้ทำไว้กับสหกรณ์ โดยจำนวนงวดที่ชำระคืน จะเท่ากันตลอดอายุสัญญา

ปัจจัยเหล่านี้ได้นำมาเป็นกรอบแนวคิดในการวิเคราะห์ความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์จังหวัดทหารบกกาญจนบุรี จำกัด และเพื่อนำเสนอผลการวิจัย จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องใช้เทคนิคทางสถิติมาอธิบายและวิเคราะห์ข้อมูลสถิติที่นำมาใช้ในการวิจัย และแบบจำลอง ประกอบด้วย

4.2 สถิติเชิงพรรณนา เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลออกมาในรูปของค่าสถิติพื้นฐาน เพื่อนำเสนอข้อมูลเบื้องต้นที่ได้จากการเก็บรวบรวม โดยนำเสนอข้อมูลตามมุมมองต่าง ๆ รวมทั้งเป็นการอธิบายถึงลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นสมาชิกของสหกรณ์ออมทรัพย์จังหวัดทหารบกกาญจนบุรี จำกัด สถิติเชิงพรรณนา ที่ใช้ในการนำเสนอข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ คือ ร้อยละ (Percentage) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

4.3 สถิติเชิงอนุมาน เป็นการวิเคราะห์โดยใช้แบบจำลองโลจิท (Logit Model) เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ความสามารถในการชำระเงินกู้ของสมาชิก รวมถึงเปรียบเทียบความสามารถในการชำระเงินกู้แต่ละประเภท ซึ่งมีรูปสมการดังนี้

$$P_i = E(Y/X_i) = \frac{1}{1 + e^{-(\beta_1 + \beta_2 X_i)}}$$

หรือ

$$P_i(P=1) = \frac{1}{1 + e^{-Z_i}} ; Z_i = \beta_1 + \beta_2 X_i \quad (3.1)$$

เมื่อนำสมการที่ (3.1) มาทำการแปลงให้อยู่ในรูปลอการิทึมฐานธรรมชาติ จะได้ว่า

$$L_i = \ln\left(\frac{P_i}{1 - P_i}\right) = Z_i = \beta_1 + \beta_2 X_i \quad (3.2)$$

โดยมีแบบจำลองในการวิเคราะห์ ดังนี้

แบบจำลองที่ 1 วิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความน่าจะเป็นในเกิดหนี้เสียในเงินกู้สามัญ

($P1_i = 1$ คือ มีศักยภาพในการชำระหนี้, $P1_i = 0$ คือ ไม่มีศักยภาพในการชำระหนี้)

$$\begin{aligned}
 P1_i = & \beta_0 + \beta_1 DX_1 + \beta_2 X_2 + \beta_3 DX_3 1 + \beta_4 DX_3 2 + \beta_5 DX_4 1 + \beta_6 DX_4 2 \\
 & + \beta_7 DX_5 1 + \beta_8 DX_5 2 + \beta_9 DX_5 3 + \beta_{10} DX_5 4 + \beta_{11} DX_6 1 + \beta_{12} DX_7 1 \\
 & + \beta_{13} DX_7 2 + \beta_{14} DX_8 + \beta_{15} X_9 + \beta_{16} X_{10} + \beta_{17} X_{11} + \beta_{18} X_{12} + \beta_{19} X_{13} \\
 & + \beta_{20} X_{14} + \beta_{21} X_{15} + \beta_{22} DX_{16} + \varepsilon
 \end{aligned}
 \tag{3.3}$$

แบบจำลองที่ 1 วิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความน่าจะเป็นในเกิดหนี้เสียในเงินกู้
ถูกเงิน

($P2_i = 1$ คือ มีศักยภาพในการชำระหนี้, $P2_i = 0$ คือ ไม่มีศักยภาพในการชำระหนี้)

$$\begin{aligned}
 P2_i = & \beta_0 + \beta_1 DX_1 + \beta_2 X_2 + \beta_3 DX_3 1 + \beta_4 DX_3 2 + \beta_5 DX_4 1 + \beta_6 DX_4 2 \\
 & + \beta_7 DX_5 1 + \beta_8 DX_5 2 + \beta_9 DX_5 3 + \beta_{10} DX_5 4 + \beta_{11} DX_6 1 + \beta_{12} DX_7 1 \\
 & + \beta_{13} DX_7 2 + \beta_{14} DX_8 + \beta_{15} X_9 + \beta_{16} X_{10} + \beta_{17} X_{11} + \beta_{18} X_{12} + \beta_{19} X_{13} \\
 & + \beta_{20} X_{14} + \beta_{21} X_{15} + \beta_{22} DX_{16} + \varepsilon
 \end{aligned}
 \tag{3.4}$$

แบบจำลองที่ 2 วิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความน่าจะเป็นในเกิดหนี้เสียในเงินกู้สามัญและ
ถูกเงินรวมกัน)

($P3_i = 1$ คือ มีศักยภาพในการชำระหนี้, $P3_i = 0$ คือ ไม่มีศักยภาพในการชำระหนี้)

$$\begin{aligned}
 P3_i = & \beta_0 + \beta_1 DX_1 + \beta_2 X_2 + \beta_3 DX_3 1 + \beta_4 DX_3 2 + \beta_5 DX_4 1 + \beta_6 DX_4 2 \\
 & + \beta_7 DX_5 1 + \beta_8 DX_5 2 + \beta_9 DX_5 3 + \beta_{10} DX_5 4 + \beta_{11} DX_6 1 + \beta_{12} DX_7 1 \\
 & + \beta_{13} DX_7 2 + \beta_{14} DX_8 + \beta_{15} X_9 + \beta_{16} X_{10} + \beta_{17} X_{11} + \beta_{18} X_{12} + \beta_{19} X_{13} \\
 & + \beta_{20} X_{14} + \beta_{21} X_{15} + \beta_{22} DX_{16} + \varepsilon
 \end{aligned}
 \tag{3.5}$$

โดยกำหนดให้

X_1 คือ เพศ

X_2 คือ อายุ

X_3 คือ สถานภาพของสมาชิกผู้กู้

X_4 คือ ระดับการศึกษา

X_5 คือ สถานที่อยู่ปัจจุบัน

X_6 คือ อายุงาน

X_7 คือ อาชีพคู่สมรส

X_8 คือ ลักษณะของสมาชิกในครอบครัว

X_9 คือ รายได้ต่อเดือน

X_{10} คือ จำนวนเงินที่ฝากกับสหกรณ์ของสมาชิก

X_{11} คือ เงินกู้จากแหล่งอื่น

X_{12} คือ ทุนเรือนหุ้น

X_{13} คือ วงเงินที่อนุมัติให้กู้

X_{14} คือ จำนวนเงินที่ต้องผ่อนชำระต่องวด

X_{15} คือ ระยะเวลาในการผ่อนชำระ

$\beta_0, \beta_1, \beta_2, \dots, \beta_{22}$ คือ ค่าคงที่และสัมประสิทธิ์การถดถอย

u_i คือ ค่าความคลาดเคลื่อน

$P1_i$ คือ ความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้สามัญของสมาชิก

($P1_i = 1$ คือ มีศักยภาพในการชำระหนี้, $P1_i = 0$ คือ ไม่มีศักยภาพในการชำระหนี้)

$P2_i$ คือ ความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ฉุกเฉินของสมาชิก

($P2_i = 1$ คือ มีศักยภาพในการชำระหนี้, $P2_i = 0$ คือ ไม่มีศักยภาพในการชำระหนี้)

$P3_i$ คือ ความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้สามัญและฉุกเฉินรวมกันของสมาชิก

($P3_i = 1$ คือ มีศักยภาพในการชำระหนี้, $P3_i = 0$ คือ ไม่มีศักยภาพในการชำระหนี้)

ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แบ่งปัจจัยที่คาดว่าจะมีอิทธิพลต่อความน่าจะเป็นในการเกิดหนี้เสียในเงินกู้สามัญ เงินกู้ฉุกเฉิน และเงินกู้สามัญและเงินกู้ฉุกเฉินรวมกัน ของสมาชิกสหกรณ์ออม

ทรัพย์สินจังหวัดทหารบกกาญจนบุรี จำกัด โดยมีการกำหนดตัวแปร และค่าตัวแปรหุ่น ในการศึกษา
ปัจจัย ดังนี้

- X_1 คือ เพศของสมาชิกผู้กู้
 ตัวแปรหุ่น $X_1(DX_1)$ = 1 เมื่อ เพศของสมาชิกผู้กู้ คือ เพศชาย
 = 0 เมื่อ เพศของสมาชิกผู้กู้ คือ เพศหญิง
- X_2 คือ อายุของกลุ่มตัวอย่าง
- X_3 คือ สถานภาพของสมาชิกผู้กู้
 ตัวแปรหุ่น $X_3 1(DX_3 1)$ = 1 เมื่อ สถานภาพของสมาชิกผู้กู้ คือ โสด
 = 0 เมื่อ สถานภาพอื่น ๆ
- ตัวแปรหุ่น $X_3 2(DX_3 2)$ = 1 เมื่อ สถานภาพของสมาชิกผู้กู้ คือ สมรส
 = 0 เมื่อ สถานภาพอื่น ๆ
- X_4 คือ ระดับการศึกษาของสมาชิก
 ตัวแปรหุ่น $X_4 1(DX_4 1)$ = 1 เมื่อ ระดับการศึกษาของสมาชิก
 ต่ำกว่าปริญญาตรี
 = 0 เมื่อ ระดับการศึกษาอยู่ในระดับอื่น ๆ
- ตัวแปรหุ่น $X_4 2(DX_4 2)$ = 1 ระดับการศึกษาของสมาชิกคือระดับปริญญาตรี
 หรือเทียบเท่า
 = 0 เมื่อ ระดับการศึกษาอยู่ในระดับอื่น ๆ
- X_5 คือ สถานที่อยู่ของสมาชิก
 ตัวแปรหุ่น $X_5 1(DX_5 1)$ = 1 เมื่อ สถานที่อยู่ของสมาชิกอยู่ในภาคกลาง
 = 0 เมื่อ สถานที่อยู่ของสมาชิกอยู่ในภาคอื่น ๆ
- ตัวแปรหุ่น $X_5 2(DX_5 2)$ = 1 เมื่อ สถานที่อยู่ของสมาชิกอยู่ในภาคตะวันออก
 = 0 เมื่อ สถานที่อยู่ของสมาชิกอยู่ในภาคอื่น ๆ
- ตัวแปรหุ่น $X_5 3(DX_5 3)$ = 1 เมื่อ สถานที่อยู่ของสมาชิกอยู่ในภาคเหนือ
 = 0 เมื่อ สถานที่อยู่ของสมาชิกอยู่ในภาคอื่น ๆ
- ตัวแปรหุ่น $X_5 4(DX_5 4)$ = 1 เมื่อ สถานที่อยู่ของสมาชิกอยู่ในภาคอีสาน
 = 0 เมื่อ สถานที่อยู่ของสมาชิกอยู่ในภาคอื่น ๆ

X_6 คือ อายุงานของสมาชิก

X_7 คือ อาชีพกลุ่มสมรสของสมาชิก

ตัวแปรหุ่น $X_{7,1}(DX_{7,1}) = 1$ เมื่อ อาชีพกลุ่มสมรสของสมาชิก คือ โสด/ไม่มีคู่

สมรส

$= 0$ เมื่อ อาชีพกลุ่มสมรสของสมาชิก คือ อื่น ๆ

ตัวแปรหุ่น $X_{7,2}(DX_{7,2}) = 1$ เมื่อ อาชีพกลุ่มสมรสของสมาชิก คือ ว่างงาน/เป็น
แม่บ้าน

$= 0$ เมื่อ อาชีพกลุ่มสมรสของสมาชิก คือ อื่น ๆ

X_8 คือ จำนวนสมาชิกในครอบครัว

X_9 คือ รายได้ต่อเดือนของสมาชิก

X_{10} คือ จำนวนเงินที่ฝากกับสหกรณ์ของสมาชิก

X_{11} คือ เงินกู้จากแหล่งอื่น

X_{12} คือ ทุนเรือนหุ้น

X_{13} คือ วงเงินที่อนุมัติให้สมาชิกกู้

X_{14} คือ จำนวนเงินที่ต้องผ่อนชำระต่องวด

X_{15} คือ ระยะเวลาในการผ่อนชำระของสมาชิกผู้กู้

สำหรับการพิจารณาความเหมาะสมของสมการนั้น สามารถแสดงในรูปของค่า R^2 แต่เนื่องจากแบบจำลองที่ใช้ในการวิเคราะห์ไม่ได้มีลักษณะเป็นเส้นตรง (Nonlinear) ซึ่งเป็นการประมาณค่าด้วยวิธีแบบความน่าจะเป็นสูงสุด (Maximum Likelihood) ดังนั้น จึงต้องทำการพิจารณาโดยใช้ค่า Pseudo- R^2 แทน ซึ่งสามารถคำนวณได้หลายวิธี โดยในการศึกษาครั้งนี้ ใช้ค่า Pseudo- R^2 ของ Cox & Snell- R^2 (R_{cs}^2)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง ศักยภาพในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ จังหวัดทหารบกกาญจนบุรี จำกัด จังหวัดกาญจนบุรี ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป และใช้แบบจำลองโลจิท (Logit Model) เนื่องจากความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกจะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งนี้ การนำเสนอจะแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ประกอบด้วยส่วนที่ 1 เป็นการวิเคราะห์ในเชิงพรรณนา (Qualitative Analysis) ข้อมูลเบื้องต้นของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์จังหวัดทหารบกกาญจนบุรี จำกัด ส่วนที่ 2 จะเป็นการวิเคราะห์ในเชิงประมาณ (Quantitative Analysis) เพื่อพิจารณาปัจจัยที่คาดว่าจะมีผลต่อศักยภาพในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์จังหวัดทหารบกกาญจนบุรี จำกัด โดยใช้แบบจำลองโลจิท (Logit Model) ได้ผลการวิเคราะห์ และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการบรรยายประกอบตาราง ตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของประชากรสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์จังหวัดทหารบกกาญจนบุรี จำกัด

1.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของประชากรสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ฯ ประเภทเงินกู้สามัญ (ประชากร 194 คน)

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนผู้กู้จำแนกตามเพศของผู้กู้

(n=194)

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
- ชาย	132	68.00
- หญิง	62	32.00
รวม	194	100
\bar{X}	1.32	
S.D.	0.46	

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ลูกหนี้ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 68.00 รองลงมา เป็นเพศหญิงร้อยละ 32.00

ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวนผู้กู้จำแนกตามอายุปัจจุบันของผู้กู้

(n=194)

อายุปัจจุบัน	จำนวน	ร้อยละ
- 21 – 30 ปี	26	13.40
- 31 – 40 ปี	58	29.90
- 41 – 50 ปี	71	36.60
- 51 ปี ขึ้นไป	39	20.10
รวม	194	100
\bar{X}	42.20	
S.D.	8.63	

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ลูกหนี้ส่วนใหญ่มีอายุปัจจุบัน 41 – 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 36.60 รองลงมา มีอายุระหว่าง 31 - 40 คิดเป็นร้อยละ 29.90 51 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 20.10 และน้อยที่สุดคือ มีอายุระหว่าง 21 - 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 13.40 และผลการศึกษาพบว่า สมาชิกผู้กู้มีอายุปัจจุบันเฉลี่ย 42 ปี (ค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 42.20$, ค่า S.D. = 8.63)

ตารางที่ 4.3 แสดงจำนวนผู้กู้จำแนกตามสถานภาพของสมาชิกผู้กู้

(n=194)

สถานภาพของสมาชิกผู้กู้	จำนวน	ร้อยละ
- โสด	41	21.10
- สมรส	144	74.20
- หย่า/หม้าย	9	4.60
รวม	194	100
\bar{X}	1.84	
S.D.	0.48	

จากตารางที่ 4.3 พบว่า จำนวนลูกหนี้ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส คิดเป็นร้อยละ 74.20 รองลงมาคือโสด คิดเป็นร้อยละ 21.10 และหย่า/หม้าย น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 4.60

ตารางที่ 4.4 แสดงจำนวนผู้กู้จำแนกการมีระดับการศึกษาสูงสุด

(n=194)

ระดับการศึกษาสูงสุด	จำนวน	ร้อยละ
- ต่ำกว่าปริญญาตรี	177	60.30
- ปริญญาตรี หรือสูงกว่า	77	39.70
รวม	194	100
\bar{X}	1.40	
S.D.	.49	

จากตารางที่ 4.4 พบว่า จำนวนลูกหนี้ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 60.30 รองลงมาคือ ปริญญาตรีหรือสูงกว่า คิดเป็นร้อยละ 39.70

ตารางที่ 4.5 แสดงจำนวนผู้ปฏิบัติงานตามสถานภาพที่อยู่ปัจจุบันของผู้

(n = 194)

สถานภาพที่อยู่ปัจจุบัน	จำนวน	ร้อยละ
- ภาคกลาง	169	87.10
- ภาคตะวันออก	4	2.10
- ภาคเหนือ	11	5.70
- ภาคอีสาน	8	4.10
- ภาคใต้	2	1.00
รวม	194	100
\bar{X}	1.30	
S.D.	.83	

จากตารางที่ 4.5 พบว่า จำนวนลูกหนี้ส่วนใหญ่มีสถานภาพที่อยู่ปัจจุบันเป็นภาคกลาง คิดเป็นร้อยละ 87.10 รองลงมาคือภาคเหนือ คิดเป็นร้อยละ 5.70 ภาคอีสาน คิดเป็นร้อยละ 4.10 ภาคตะวันออก คิดเป็นร้อยละ 2.10 และน้อยที่สุด คือ ภาคใต้ 1.00

ตารางที่ 4.6 แสดงจำนวนผู้ปฏิบัติงานตามอายุการทำงานของผู้

(n=194)

อายุการทำงาน	จำนวน	ร้อยละ
- ต่ำกว่า 10 ปี	50	25.80
- 11 – 20 ปี	62	32.00
- 21 – 30 ปี	60	30.90
- 31 ปี ขึ้นไป	22	11.30
รวม	194	100
\bar{X}	19.13	
S.D.	9.57	

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ลูกหนี้ส่วนใหญ่มีอายุงาน 11 – 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 32.00 รองลงมาคือ อายุงาน 21 – 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 30.90 ต่ำกว่า 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 25.80 และน้อยที่สุด อายุงาน 31 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 11.30 ทั้งนี้ผลการศึกษาพบว่า สมาชิกผู้กู้มีอายุการทำงานเฉลี่ย 19 ปี (ค่าเฉลี่ย \bar{X} = 19.13 , ค่า S.D. = 9.57)

ตารางที่ 4.7 แสดงจำนวนผู้กู้จำแนกตามอาชีพคู่สมรสของผู้กู้

n = 194)

อาชีพคู่สมรส	จำนวน	ร้อยละ
- ไม่มีคู่สมรส	41	21.10
- มีคู่สมรส	153	78.90
- ไม่มีงานทำ	18	9.30
- มีงานทำ	135	69.60
รวม	194	100
\bar{X}	1.49	
S.D.	.84	

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ลูกหนี้ส่วนใหญ่มีคู่สมรส คิดเป็นร้อยละ 78.90 คู่สมรสมีงานทำ คิดเป็นร้อยละ 69.60 และไม่มีงานทำ คิดเป็นร้อยละ 9.30 รองลงมาผู้กู้ไม่มีคู่สมรส คิดเป็นร้อยละ 21.10

ตารางที่ 4.8 แสดงจำนวนผู้กู้จำแนกตามจำนวนสมาชิกในครอบครัวของผู้กู้

(n = 194)

จำนวนสมาชิกในครอบครัว	จำนวน	ร้อยละ
- 1 – 2 คน	52	26.80
- 3 – 4 คน	105	54.10
- 5 – 6 คน	32	16.50
- ตั้งแต่ 7 คน ขึ้นไป	5	2.60
รวม	194	100
\bar{X}	3.38	
S.D.	1.57	

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ลูกหนี้ส่วนใหญ่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 3-4 คน คิดเป็นร้อยละ 54.10 รองลงมาคือ 1-2 คน คิดเป็นร้อยละ 26.80 5-6 คน คิดเป็นร้อยละ 16.50 และน้อยที่สุด มีสมาชิกในครอบครัว ตั้งแต่ 7 คน ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 2.60 ผลการศึกษาพบว่า สมาชิกผู้กู้มีสมาชิกในครอบครัว เฉลี่ย 3 คน (ค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 3.38$, ค่า S.D. = 1.57)

1.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของประชากรสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ฯ ประเภทเงินกู้ฉุกเฉิน (ประชากร 57 คน)

ตารางที่ 4.9 แสดงจำนวนผู้กู้จำแนกตามเพศของผู้กู้

(n=57)

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
- ชาย	33	57.90
- หญิง	24	42.10
รวม	57	100
\bar{X}	1.42	
S.D.	.49	

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ลูกหนี้ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 57.90 รองลงมา เป็นเพศหญิงร้อยละ 42.10

ตารางที่ 4.10 แสดงจำนวนผู้กู้จำแนกตามอายุปัจจุบันของผู้กู้

(n=57)

อายุปัจจุบัน	จำนวน	ร้อยละ
- ต่ำกว่า 20 ปี	1	1.18
- 21 - 30 ปี	13	22.80
- 31 - 40 ปี	14	24.60
- 41 - 50 ปี	16	28.10
- 51 ปี ขึ้นไป	13	22.80
รวม	57	100
\bar{X}	39.96	
S.D.	10.15	

จากตารางที่ 4.10 พบว่า ลูกหนี้ส่วนใหญ่มีอายุปัจจุบัน 41 – 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 28.10 รองลงมาคืออายุระหว่าง 31 - 40 คิดเป็นร้อยละ 24.60 21 – 30 และ 51 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละเท่ากันคือ 22.80 และน้อยที่สุดคือ มีอายุต่ำกว่า 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 1.18 และผลการศึกษาพบว่า สมาชิกผู้กู้มีอายุปัจจุบันเฉลี่ย 40 ปี (ค่าเฉลี่ย \bar{X} = 39.96 บาท , ค่า S.D. = 10.15)

ตารางที่ 4.11 แสดงจำนวนผู้กู้จำแนกตามสถานภาพของสมาชิกผู้กู้

(n=57)

สถานภาพของสมาชิกผู้กู้	จำนวน	ร้อยละ
- โสด	14	24.60
- สมรส	40	70.20
- หย่า/ หม้าย	3	5.30
รวม	57	100
\bar{X}	1.81	
S.D.	.51	

จากตารางที่ 4.11 พบว่า จำนวนลูกหนี้ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส คิดเป็นร้อยละ 70.20 รองลงมาคือโสด คิดเป็นร้อยละ 24.60 และหย่า/ หม้าย น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 5.30

ตารางที่ 4.12 แสดงจำนวนผู้กู้จำแนกการมีระดับการศึกษาสูงสุด

(n=57)

ระดับการศึกษาสูงสุด	จำนวน	ร้อยละ
- ต่ำกว่าปริญญาตรี	39	68.40
- ปริญญาตรี หรือสูงกว่า	18	31.60
รวม	57	100
\bar{X}	1.32	
S.D.	.46	

จากตารางที่ 4.12 พบว่า จำนวนลูกหนี้ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 68.40 รองลงมาคือ ปริญญาตรีหรือสูงกว่า คิดเป็นร้อยละ 31.60

ตารางที่ 4.13 แสดงจำนวนผู้กู้จำแนกตามสถานภาพที่อยู่ปัจจุบันของผู้กู้

(n = 57)

สถานภาพที่อยู่ปัจจุบัน	จำนวน	ร้อยละ
- ภาคกลาง	51	89.50
- ภาคตะวันออก	0	0.00
- ภาคเหนือ	2	3.50
- ภาคอีสาน	4	7.100
- ภาคใต้	0	0.00
รวม	194	100
\bar{X}	1.28	
S.D.	.84	

จากตารางที่ 4.13 พบว่า จำนวนลูกหนี้ส่วนใหญ่มีสถานภาพที่อยู่ปัจจุบันเป็นภาคกลาง คิดเป็นร้อยละ 89.50 รองลงมาคือ อีสาน คิดเป็นร้อยละ 7.10 และน้อยที่สุด คือ ภาคเหนือ คิดเป็นร้อยละ 3.50

ตารางที่ 4.14 แสดงจำนวนผู้กู้จำแนกตามอายุการทำงานของผู้กู้

(n=57)

อายุปัจจุบัน	จำนวน	ร้อยละ
- ต่ำกว่า 10 ปี	20	35.10
- 11 – 20 ปี	15	26.30
- 21 – 30 ปี	13	22.80
- 31 ปี ขึ้นไป	9	15.80
รวม	57	100
\bar{X}	17.60	
S.D.	11.23	

จากตารางที่ 4.14 พบว่า ลูกหนี้ส่วนใหญ่มีอายุงานต่ำกว่า 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 35.10 รองลงมาคือ อายุงาน 21 – 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 26.30 21 – 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 22.80 และน้อยที่สุด อายุงาน 31 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 15.80 และผลการศึกษาพบว่า สมาชิกผู้กู้มีอายุงานเฉลี่ย 18 ปี (ค่าเฉลี่ย \bar{X} = 17.60 บาท , ค่า S.D. = 11.23)

ตารางที่ 4.15 แสดงจำนวนผู้กู้จำแนกตามอาชีพกลุ่มสมรสของผู้กู้

n = 194)		
อาชีพกลุ่มสมรส	จำนวน	ร้อยละ
- ไม่มีคู่สมรส	19	33.30
- มีคู่สมรส	38	66.70
- ไม่มีงานทำ	9	15.80
- มีงานทำ	29	50.90
รวม	194	100
\bar{X}	1.67	
S.D.	.47	

จากตารางที่ 4.15 พบว่า ลูกหนี้ส่วนใหญ่มีคู่สมรส คิดเป็นร้อยละ 66.70 เฉพาะในส่วนของผู้มีคู่สมรส 38 ราย คู่สมรสมีงานทำ คิดเป็นร้อยละ 50.90 และไม่มีงานทำ คิดเป็นร้อยละ 15.80 และรองลงมาผู้กู้ไม่มีคู่สมรส คิดเป็นร้อยละ 33.30

ตารางที่ 4.16 แสดงจำนวนผู้กู้จำแนกตามจำนวนสมาชิกในครอบครัวของผู้กู้

(n = 194)

จำนวนสมาชิกในครอบครัว	จำนวน	ร้อยละ
- 1 – 2 คน	15	26.30
- 3 – 4 คน	33	57.90
- 5 – 6 คน	9	15.80
- ตั้งแต่ 7 คน ขึ้นไป	0	0.00
รวม	194	100
\bar{X}	3.16	
S.D.	1.38	

จากตารางที่ 4.16 พบว่า ลูกหนี้ส่วนใหญ่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 3 – 4 คน คิดเป็นร้อยละ 57.90 รองลงมาคือ 1 – 2 คน และน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 26.30 5 – 6 คน คิดเป็นร้อยละ 15.80 และผลการศึกษาพบว่า สมาชิกผู้กู้มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวเฉลี่ย 3 ปี (ค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 3.16$ บาท , ค่า S.D. = 1.38)

1.3 การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของประชากรสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ฯ ประเภทเงินกู้สามัญและฉุกเฉินรวมกัน (ประชากร 76 คน)

ตารางที่ 4.17 แสดงจำนวนผู้กู้จำแนกตามเพศของผู้กู้

(n=76)

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
- ชาย	55	72.40
- หญิง	21	27.60
รวม	76	100
\bar{X}	1.28	
S.D.	.45	

จากตารางที่ 4.17 พบว่า ลูกหนี้ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 72.40 รองลงมา เป็นเพศหญิงร้อยละ 27.60

ตารางที่ 4.18 แสดงจำนวนผู้กู้จำแนกตามอายุปัจจุบันของผู้กู้

(n=76)

อายุปัจจุบัน	จำนวน	ร้อยละ
- 21 – 30 ปี	17	22.40
- 31 – 40 ปี	19	25.00
- 41 – 50 ปี	21	27.60
- 51 ปี ขึ้นไป	19	25.00
รวม	76	100
\bar{X}	41.08	
S.D.	10.28	

จากตารางที่ 4.18 พบว่า ลูกหนี้ส่วนใหญ่มีอายุปัจจุบัน 41 – 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 27.60 รองลงมาคืออายุระหว่าง 31 - 40 และ 51 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละเท่ากัน คือ 25.00 และน้อยที่สุดคือ มีอายุระหว่าง 21 - 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 22.40 และผลการศึกษาพบว่า สมาชิกผู้กู้ส่วนใหญ่มีอายุปัจจุบันเฉลี่ย 41 ปี (ค่าเฉลี่ย \bar{X} = 41.08 บาท, ค่า S.D. = 10.28)

ตารางที่ 4.19 แสดงจำนวนผู้กู้จำแนกตามสถานภาพของสมาชิกผู้กู้

(n=76)

สถานภาพของสมาชิกผู้กู้	จำนวน	ร้อยละ
- โสด	15	19.70
- สมรส	57	75.00
- หย่า/ หม้าย	4	5.30
รวม	76	100
\bar{X}	1.86	
S.D.	.48	

จากตารางที่ 4.19 พบว่า จำนวนลูกหนี้ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส คิดเป็นร้อยละ 75.00 รองลงมาคือโสด คิดเป็นร้อยละ 19.70 และหย่า/ หม้าย น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 5.30

ตารางที่ 4.20 แสดงจำนวนผู้กั้จำแนกการมีระดับการศึกษาสูงสุด

(n=76)

ระดับการศึกษาสูงสุด	จำนวน	ร้อยละ
- ต่ำกว่าปริญญาตรี	50	65.80
- ปริญญาตรี หรือสูงกว่า	26	34.20
รวม	76	100
\bar{X}	1.34	
S.D.	.47	

จากตารางที่ 4.20 พบว่า จำนวนลูกหนี้ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 65.80 รองลงมาคือ ปริญญาตรีหรือสูงกว่า คิดเป็นร้อยละ 34.20

ตารางที่ 4.21 แสดงจำนวนผู้กั้จำแนกตามสถานภาพที่อยู่ปัจจุบันของผู้กั้

(n = 76)

สถานภาพที่อยู่ปัจจุบัน	จำนวน	ร้อยละ
- ภาคกลาง	73	96.10
- ภาคตะวันออก	2	2.26
- ภาคเหนือ	0	0.00
- ภาคอีสาน	1	1.13
- ภาคใต้	0	0.00
รวม	76	100
\bar{X}	1.07	
S.D.	.37	

จากตารางที่ 4.21 พบว่า จำนวนลูกหนี้ส่วนใหญ่มีสถานภาพที่อยู่ปัจจุบันเป็นภาคกลาง คิดเป็นร้อยละ 96.10 รองลงมาคือภาคตะวันออก คิดเป็นร้อยละ 2.26 และน้อยที่สุดคือภาคอีสาน คิดเป็นร้อยละ 1.13

ตารางที่ 4.22 แสดงจำนวนผู้กู้จำแนกตามอายุการทำงานของผู้กู้

(n = 76)

อายุการทำงาน	จำนวน	ร้อยละ
- ต่ำกว่า 10 ปี	27	35.50
- 11 – 20 ปี	21	27.60
- 21 – 30 ปี	17	22.40
- 31 ปี ขึ้นไป	11	14.50
รวม	76	100
\bar{X}	17.17	
S.D.	10.85	

จากตารางที่ 4.22 พบว่า ลูกหนี้ส่วนใหญ่มีอายุงาน ต่ำกว่า 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 35.50 รองลงมาคือ อายุงาน 11 – 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 27.60 ต่ำกว่า 21 -30 ปี คิดเป็นร้อยละ 22.40 และน้อยที่สุด อายุงาน 31 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 14.50 และผลการศึกษาพบว่า สมาชิกผู้กู้มีอายุงานเฉลี่ย 17 ปี (ค่าเฉลี่ย \bar{X} = 17.17 บาท , ค่า S.D. = 10.85)

ตารางที่ 4.23 แสดงจำนวนผู้กู้จำแนกตามอาชีพกลุ่มสมรสของผู้กู้

(n = 76)

อาชีพกลุ่มสมรส	จำนวน	ร้อยละ
- ไม่มีคู่สมรส	17	22.40
- มีคู่สมรส	59	77.60
- ไม่มีงานทำ	6	7.90
- มีงานทำ	53	69.70
รวม	76	100
\bar{X}	1.78	
S.D.	.41	

จากตารางที่ 4.23 พบว่า ลูกหนี้ส่วนใหญ่มีคู่สมรส คิดเป็นร้อยละ 77.60 คู่สมรส มีงานทำ คิดเป็นร้อยละ 69.70 และไม่มีงานทำ คิดเป็นร้อยละ 7.90 รองลงมาผู้กู้ไม่มีคู่สมรส คิดเป็นร้อยละ 22.40

ตารางที่ 4.24 แสดงจำนวนผู้กู้จำแนกตามจำนวนสมาชิกในครอบครัวของผู้กู้

(n = 76)

จำนวนสมาชิกในครอบครัว	จำนวน	ร้อยละ
- 1 – 2 คน	21	27.60
- 3 – 4 คน	46	60.50
- 5 – 6 คน	92	11.80
- ตั้งแต่ 7 คน ขึ้นไป	0	0.00
รวม	76	100
\bar{X}	3.05	
S.D.	1.37	

จากตารางที่ 4.24 พบว่า ลูกหนี้ส่วนใหญ่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 3 – 4 คน คิดเป็นร้อยละ 60.50 รองลงมาคือ 1 – 2 คน คิดเป็นร้อยละ 27.60 และน้อยที่สุด มีสมาชิกในครอบครัว ตั้งแต่ 5 – 6 คน คิดเป็นร้อยละ 11.80 และผลการศึกษาพบว่า สมาชิกผู้กู้มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวเฉลี่ย 3 คน (ค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 3.05$ บาท , ค่า S.D. = 1.37)

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ความน่าจะเป็นไปได้ในศักยภาพในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์

ออมทรัพย์จังหวัดทหารบกกาญจนบุรี จำกัด ประเภทเงินกู้สามัญ ($P1_i$) เงินกู้ประเภทฉุกเฉิน ($P2_i$) และประเภทเงินกู้สามัญและฉุกเฉินรวมกัน ($P3_i$)

ในการวิเคราะห์ศักยภาพในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์จังหวัดทหารบกกาญจนบุรี จำกัด ในส่วนของเงินกู้ประเภทสามัญ ($P1_i$) เงินกู้ประเภทฉุกเฉิน ($P2_i$) และเงินกู้ประเภทสามัญและฉุกเฉินรวมกัน ($P3_i$) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อศักยภาพในการชำระหนี้ของสมาชิก ประกอบด้วย เพศของผู้กู้ (X_1) อายุของผู้กู้ (X_2) สถานภาพของผู้กู้ (X_3) ระดับการศึกษาของผู้กู้ (X_4) สถานที่อยู่ของผู้กู้ (X_5) อาชีพของผู้กู้ (X_6) อาชีพของผู้กู้ (X_7) จำนวนสมาชิกในครอบครัวของผู้กู้ (X_8) รายได้ต่อเดือน ของผู้กู้ (X_9) จำนวนเงินที่ฝากของผู้กู้ (X_{10}) เงินกู้จากแหล่งอื่น (X_{11}) ทุนเรือนหุ้นของผู้กู้ (X_{12}) วงเงินที่อนุมัติให้ผู้กู้ (X_{13}) จำนวนเงินที่ผู้กู้ต้องผ่อน

ชำระต่องวด (X_{14}) ระยะเวลาในการผ่อนชำระของสมาชิกผู้กู้ (X_{15}) จะได้รูปแบบสมการที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ

แบบจำลองที่ 1 วิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความน่าจะเป็นในเกิดหนี้เสียในเงินกู้สามัญ ($P1_i = 1$ คือ มีศักยภาพในการชำระหนี้, $P1_i = 0$ คือ ไม่มีศักยภาพในการชำระหนี้)

$$\begin{aligned}
 P1_i = & \beta_0 + \beta_1 DX_1 + \beta_2 X_2 + \beta_3 DX_3 1 + \beta_4 DX_3 2 + \beta_5 DX_4 1 + \beta_6 DX_4 2 \\
 & + \beta_7 DX_5 1 + \beta_8 DX_5 2 + \beta_9 DX_5 3 + \beta_{10} DX_5 4 + \beta_{11} DX_6 1 + \beta_{12} DX_7 1 \\
 & + \beta_{13} DX_7 2 + \beta_{14} DX_8 + \beta_{15} X_9 + \beta_{16} X_{10} + \beta_{17} X_{11} + \beta_{18} X_{12} + \beta_{19} X_{13} \\
 & + \beta_{20} X_{14} + \beta_{21} X_{15} + \beta_{22} DX_{16} + \varepsilon
 \end{aligned} \tag{4.1}$$

แบบจำลองที่ 2 วิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความน่าจะเป็นในเกิดหนี้เสียในเงินกู้ฉุกเฉิน

($P2_i = 1$ คือ มีศักยภาพในการชำระหนี้, $P2_i = 0$ คือ ไม่มีศักยภาพในการชำระหนี้)

$$\begin{aligned}
 P2_i = & \beta_0 + \beta_1 DX_1 + \beta_2 X_2 + \beta_3 DX_3 1 + \beta_4 DX_3 2 + \beta_5 DX_4 1 + \beta_6 DX_4 2 \\
 & + \beta_7 DX_5 1 + \beta_8 DX_5 2 + \beta_9 DX_5 3 + \beta_{10} DX_5 4 + \beta_{11} DX_6 1 + \beta_{12} DX_7 1 \\
 & + \beta_{13} DX_7 2 + \beta_{14} DX_8 + \beta_{15} X_9 + \beta_{16} X_{10} + \beta_{17} X_{11} + \beta_{18} X_{12} + \beta_{19} X_{13} \\
 & + \beta_{20} X_{14} + \beta_{21} X_{15} + \beta_{22} DX_{16} + \varepsilon
 \end{aligned} \tag{4.2}$$

แบบจำลองที่ 3 วิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความน่าจะเป็นในเกิดหนี้เสียในเงินกู้สามัญและฉุกเฉินรวมกัน

($P3_i = 1$ คือ มีศักยภาพในการชำระหนี้, $P3_i = 0$ คือ ไม่มีศักยภาพในการชำระหนี้)

$$\begin{aligned}
 P3_i = & \beta_0 + \beta_1 DX_1 + \beta_2 X_2 + \beta_3 DX_3 1 + \beta_4 DX_3 2 + \beta_5 DX_4 1 + \beta_6 DX_4 2 \\
 & + \beta_7 DX_5 1 + \beta_8 DX_5 2 + \beta_9 DX_5 3 + \beta_{10} DX_5 4 + \beta_{11} DX_6 1 + \beta_{12} DX_7 1 \\
 & + \beta_{13} DX_7 2 + \beta_{14} DX_8 + \beta_{15} X_9 + \beta_{16} X_{10} + \beta_{17} X_{11} + \beta_{18} X_{12} + \beta_{19} X_{13} \\
 & + \beta_{20} X_{14} + \beta_{21} X_{15} + \beta_{22} DX_{16} + \beta_{23} X_{17} + \beta_{24} DX_{18} \varepsilon
 \end{aligned} \tag{4.3}$$

โดยกำหนดให้

- X_1 คือ เพศ
- X_2 คือ อายุ
- X_3 คือ สถานภาพของสมาชิกผู้กู้
- X_4 คือ ระดับการศึกษา
- X_5 คือ สถานที่อยู่ปัจจุบัน
- X_6 คือ อายุงาน
- X_7 คือ อาชีพกลุ่มสมรส
- X_8 คือ ลักษณะของสมาชิกในครอบครัว
- X_9 คือ รายได้ต่อเดือน
- X_{10} คือ จำนวนเงินที่ฝากกับสหกรณ์ของสมาชิก
- X_{11} คือ เงินกู้จากแหล่งอื่น
- X_{12} คือ ทุนเรือนหุ้น
- X_{13} คือ วงเงินที่อนุมัติให้กู้
- X_{14} คือ จำนวนเงินที่ต้องผ่อนชำระต่องวด
- X_{15} คือ ระยะเวลาในการผ่อนชำระ
- $\beta_0, \beta_1, \beta_2, \dots, \beta_{22}$ คือ ค่าคงที่และสัมประสิทธิ์การถดถอย
- u_i คือ ค่าความคลาดเคลื่อน
- $P1_i$ คือ ศักยภาพในการชำระหนี้เงินกู้สามัญของสมาชิก
($P1_i = 1$ คือ มีศักยภาพในการชำระหนี้, $P1_i = 0$ คือ ไม่มีมีศักยภาพในการชำระหนี้)
- $P2_i$ คือ ศักยภาพในการชำระหนี้เงินกู้ฉุกเฉินของสมาชิก
($P2_i = 1$ คือ มีศักยภาพในการชำระหนี้, $P2_i = 0$ คือ ไม่มีมีศักยภาพในการชำระหนี้)
- $P3_i$ คือ ศักยภาพในการชำระหนี้เงินกู้สามัญและฉุกเฉินรวมกันของสมาชิก
($P3_i = 1$ คือ มีศักยภาพในการชำระหนี้, $P3_i = 0$ คือ ไม่มีมีศักยภาพในการชำระหนี้)

ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แบ่งปัจจัยที่คาดว่าจะมีอิทธิพลต่อความน่าจะเป็นในการเกิดหนี้เสียในเงินกู้สามัญ เงินกู้ฉุกเฉิน และเงินกู้สามัญและเงินกู้ฉุกเฉินรวมกัน ของสมาชิกสหกรณ์

ออมทรัพย์จังหวัดทหารบกกาญจนบุรี จำกัด โดยมีการกำหนดตัวแปร และค่าตัวแปรหุ่นในการศึกษาปัจจัย ดังนี้

- X_1 คือ เพศของสมาชิกผู้กู้
 ตัวแปรหุ่น $X_1(DX_1)$ = 1 เมื่อ เพศของสมาชิกผู้กู้ คือ เพศชาย
 = 0 เมื่อ เพศของสมาชิกผู้กู้ คือ เพศหญิง
- X_2 คือ อายุของกลุ่มตัวอย่าง
- X_3 คือ สถานภาพของสมาชิกผู้กู้
 ตัวแปรหุ่น $X_3 1(DX_3 1)$ = 1 เมื่อ สถานภาพของสมาชิกผู้กู้ คือ โสด
 = 0 เมื่อ สถานภาพอื่น ๆ
 ตัวแปรหุ่น $X_3 2(DX_3 2)$ = 1 เมื่อ สถานภาพของสมาชิกผู้กู้ คือ สมรส
 = 0 เมื่อ สถานภาพอื่น ๆ
- X_4 คือ ระดับการศึกษาของสมาชิก
 ตัวแปรหุ่น $X_4 1(DX_4 1)$ = 1 เมื่อ ระดับการศึกษาของสมาชิก
 ต่ำกว่าปริญญาตรี
 = 0 เมื่อ ระดับการศึกษาอยู่ในระดับอื่น ๆ
 ตัวแปรหุ่น $X_4 2(DX_4 2)$ = 1 ระดับ การศึกษา ของสมาชิกคือระดับ
 ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า
 = 0 เมื่อ ระดับการศึกษาอยู่ในระดับอื่น ๆ
- X_5 คือ สถานที่อยู่ของสมาชิก
 ตัวแปรหุ่น $X_5 1(DX_5 1)$ = 1 เมื่อ สถานที่อยู่ของสมาชิกอยู่ในภาคกลาง
 = 0 เมื่อ สถานที่อยู่ของสมาชิกอยู่ในภาคอื่น ๆ
 ตัวแปรหุ่น $X_5 2(DX_5 2)$ = 1 เมื่อ สถานที่อยู่ของสมาชิกอยู่ในภาค
 ตะวันออก
 = 0 เมื่อ สถานที่อยู่ของสมาชิกอยู่ในภาคอื่น ๆ
 ตัวแปรหุ่น $X_5 3(DX_5 3)$ = 1 เมื่อ สถานที่อยู่ของสมาชิกอยู่ในภาคเหนือ
 = 0 เมื่อ สถานที่อยู่ของสมาชิกอยู่ในภาคอื่น ๆ
 ตัวแปรหุ่น $X_5 4(DX_5 4)$ = 1 เมื่อ สถานที่อยู่ของสมาชิกอยู่ในภาคอีสาน
 = 0 เมื่อ สถานที่อยู่ของสมาชิกอยู่ในภาคอื่น ๆ

X_6	คือ	อายุงานของสมาชิก	
X_7	คือ	อาชีพคู่สมรสของสมาชิก	
	ตัวแปรหุ่น $X_{7,1}(DX_{7,1})$		= 1 เมื่อ อาชีพคู่สมรสของสมาชิก คือ โสด/ ไม่มีคู่สมรส = 0 เมื่อ อาชีพคู่สมรสของสมาชิก คือ อื่น ๆ
	ตัวแปรหุ่น $X_{7,2}(DX_{7,2})$		= 1 เมื่อ อาชีพคู่สมรสของสมาชิก คือ วางงาน/ เป็นแม่บ้าน = 0 เมื่อ อาชีพคู่สมรสของสมาชิก คือ อื่น ๆ
X_8	คือ	จำนวนสมาชิกในครอบครัว	
X_9	คือ	รายได้ต่อเดือนของสมาชิก	
X_{10}	คือ	จำนวนเงินที่ฝากกับสหกรณ์ของสมาชิก	
X_{11}	คือ	เงินกู้จากแหล่งอื่น	
X_{12}	คือ	ทุนเรือนหุ้น	
X_{13}	คือ	วงเงินที่อนุมัติให้สมาชิกกู้	
X_{14}	คือ	จำนวนเงินที่ต้องผ่อนชำระต่องวด	
X_{15}	คือ	ระยะเวลาในการผ่อนชำระของสมาชิกผู้กู้	

สำหรับการพิจารณาความเหมาะสมของสมการนั้น สามารถแสดงในรูปของค่า R^2 แต่เนื่องจากแบบจำลองที่ใช้ในการวิเคราะห์ไม่ได้มีลักษณะเป็นเส้นตรง (Nonlinear) ซึ่งเป็นการประมาณค่าด้วยวิธีแบบความน่าจะเป็นสูงสุด (Maximum Likelihood) ดังนั้น จึงต้องทำการพิจารณาโดยใช้ค่า Pseudo- R^2 แทน ซึ่งสามารถคำนวณได้หลายวิธี โดยในการศึกษาครั้งนี้ ใช้ค่า Pseudo- R^2 ของ Cox & Snell- R^2 (R_{cs}^2)

2.1 วิเคราะห์แบบจำลองที่มีอิทธิพลต่อศักยภาพในการชำระหนี้เงินกู้สามัญ

เมื่อได้นำข้อมูลของเงินกู้สามัญมาศึกษาปัจจัยที่กำหนดศักยภาพในการชำระหนี้ของกลุ่มตัวอย่าง ด้วยการประมาณค่าแบบความน่าจะเป็นสูงสุด (Maximum Likelihood Ratio) โดยในเบื้องต้น ได้ทำการทดสอบความสัมพันธ์ในเชิงสถิติระหว่างตัวแปรอิสระก่อน (ภาคผนวก ตารางที่ ค.1) พบว่า ตัวแปรอายุกับอายุราชการ ตัวแปรที่อยู่ปัจจุบันภาคตะวันตกกับภาคเหนือ มีความสัมพันธ์ในระดับค่าสถิติที่สูงกว่า 0.8 ซึ่งถือว่ามีความสัมพันธ์ในเชิงสถิติตามเกณฑ์ของ Stevens (1996 : 341) ดังนั้น เพื่อลดปัญหาดังกล่าวและไม่ส่งผลกระทบต่อการศึกษาวิเคราะห์ในภาพรวม จึงได้ตัดตัวแปรอายุ อายุราชการ ที่อยู่ปัจจุบันภาคตะวันตก และภาคเหนือ ออกไปโดยมีผลการวิเคราะห์ ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.25 ปัจจัยที่กำหนดความน่าจะเป็นในการเกิดความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์จังหวัดทหารบกกาญจนบุรี จำกัด (Logit Model : ตัวแปรตามสมาชิกมีศักยภาพในการชำระหนี้ หรือ ไม่มีศักยภาพในการชำระหนี้สหกรณ์)

ตัวแปร	ค่าสัมประสิทธิ์	S.E.	df	Sig.
X1	1.157	.439	1	.008*
X3	1.017	.932	1	.275
DX31	1.946	1.234	1	.115
X4	-.122	.355	1	.730
DX51	20.629	19767.876	1	.999
DX52	1.994	.841	1	.018*
X6	.014	.023	1	.545
X7	1.138	.957	1	.234
DX71	.049	.440	1	.911
X8	.001	.118	1	.991
X9	.000	.000	1	.013*
X10	.000	.000	1	.578
X12	.000	.000	1	.557
X13	.000	.000	1	.027*

ตารางที่ 4.25 (ต่อ)

ตัวแปร	ค่าสัมประสิทธิ์	S.E.	df	Sig.
X14	-.001	.000	1	.009*
X15	.014	.011	1	.209
Constant	-3.351	1.679		.046*

n	194
S.E. of regression	0.146
-2 Log likelihood Step 0	262.952
-2 Log likelihood Step 1	213.612
Chi-Square (8 df)	8.010
Pseudo- R^2 (Cox & Snell – R Square)	0.225
Overall Percentage (Cut Val = 0.50)	72.7

ที่มา : จากการคำนวณ

หมายเหตุ : * ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ ร้อยละ 95

จากตารางที่ 4.25 แสดงการใช้แบบจำลองโลจิสติกวิเคราะห์เพื่อศึกษาปัจจัยที่กำหนดศักยภาพในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์จังหวัดทหารบกกาญจนบุรี จำกัด ด้วยวิธีการประมาณค่าวิธีความน่าจะเป็นสูงสุด (Maximum Likelihood) จากกลุ่มตัวอย่าง 194 คน พบว่า แบบจำลองทำนายศักยภาพในการชำระหนี้ มีความเหมาะสมจากการทดสอบด้วย Likelihood Value ได้อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ ร้อยละ 95 ค่า Pseudo- R^2 เท่ากับ 0.225 อธิบายได้ว่า

ตัวแปรอิสระสามารถอธิบายโอกาสในการเกิดความสามารถในการชำระหนี้ได้ ร้อยละ 22.50 และมีร้อยละของการจำแนกกลุ่มหรือการทำนายถูกต้อง เท่ากับ 72.70 ที่จุดตัด 0.50 นั่นคือ ถ้าค่าของโอกาสหรือความน่าจะเป็นมีค่ามากกว่า 0.50 (ร้อยละ 50) จะทำนายว่ามีความสามารถในการชำระหนี้ ถ้าค่าของโอกาสหรือความน่าจะเป็นมีค่าน้อยกว่าหรือเท่ากับ 0.50 (ร้อยละ 50) ทำนายว่า ไม่มีความสามารถในการชำระหนี้

จากการศึกษา พบว่า ตัวแปรที่ศึกษาสามารถอธิบายความน่าจะเป็นในการมีความสามารถในการชำระหนี้ ได้ร้อยละ 22.50 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ ร้อยละ 95 ซึ่งผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการชำระหนี้ ประกอบด้วย เพศ สถานที่อยู่ของสมาชิกอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ รายได้ต่อเดือนของสมาชิก วงเงินที่อนุมัติให้สมาชิกกู้ จำนวนเงินที่ต้องผ่อนชำระต่องวด ส่วนตัวแปรทางสถิติอื่นที่ศึกษา พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ โดยสามารถเขียนเป็นสมการการถดถอยโลจิสติกทำนายความสามารถในการชำระหนี้ ได้ดังนี้

$$P1_i = \beta_0 + X_1 + \beta_2 DX_5 2 + \beta_3 X_9 + \beta_4 X_{13} + \beta_5 X_{14} \quad (4.4)$$

แทนค่าสัมประสิทธิ์ให้กับตัวแปร จะได้

$$P1_i = -3.351 + 1.157 X_1 + 1.994 DX_5 2 + 0.000 X_9 + 0.000 DX_{13} - 0.001 DX_{14} \quad (4.5)$$

ได้สมการดังนี้

$$P1_i = -3.351 + 1.157 X_1 + 1.994 DX_5 2 - 0.001 DX_{14} \quad (4.6)$$

โดยกำหนดให้

X_1 คือ เพศของสมาชิกผู้กู้

ตัวแปรหุ่น $X_5 2 (DX_5 2) = 1$ เมื่อ สถานที่อยู่ของสมาชิกอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
 $= 0$ เมื่อ สถานที่อยู่ของสมาชิกอยู่ในภาคอื่น ๆ

X_9 คือ รายได้ต่อเดือนของสมาชิก

X_{13} คือ วงเงินที่อนุมัติให้สมาชิกกู้

X_{14} คือ จำนวนเงินที่ต้องผ่อนชำระต่องวด ที่จุดตัด 0.50

2.2 วิเคราะห์แบบจำลองที่มีอิทธิพลต่อศักยภาพในการชำระหนี้เงินกู้ฉุกเฉิน

เมื่อได้นำข้อมูลของเงินกู้ฉุกเฉินมาศึกษาปัจจัยที่กำหนดศักยภาพในการชำระหนี้ของกลุ่มตัวอย่าง ด้วยการประมาณค่าแบบความน่าจะเป็นสูงสุด (Maximum Likelihood Ratio) โดยในเบื้องต้น ได้ทำการทดสอบความสัมพันธ์ในเชิงสถิติระหว่างตัวแปรอิสระก่อน (ภาคผนวก ตารางที่ ค.2) พบว่า ตัวแปรสถานภาพโสด และอาชีพคู่สมรสโสด/ไม่มีคู่สมรส ตัวแปรวงเงินกู้ที่อนุมัติให้กู้ และจำนวนเงินที่ต้องผ่อนชำระ มีความสัมพันธ์ในระดับค่าสถิติที่สูงกว่า 0.8 ซึ่งถือว่ามีความสัมพันธ์ในเชิงสถิติตามเกณฑ์ของ Stevens (1996 : 341) ดังนั้น เพื่อลดปัญหาดังกล่าวและไม่ส่งผลกระทบต่อการศึกษาวิเคราะห์ในภาพรวม จึงได้ตัดตัวแปร ตัวแปรสถานภาพโสด และอาชีพคู่สมรสโสด/ไม่มีคู่สมรส ตัวแปรวงเงินกู้ที่อนุมัติให้กู้ และจำนวนเงินที่ต้องผ่อนชำระ โดยมีผลการวิเคราะห์ ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.26 ปัจจัยที่กำหนดความน่าจะเป็นในการเกิดศักยภาพในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์จังหวัดทหารบกกาญจนบุรี จำกัด (Logit Model : ตัวแปรตามสมาชิกมีศักยภาพในการชำระหนี้ หรือ ไม่มีศักยภาพในการชำระหนี้สหกรณ์)

ตัวแปร	ค่าสัมประสิทธิ์	S.E.	df	Sig.
X1	.264	.795	1	.740
X1	.191	.095	1	.044*
X3	-2.568	1.742	1	.140
X4	.068	.814	1	.934
X5	.525	1.661	1	.752
DX52	.171	2.268	1	.940
X6	-.168	.084	1	.046*
X7	2.354	1.867	1	.208

ตารางที่ 4.26 (ต่อ)

ตัวแปร	ค่าสัมประสิทธิ์	S.E.	df	Sig.
DX71	.269	1.064	1	.800
X8	-.030	.279	1	.915
X9	.000	.000	1	.698
X10	.000	.000	1	.347
X12	.000	.000	1	.412
X13	.000	.000	1	.880
X15	-.840	1.089	1	.440
Constant	-.811	6.653	1	.903
<hr/>				
n		57		
S.E. of regression		0.265		
-2 Log likelihood Step 0		79.001		
-2 Log likelihood Step 1		62.955		
Chi-Square (8 df)		2.042		
Pseudo- R^2 (Cox & Snell – R Square)		0.245		
Overall Percentage (Cut Val = 0.50)		71.90		

ที่มา : จากการคำนวณ

หมายเหตุ : * ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ ร้อยละ 95

จากตารางที่ 4.26 แสดงการใช้แบบจำลองโลจิสติกเพื่อศึกษาปัจจัยที่กำหนดศักยภาพในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์จังหวัดทหารบกกาญจนบุรี จำกัด ด้วยวิธีการประมาณค่าวิธีความน่าจะเป็นสูงสุด (Maximum Likelihood) จากกลุ่มตัวอย่าง 57 คน พบว่า แบบจำลองทำนายความสามารถในการชำระหนี้ มีความเหมาะสมจากการทดสอบด้วย Likelihood Value ได้อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ ร้อยละ 95 ค่า Pseudo- R^2 เท่ากับ 0.24 อธิบายได้ว่าตัวแปรอิสระสามารถอธิบายโอกาสในการเกิดความสามารถในการชำระหนี้ได้ ร้อยละ 24.50 และมีร้อยละของการจำแนกกลุ่มหรือการทำนายถูกต้อง เท่ากับ 71.90 ที่จุดตัด 0.50 นั่นคือ ถ้าค่าของโอกาสหรือความน่าจะเป็นมีค่ามากกว่า 0.50 จะทำนายว่ามีความสามารถในการชำระหนี้ ถ้าค่าของโอกาสหรือความน่าจะเป็นมีค่าน้อยกว่าหรือเท่ากับ 0.50 ทำนายว่า ไม่มีความสามารถในการชำระหนี้

จากการศึกษา พบว่า ตัวแปรที่ศึกษาสามารถอธิบายความน่าจะเป็นในการมีความสามารถในการชำระหนี้ ได้ร้อยละ 24.50 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ ร้อยละ 95 ซึ่งผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการชำระหนี้ ประกอบด้วย อายุ และอายุงานของสมาชิก ส่วนตัวแปรทางสถิติอื่นที่ศึกษา พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ โดยสามารถเขียนเป็นสมการการถดถอยโลจิสติกทำนายความสามารถในการชำระหนี้ ได้ดังนี้

$$P2_i = \beta_0 + \beta_1 X_2 + \beta_2 X_6 \quad (4.7)$$

แทนค่าสัมประสิทธิ์ให้กับตัวแปร จะได้

$$P2_i = -.811 + .191X_2 - .166X_6 \quad (4.8)$$

ได้สมการดังนี้

$$P2_i = -.811 + .191X_2 - .166X_6 \quad (4.9)$$

โดยกำหนดให้

$$X_2 = \text{อายุของกลุ่มตัวอย่าง}$$

$$X_6 = \text{คือ อายุงานของสมาชิก ที่จุดตัด 0.50}$$

2.3 วิเคราะห์แบบจำลองที่มีอิทธิพลต่อศักยภาพในการชำระหนี้เงินกู้สามัญและฉุกเฉินรวมกัน

เมื่อได้นำข้อมูลของเงินกู้สามัญมาศึกษาปัจจัยที่กำหนดศักยภาพในการชำระหนี้ของกลุ่มตัวอย่าง ด้วยการประมาณค่าแบบความน่าจะเป็นสูงสุด (Maximum Likelihood Ratio) โดยในเบื้องต้น ได้ทำการทดสอบความสัมพันธ์ในเชิงสถิติระหว่างตัวแปรอิสระก่อน (ภาคผนวก ตารางที่ ค.3) พบว่า ตัวแปรสถานภาพผู้กู้สอดคล้องกับอาชีพผู้สมรส/ไม่สมรส ตัวแปรวงเงินที่อนุมัติให้กู้กับการผ่อนชำระต่อวงเงินกู้สามัญและเงินกู้ฉุกเฉิน มีความสัมพันธ์ในระดับค่าสถิติ

ที่สูงกว่า 0.8 ซึ่งถือว่ามีความสัมพันธ์ในเชิงสถิติตามเกณฑ์ของ Stevens (1996 : 341) ดังนั้น เพื่อลดปัญหาดังกล่าวและไม่ส่งผลกระทบต่อการวิเคราะห์ในภาพรวม จึงได้ตัดตัวแปรสถานภาพผู้กู้โสดกับอาชีพคู่สมรสโสด/ไม่มีคู่สมรส ตัวแปรวงเงินที่อนุมัติให้กู้กับการผ่อนชำระต่อวงเงินกู้สามัญและเงินกู้ฉุกเฉิน ออกไปโดยมีผลการวิเคราะห์ ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.27 ปัจจัยที่กำหนดความน่าจะเป็นในการเกิดความสัถยภาพในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์จังหวัดทหารบกกาญจนบุรี จำกัด (Logit Model : ตัวแปรตาม สมาชิกมีสัถยภาพในการชำระหนี้ หรือ ไม่มีสัถยภาพในการชำระหนี้สหกรณ์)

ตัวแปร	ค่าสัมประสิทธิ์	S.E.	df	Sig.
X1	-.672	.818	1	.411
X2	.037	.069	1	.591
DX31	19.650	27319.270	1	.999
X4	-1.851	.822	1	.024*
X5	-.977	1.912	1	.609
X6	-.126	.070	1	.072
X7	19.513	27319.270	1	.999
DX71	1.669	1.511	1	.269
X8	-.075	.335	1	.824
X9	.000	.000	1	.210
D10	.000	.000	1	.325
X12	.000	.000	1	.102
X14	-.001	.001	1	.205

ตารางที่ 4.27 (ต่อ)

ตัวแปร	ค่าสัมประสิทธิ์	S.E.	df	Sig.
X15	.048	.034	1	.158
X18	.759	.511	1	.138
X13	.000	.000	1	.495
Constant	-24.963	27319.271	1	.999

n	76
S.E. of regression	0.238
-2 Log likelihood Step 0	100.036
-2 Log likelihood Step 1	62.967
Chi-Square (8 df)	1.735
Pseudo- R^2 (Cox & Snell – R Square)	0.386
Overall Percentage (Cut Val = 0.50)	77.6

ที่มา : จากการคำนวณ

หมายเหตุ : * ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ ร้อยละ 95

จากตารางที่ 4.27 แสดงการใช้แบบจำลองโลจิสติกเพื่อศึกษาปัจจัยที่กำหนดศักยภาพในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์จังหวัดทหารบกกาญจนบุรี จำกัด ด้วยวิธีการประมาณค่าวิธีความน่าจะเป็นสูงสุด (Maximum Likelihood) จากกลุ่มตัวอย่าง 76 คน พบว่า แบบจำลองทำนายความสามารถในการชำระหนี้ มีความเหมาะสมจากการทดสอบด้วย Likelihood Value ได้อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ ร้อยละ 95 ค่า Pseudo- R^2 เท่ากับ 0.386 อธิบายได้ว่าตัวแปรอิสระสามารถอธิบายโอกาสในการเกิดความสามารถในการชำระหนี้ได้ ร้อยละ 38.60 และมีร้อยละของการจำแนกกลุ่มหรือการทำนายถูกต้อง เท่ากับ 77.60 ที่จุดตัด 0.50 นั่นคือ ถ้าค่าของโอกาสหรือความน่าจะเป็นมีค่ามากกว่า 0.50 (ร้อยละ 50) จะทำนายว่ามีความสามารถในการชำระหนี้ ถ้าค่าของโอกาสหรือความน่าจะเป็นมีค่าน้อยกว่าหรือเท่ากับ 0.50 (ร้อยละ 50) ทำนายว่าไม่มีความสามารถในการชำระหนี้

จากการศึกษา พบว่า ตัวแปรที่ศึกษาสามารถอธิบายความน่าจะเป็นในการ มีศักยภาพในการชำระหนี้ ได้ร้อยละ 24.50 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ ร้อยละ 95 ซึ่งผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อศักยภาพในการชำระหนี้ คือ ระดับการศึกษาของสมาชิก ส่วนตัวแปรทางสถิติอื่นที่ศึกษา พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ โดยสามารถเขียนเป็นสมการการถดถอย โลจิสติกทำนายความสามารถในการชำระหนี้ ได้ดังนี้

$$P3_i = \beta_0 + \beta_1 X_4 \quad (4.10)$$

แทนค่าสัมประสิทธิ์ให้กับตัวแปร จะได้

$$P3_i = -24.963 - 1.851 X_4 \quad (4.11)$$

ได้สมการดังนี้

$$P3_i = -24.963 - 1.851 X_4 \quad (4.12)$$

โดยกำหนดให้

$$X_4 \text{ คือ ระดับการศึกษาของสมาชิก ที่จุดตัด 0.50}$$

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่องการใช้แบบจำลองโลจิสต์ (Logit Model) การศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง ศักยภาพในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์จังหวัดทหารบกกาญจนบุรี จำกัด จังหวัดกาญจนบุรี ในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ศึกษาสภาพทั่วไปของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์จังหวัดทหารบกกาญจนบุรี จำกัด
2. ศึกษาศักยภาพในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์จังหวัดทหารบกกาญจนบุรี จำกัด
3. หาข้อเสนอแนะในการชำระหนี้ของสมาชิกและสหกรณ์ออมทรัพย์จังหวัดทหารบกกาญจนบุรี จำกัด

ประชากรในที่นี้ คือ สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์จังหวัดทหารบกกาญจนบุรี จำกัด ที่มีหนี้ค้างชำระกับสหกรณ์ จำนวน 327 ราย โดยแบ่งเป็นเงินกู้ประเภทสามัญ จำนวน 194 ราย เงินกู้ลูกหนี้ จำนวน 57 ราย และเงินกู้สามัญและลูกหนี้รวมกัน 76 ราย

1. สรุปผลการศึกษา

1.1 ข้อมูลทั่วไปของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์จังหวัดทหารบกกาญจนบุรี จำกัด ในส่วนของเงินกู้ประเภทสามัญ (จำนวน 194 ราย)

สรุปได้ว่าจำนวนสมาชิกส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 68.00 รองลงมา เป็นเพศหญิงร้อยละ 32.0 ลูกหนี้ส่วนใหญ่มีอายุปัจจุบัน 41 – 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 36.60 รองลงมา มีอายุระหว่าง 31 - 40 คิดเป็นร้อยละ 29.90 51 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 20.10 และน้อยที่สุดคือ มีอายุระหว่าง 21 - 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 13.40 และผลการศึกษาพบว่า สมาชิกผู้ที่มีอายุปัจจุบันเฉลี่ย 42 ปี สมาชิกผู้เป็นลูกหนี้ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส คิดเป็นร้อยละ 74.20 รองลงมาคือโสด คิดเป็นร้อยละ 21.10 และหย่า/หม้าย น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 4.60 สมาชิกส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 60.30 รองลงมาคือ ปริญญาตรีหรือสูงกว่า คิดเป็นร้อยละ 39.70 จำนวนลูกหนี้ส่วนใหญ่มีสถานภาพที่อยู่ปัจจุบันเป็นภาคกลาง คิดเป็นร้อยละ 87.10 รองลงมาคือภาคเหนือ คิดเป็นร้อยละ 5.70 ภาคอีสาน คิดเป็นร้อยละ 4.10 ภาค

ตะวันออก คิดเป็นร้อยละ 2.10 และน้อยที่สุด คือ ภาคใต้ 1.00 ลูกหนี้ส่วนใหญ่มีอายุงาน 11 – 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 32.00 รองลงมาคือ อายุงาน 21 – 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 30.90 ต่ำกว่า 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 25.80 และน้อยที่สุด อายุงาน 31 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 11.30 ทั้งนี้ผลการศึกษาพบว่า สมาชิกผู้กู้มีอายุการทำงานเฉลี่ย 19 ปี ลูกหนี้ส่วนใหญ่มีคู่สมรส คิดเป็นร้อยละ 78.90 คู่สมรสมีงานทำ คิดเป็นร้อยละ 69.60 และไม่มีงานทำ คิดเป็นร้อยละ 9.30 รองลงมาผู้กู้ไม่มีคู่สมรส คิดเป็นร้อยละ 21.10 ลูกหนี้ส่วนใหญ่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 3 – 4 คน คิดเป็นร้อยละ 54.10 รองลงมาคือ 1 – 2 คน คิดเป็นร้อยละ 26.80 5 – 6 คน คิดเป็นร้อยละ 16.50 และน้อยที่สุด มีสมาชิกในครอบครัว ตั้งแต่ 7 คน ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 2

1.2 ข้อมูลทั่วไปของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์จังหวัดทหารบกกาญจนบุรี จำกัด ประเภทเงินกู้ฉุกเฉิน (จำนวน 57 ราย)

สรุปได้ว่าจำนวนลูกหนี้ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 57.90 รองลงมา เป็นเพศหญิงร้อยละ 42.10 ลูกหนี้ส่วนใหญ่มีอายุปัจจุบัน 41 – 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 28.10 รองลงมา มีอายุระหว่าง 31 - 40 คิดเป็นร้อยละ 24.60 21 – 30 และ 51 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ เท่ากันคือ 22.80 และน้อยที่สุดคือ มีอายุต่ำกว่า 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 1.18 และผลการศึกษาพบว่า สมาชิกผู้กู้มีอายุปัจจุบันเฉลี่ย 40 ปี จำนวนลูกหนี้ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส คิดเป็นร้อยละ 70.20 รองลงมาคือ โสด คิดเป็นร้อยละ 24.60 และหย่า/หม้าย น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 5.30 จำนวนลูกหนี้ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 68.40 รองลงมาคือ ปริญญาตรีหรือสูงกว่า คิดเป็นร้อยละ 31.60 จำนวนลูกหนี้ส่วนใหญ่มีสถานภาพที่อยู่ปัจจุบันเป็น ภาคกลาง คิดเป็นร้อยละ 89.50 รองลงมาคือ อีสาน คิดเป็นร้อยละ 7.10 และน้อยที่สุด คือ ภาคเหนือ คิดเป็นร้อยละ 3.50 ลูกหนี้ส่วนใหญ่มีอายุงานต่ำกว่า 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 35.10 รองลงมาคือ อายุงาน 21 – 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 26.30 21 – 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 22.80 และน้อยที่สุด อายุงาน 31 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 15.80 และผลการศึกษาพบว่า สมาชิกผู้กู้มีอายุงานเฉลี่ย 18 ปี ลูกหนี้ส่วนใหญ่มีคู่สมรส คิดเป็นร้อยละ 66.70 เฉพาะในส่วนของผู้มีคู่สมรส 38 ราย คู่สมรสมีงานทำ คิดเป็นร้อยละ 50.90 และไม่มีงานทำ คิดเป็นร้อยละ 15.80 และรองลงมาผู้กู้ไม่มีคู่สมรส คิดเป็นร้อยละ 33.30 ลูกหนี้ส่วนใหญ่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 3 – 4 คน คิดเป็นร้อยละ 57.90 รองลงมาคือ 1 – 2 คน และน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 26.30 5 – 6 คน คิดเป็นร้อยละ 15.80 และผลการศึกษาพบว่า สมาชิกผู้กู้มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวเฉลี่ย 3 ปี

1.3 ข้อมูลทั่วไปของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์จังหวัดทหารบกกาญจนบุรี จำกัด ประเภทเงินกู้สามัญและฉุกเฉินรวมกัน (จำนวน 76 ราย)

สรุปได้ว่า ลูกหนี้ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 72.40 รองลงมาเป็นเพศหญิงร้อยละ 27.60 ลูกหนี้ส่วนใหญ่มีอายุปัจจุบัน 41 – 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 27.60 รองลงมาคือมีอายุระหว่าง 31 - 40 และ 51 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละเท่ากัน คือ 25.00 และน้อยที่สุดคือ มีอายุระหว่าง 21 - 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 22.40 และผลการศึกษาพบว่า สมาชิกผู้กู้ส่วนใหญ่มีอายุปัจจุบันเฉลี่ย 41 ปี จำนวนลูกหนี้ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส คิดเป็นร้อยละ 75.00 รองลงมาคือโสด คิดเป็นร้อยละ 19.70 และหย่า/หม้าย น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 5.30 จำนวนลูกหนี้ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 65.80 รองลงมาคือ ปริญญาตรีหรือสูงกว่า คิดเป็นร้อยละ 34.20 จำนวนลูกหนี้ส่วนใหญ่มีสถานภาพที่อยู่ปัจจุบันเป็นภาคกลาง คิดเป็นร้อยละ 96.10 รองลงมาคือภาคตะวันออก คิดเป็นร้อยละ 2.26 และน้อยที่สุดคือภาคอีสาน คิดเป็นร้อยละ 1.13 ลูกหนี้ส่วนใหญ่มีอายุงาน ต่ำกว่า 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 35.50 รองลงมาคือ อายุงาน 11 – 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 27.60 ต่ำกว่า 21 -30 ปี คิดเป็นร้อยละ 22.40 และน้อยที่สุด อายุงาน 31 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 14.50 และผลการศึกษาพบว่า สมาชิกผู้กู้มีอายุงานเฉลี่ย 17 ปี ลูกหนี้ส่วนใหญ่มีคู่สมรส คิดเป็นร้อยละ 77.60 คู่สมรสมีงานทำ คิดเป็นร้อยละ 69.70 และไม่มีการทำงาน คิดเป็นร้อยละ 7.90 รองลงมาผู้กู้ไม่มีคู่สมรส คิดเป็นร้อยละ 22.40 ลูกหนี้ส่วนใหญ่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 3 – 4 คน คิดเป็นร้อยละ 60.50 รองลงมาคือ 1 – 2 คน คิดเป็นร้อยละ 27.60 และน้อยที่สุด มีสมาชิกในครอบครัว ตั้งแต่ 5 – 6 คน คิดเป็นร้อยละ 11.80 และผลการศึกษาพบว่า สมาชิกผู้กู้มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวเฉลี่ย 3 คน

1.4 ผลการวิเคราะห์ความน่าจะเป็นต่อศักยภาพในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์จังหวัดทหารบกกาญจนบุรี จำกัด ในเงินกู้ประเภทสามัญ (PI_i)

ผลการศึกษา พบว่า ตัวแปรที่ศึกษาสามารถร่วมกันอธิบายความน่าจะเป็นต่อศักยภาพในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์จังหวัดทหารบกกาญจนบุรี จำกัด ในเงินกู้ประเภทสามัญ (PI_i) ได้ร้อยละ 22.50 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 95 เปอร์เซ็นต์ ซึ่งผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความน่าจะเป็นของศักยภาพในการชำระหนี้ของประเภทสามัญ (PI_i) ดังนี้

1.4.1 เพศ (X_1) มีความสัมพันธ์กับความน่าจะเป็นต่อศักยภาพในการชำระหนี้ของสมาชิกของเงินกู้ประเภทสามัญ ในทิศทางเดียวกัน โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 1.157

1.4.2 สถานที่อยู่ของสมาชิก (X_4) สถานที่อยู่ของสมาชิกเป็นภาคตะวันออก มีความสัมพันธ์กับความน่าจะเป็นต่อศักยภาพในการชำระหนี้ของสมาชิกของเงินกู้ประเภทสามัญ ในทิศทางเดียวกัน โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 1.994

1.4.3 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน (X_9) มีความสัมพันธ์กับความน่าจะเป็นต่อศักยภาพในการชำระหนี้ของสมาชิกของเงินกู้ประเภทสามัญ ในทิศทางเดียวกัน โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 0.000

1.4.4 วงเงินที่อนุมัติให้กู้ (X_{13}) มีความสัมพันธ์กับความน่าจะเป็นต่อศักยภาพในการชำระหนี้ของสมาชิกของเงินกู้ประเภทสามัญ ในทิศทางเดียวกัน โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 0.000

1.4.5 จำนวนเงินที่ต้องชำระต่องวด (X_{14}) มีความสัมพันธ์กับความน่าจะเป็นต่อศักยภาพในการชำระหนี้ของสมาชิกของเงินกู้ประเภทสามัญ ในทิศทางตรงกันข้าม โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ -.001

1.5 ผลการวิเคราะห์ความน่าจะเป็นต่อศักยภาพในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ ออมทรัพย์จังหวัดทหารบกกาญจนบุรี จำกัด ในเงินกู้ประเภทลูกเงิน ($P2_i$)

ผลการศึกษา พบว่า ตัวแปรที่ศึกษาสามารถร่วมกันอธิบายความน่าจะเป็นต่อศักยภาพในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์จังหวัดทหารบกกาญจนบุรี จำกัด ในเงินกู้ประเภทลูกเงิน ($P2_i$) ได้ถึง 24.50 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 95 เปอร์เซ็นต์ ซึ่งผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความน่าจะเป็นของศักยภาพในการชำระหนี้ของประเภทลูกเงิน ($P2_i$) ดังนี้

1.5.1 อายุ (X_1) มีความสัมพันธ์กับความน่าจะเป็นของศักยภาพในการชำระหนี้ของสมาชิกของเงินกู้ประเภทสามัญ ในทิศทางเดียวกัน โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ .191

1.5.2 อายุงาน (X_4) มีความสัมพันธ์กับความน่าจะเป็นต่อศักยภาพในการชำระหนี้ของสมาชิกของเงินกู้ประเภทสามัญ ในทิศทางตรงกันข้าม โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ -.168

1.6 ผลการวิเคราะห์ความน่าจะเป็นต่อศักยภาพในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ ออมทรัพย์จังหวัดทหารบกกาญจนบุรี จำกัด ในเงินกู้ประเภทสามัญและลูกเงินรวมกัน ($P3_i$)

ผลการศึกษา พบว่า ตัวแปรที่ศึกษาสามารถร่วมกันอธิบายความน่าจะเป็นต่อศักยภาพในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์จังหวัดทหารบกกาญจนบุรี จำกัด ในเงินกู้ประเภทสามัญและลูกเงินรวมกัน ($P3_i$) ได้ถึง 38.60 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 95 เปอร์เซ็นต์

ซึ่งผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความน่าจะเป็นของศักยภาพในการชำระหนี้ของประเภทสามัญและลูกเงินรวมกัน ($P3_7$) ดังนี้

1.6.1 ระดับการศึกษา (X_4) มีความสัมพันธ์กับความน่าจะเป็นต่อศักยภาพในการชำระหนี้ของสมาชิกของเงินกู้ประเภทสามัญและลูกเงินรวมกัน ในทิศทางตรงกันข้าม โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ -1.851

2. อภิปรายผลการศึกษา

2.1 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อศักยภาพในการชำระหนี้เงินกู้ประเภทสามัญ

จากปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อศักยภาพในการชำระหนี้เงินกู้ประเภทสามัญในหัวข้อที่ 1.4 แสดงให้เห็นว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อศักยภาพในการชำระหนี้ประเภทสามัญ คือ เพศ (X_1) สถานที่อยู่ของสมาชิกในภาคตะวันออก (X_4) รายได้เฉลี่ยต่อเดือน (X_9) วงเงินที่อนุมัติให้กู้ (X_{13}) จำนวนเงินที่ต้องชำระต่องวด (X_{14}) ส่วนตัวแปรทางเศรษฐกิจอื่นที่ศึกษาพบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ จึงสามารถอภิปรายผลการวิจัยจากปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสามารถชำระหนี้ในเงินกู้ประเภท

จากปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อศักยภาพในการชำระหนี้เงินกู้ประเภทสามัญสอดคล้องกับ ยงยศ กาญจนโรจน์พันธ์ (2550: บทคัดย่อ) พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความน่าจะเป็นในการเกิดหนี้เสียในเงินกู้ประเภทสามัญ คือ จำนวนเงินที่อนุมัติให้กู้ จำนวนเงินที่ผ่อนชำระ ระยะเวลาการผ่อนชำระ และเพศ ปิยะธิดา ดวงแก้ว (2552: บทคัดย่อ) ตัวแปรอิสระที่มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ของลูกค้าเช่าซื้อรถยนต์ประกอบด้วยสิ่งสำคัญ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน สุรัชย์ เชื้อลิ้นฟ้า (2550) พบว่า ปัจจัยที่กำหนดปริมาณหนี้คงค้าง และภาระหนี้มีจำนวนตัวแปรที่มีนัยสำคัญทางสถิติอย่างมาก ซึ่งปัจจัยที่สำคัญ คือ รายได้ และเพศ

2.2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดหนี้เสียในเงินกู้ประเภทลูกเงิน

จากปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อศักยภาพในการชำระหนี้ประเภทลูกเงินในหัวข้อที่ 1.5 แสดงให้เห็นว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อศักยภาพในการชำระหนี้ประเภทลูกเงิน คือ อายุ (X_1) อายุงาน (X_6) ส่วนตัวแปรทางเศรษฐกิจอื่นที่ศึกษาพบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จากปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อศักยภาพในการชำระหนี้ประเภทลูกเงิน สอดคล้องกับการศึกษาของ พัฒนา กันยานนท์ (2543 : บทคัดย่อ) ศึกษาปัจจัยที่ทำให้เกิดหนี้ที่ไม่

ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์แห่งหนึ่งในจังหวัดเชียงราย ผลการศึกษาพบว่าลูกหนี้ส่วนใหญ่มีอายุ 41-50 ปี มีประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 11 ปี

2.3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดหนี้เสียในเงินกู้ประเภทสามัญและฉุกเฉินรวมกัน

จากปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อศักยภาพในการชำระหนี้ในเงินกู้ประเภทสามัญและฉุกเฉินรวมกัน ในหัวข้อที่ 1.6 แสดงให้เห็นว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสามารถชำระหนี้ในเงินกู้ประเภทฉุกเฉิน คือ ระดับการศึกษา (X_4) ส่วนตัวแปรทางเศรษฐกิจอื่นที่ศึกษาพบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อศักยภาพในการชำระหนี้เงินกู้ประเภทสามัญและฉุกเฉินรวมกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรัชย์ เชื้อลิ้นฟ้า (2550) พบว่า ปัจจัยที่กำหนดปริมาณหนี้คงค้าง และภาระหนี้มีจำนวนตัวแปรที่มีนัยสำคัญทางสถิติอย่างมาก ซึ่งปัจจัยที่สำคัญ คือ ระดับการศึกษา

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยและการนำผลการวิจัยไปใช้

3.1.1 สหกรณ์ออมทรัพย์จังหวัดทหารบกกาญจนบุรี จำกัด ควรมีการปรับปรุงหลักเกณฑ์การพิจารณาการปล่อยเงินกู้ หลักประกันสำหรับเงินกู้ ลำดับแห่งการให้เงินกู้ และข้อกำหนดอื่นๆ ว่าด้วยการให้เงินกู้แก่สมาชิกในระยะของสหกรณ์ใหม่ โดยข้อควรพิจารณาในการให้เงินกู้นั้น ทางสหกรณ์ควรมีการนำเอาระบบมาตรฐานสินเชื่อแบบดั้งเดิม (Traditional Credit Standard Approach) มาเป็นเกณฑ์ในการพิจารณาให้เงินกู้ โดยสามารถนำมาปรับใช้ได้ ดังนี้

- 1) ลักษณะของผู้กู้ (Characteristic) หมายถึง เป็นอุปนิสัยส่วนตัว ความรับผิดชอบ ประวัติในการชำระเงินกู้ที่ผ่านมา
- 2) ความสามารถในการชำระหนี้เงินกู้ (Capacity) พิจารณาตามความสามารถในการหารายได้ของผู้กู้ที่ผ่านมา และดูแนวโน้มในอนาคต รวมทั้งความสามารถส่วนตัวว่ามีความสามารถในการชำระเงินกู้หรือไม่
- 3) เงินทุนหรือฐานะของผู้กู้ (Capital) พิจารณาสินทรัพย์ หนี้สินของผู้กู้ เพียงพอต่อการแบกรับภาระหนี้สินหรือไม่

4) หลักประกัน (Collateral) พิจารณาถึงหลักทรัพย์ที่จะเป็นหลักประกันการชำระเงินกู้มีมากเพียงพอต่อการชำระเงินกู้หรือไม่ หากมีการใช้ทุนเรือนหุ้นเป็นหลักประกันเงินกู้ควรมีการพิจารณาตามหลักเกณฑ์การพิจารณาเงินกู้อย่างเคร่งครัด

5) เงื่อนไข (Condition) เป็นการพิจารณาสภาพแวดล้อมโดยรอบของผู้กู้ เช่น สภาพเศรษฐกิจและการเมืองโดยทั่วไป ว่าเอื้อต่อการดำเนินงานที่จะนำไปสู่ความสำเร็จของลูกค้าหรือไม่

3.1.2 สหกรณ์ออมทรัพย์จังหวัดทหารบกกาญจนบุรี จำกัด ควรมีการให้ส่วนลดในเรื่องดอกเบี้ย เพื่อให้ผู้กู้เร่งชำระหนี้ให้เร็วขึ้น วัตถุประสงค์เพื่อให้ได้รับการชำระหนี้เร็วขึ้น และลดโอกาสการชำระหนี้ล่าช้ากว่ากำหนดหรือเกิดหนี้เสียขึ้น

3.1.3 สหกรณ์ออมทรัพย์จังหวัดทหารบกกาญจนบุรี จำกัด ควรมีการตรวจสอบสถานการณ์การกู้เงินของสมาชิกจากศูนย์ข้อมูลเครดิตกลาง หรือแหล่งกู้ยืมเงินต่างๆ เพื่อดูว่าสมาชิกรายที่จะขอทำการกู้นั้นมีภาระผูกพันกับสถาบันการเงินอื่นๆ เพื่อเป็นหลักเกณฑ์ในการพิจารณาเงินกู้ของสหกรณ์ออมทรัพย์ต่อไป

3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ผู้ศึกษาท่านอื่นอาจทำการศึกษาปัจจัยอื่นๆ ไม่ว่าจะเป็นการศึกษาจากการทบทวนวรรณกรรม หรือสัมภาษณ์ สมาชิก ทั้งนี้ เพื่อค้นคว้าหาตัวแปรใหม่ๆ ที่อาจจะมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมของสมาชิกในการก่อให้เกิดหนี้เสีย

3.2.2 ผู้ศึกษาท่านอื่นอาจมีการศึกษาพฤติกรรมของปัจจัยส่วนบุคคล เช่น สถานที่อยู่ปัจจุบัน จากแบบจำลองที่ทำการวิจัยมาแล้วข้างต้น

3.2.3 ผู้ศึกษาท่านอื่นอาจมีการศึกษาสาเหตุ และผลกระทบจากการเป็นหนี้กับการใช้ชีวิตประจำวันของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์จังหวัดทหารบกกาญจนบุรี

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กนก คดีการ (2546) “การบริหารการเงินสหกรณ์” ใน *เอกสารการเรียนการสอน ชุดวิชา ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการสหกรณ์* หน่วยที่ 7 หน้า 283-285 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ กรมส่งเสริมสหกรณ์ (2557) *สหกรณ์ออมทรัพย์* (ออนไลน์) สืบค้นเมื่อวันที่ 21 มกราคม 2557 จาก <http://webhost.cpd.go.th/rlo/saving.html>
- ชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย จำกัด (2549) *ประวัติการสหกรณ์ในประเทศไทย* นนทบุรี ชุมชนสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย
- ปิยะธิดา ดวงแก้ว (2552) “การวิเคราะห์ความสามารถในการชำระหนี้ของลูกค้าเช่าซื้อรถยนต์ โดยใช้แบบจำลองโลจิส” การศึกษาค้นคว้าอิสระ ปริญญาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัย บัณฑิตวิทยาลัย สาขาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- พัฒนา กัญยานนท์ (2543) “ปัจจัยที่ทำให้เกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารพาณิชย์ แห่งหนึ่งในจังหวัดเชียงราย” การค้นคว้าอิสระ ปริญญาเศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย สาขาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- พิมลยูพา สุวรรณะชญ (2544) *การศึกษาค้นคว้าความเป็นไปได้ของบริษัท ในการเป็นหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ และหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้เทียม โดยแบบจำลองโพรบิต (Probit Model) และแบบจำลองโลจิส เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ) เศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์*
- ยงยศ กาญจนโรจน์พันธ์ (2551) “การใช้แบบจำลองโลจิสศึกษาปัจจัยการก่อหนี้เสียของสมาชิก สหกรณ์ออมทรัพย์ทนายความแห่งประเทศไทย จำกัด ” วิทยานิพนธ์ ปริญญา บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- ยุวดี พุตระกุล (2539) “การวิเคราะห์พฤติกรรมการใช้สินเชื่อของเกษตรกรลูกค้า ธ.ก.ส.” วิทยานิพนธ์ปริญญาเศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

- รพีพรรณ คำดวงสวัสดิ์ (2550) “การวิเคราะห์เพื่อพยากรณ์หนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของ ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ในเขตอำเภอเมืองเชียงใหม่ โดยใช้ แบบจำลองโลจิส” การค้นคว้าอิสระ ปริญญาบัญชิตมหาบัณฑิต สาขา บริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- วิเชียร เลิศโกคานนท์ (2543) “การจัดการสินทรัพย์หมุนเวียน” ใน เอกสารการเรียนการสอน ชุติวิชา เศรษฐศาสตร์เพื่อการจัดการและการจัดการการเงิน หน้าที่ 10 หน้า 200-202 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช วิทยาการจัดการ สหกรณ์ข้าราชการสหกรณ์ จำกัด (2544) *ข้อบังคับสหกรณ์ข้าราชการสหกรณ์ จำกัด พ.ศ. 2544 และที่แก้ไขเพิ่มเติม* กรุงเทพมหานคร สหกรณ์ข้าราชการสหกรณ์ สหกรณ์ ข้าราชการสหกรณ์ จำกัด (2557) *ประวัติสหกรณ์ข้าราชการสหกรณ์ จำกัด* (ออนไลน์) สืบค้นเมื่อวันที่ 14 มกราคม 2557 จาก <http://coopofficer.or.th/index.php>
- สหกรณ์ข้าราชการสหกรณ์ จำกัด (2550) *ระเบียบสหกรณ์ข้าราชการสหกรณ์ จำกัด ว่าด้วยการให้ เงินกู้แก่สมาชิก พ.ศ. 2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม* กรุงเทพมหานคร สหกรณ์ ข้าราชการสหกรณ์
- สหกรณ์ข้าราชการสหกรณ์ จำกัด (2555) *รายงานประชุมใหญ่สามัญประจำปี ประจำปี 2555* กรุงเทพมหานคร สหกรณ์ข้าราชการสหกรณ์
- สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย (2549) *ความเป็นมาของสหกรณ์* กรุงเทพมหานคร สันนิบาต สหกรณ์แห่งประเทศไทย
- สำนักพัฒนาธุรกิจสหกรณ์ (2545) *การศึกษาวิจัยลูกหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (Non - Performing Loans : NPL) ของสหกรณ์ภาคการเกษตร กลุ่มส่งเสริมพัฒนาธุรกิจสินเชื่อ ธุรกิจการซื้อและบริการ* กรุงเทพมหานคร สำนักพัฒนาธุรกิจสหกรณ์
- สุภาพร ธนบุญชัย (2543) “พฤติกรรมการให้สินเชื่อของระบบธนาคารพาณิชย์ไทย” วิทยานิพนธ์ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต แขนงเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- สุรจิตต์ แก้วชิงดวง (2546) “สหกรณ์ออมทรัพย์” ใน เอกสารการเรียนการสอน ชุติวิชา ความรู้ ทัวไปเกี่ยวกับการสหกรณ์ หน้าที่ 10 หน้า 110-126 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์
- Damodar N. Gujarati (2006) *Essentials of Econometrics*. New York: Mc. Graw Hill Book

ภาคผนวก

แบบสอบถาม

แบบสอบถามสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์จังหวัดทหารบกกาญจนบุรี จำกัด ตามโครงการวิจัย “ ศักยภาพ
ในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์จังหวัดทหารบกกาญจนบุรี จำกัด ”

โดย นายชยยุทธ เสมมาใหญ่ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชา เกษตรศาสตร์และสหกรณ์ แขนงวิชาสหกรณ์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

.....
ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตอบแบบสอบถาม เพื่อจะได้นำไปประมวลผลต่อไป ทั้งนี้ข้อมูล
ของท่านจะเก็บเป็นความลับ และจะสรุปผลสำหรับโครงการศึกษา เท่านั้น

โปรดทำเครื่องหมาย () หน้าข้อที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน และ / หรือ กรอกข้อมูลใน
ช่องว่างที่ว่างเว้นไว้ให้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

- 1.1 เพศ 1. ชาย 2. หญิง
- 1.2 อายุปัจจุบัน.....ปี
- 1.3 สถานภาพของสมาชิกผู้กู้
 1. โสด 2. สมรส
 3. หย่า / หม้าย
- 1.4 ระดับการศึกษาสูงสุด
 1. ต่ำกว่าปริญญาตรี 2. ปริญญาตรี หรือสูงกว่า
- 1.5 สถานภาพที่อยู่ปัจจุบัน (ตามภูมิลำเนา)
 1. ภาคกลาง 2. ภาคตะวันออก
 1. ภาคเหนือ 2. ภาคอีสาน
 1. ภาคใต้
- 1.6 อายุการทำงานปี
- 1.7 อาชีพคู่สมรส
 1. ไม่มีคู่สมรส
 2. มีคู่สมรส
 2.1 ไม่มีงานทำ
 2.2. มีงานทำ

1.8 จำนวนสมาชิกในครอบครัว (รวมสมาชิก)คน

1.9 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

- () 1. รายได้จากทางราชการ (เงินเดือน/เบี้ยเลี้ยง ฯลฯ) ประมาณ.....บาท/เดือน
- () 2. รายได้ที่ไม่ได้มาจากทางราชการ
 - () 2.1 ทำการเกษตร (ปลูกพืช,เลี้ยงสัตว์) ประมาณ.....บาท/เดือน
 - () 2.2 รับจ้าง (โปรดระบุอาชีพ).....ประมาณ.....บาท/เดือน
 - () 2.3 กิจการส่วนตัว (โปรดระบุ).....ประมาณ.....บาท/เดือน
 - () 2.4 อื่นๆ (โปรดระบุ)..... ประมาณ.....บาท/เดือน

1.10 จำนวนเงินที่ฝากไว้กับสหกรณ์ของสมาชิกบาท

1.11 เงินกู้จากแหล่งอื่น (นอกเหนือจากการกู้เงินจากสหกรณ์)

- () 1. ธกส. , ธนาคารออมสิน และธนาคารพาณิชย์อื่นๆ
- () 2. กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
- () 3. ธุรกิจเงินกู้นอกระบบ
- () 4. ญาติ /เพื่อนบ้าน/บุคคลอื่นๆ
- () 5. อื่นๆ (โปรดระบุ).....

1.12 ทุนเรือนหุ้นของสมาชิก ณ เดือนปัจจุบัน.....บาท

1.13 วงเงินกู้ยืมที่สมาชิกได้รับอนุมัติให้กู้จากสหกรณ์ (ตามที่ระบุในสัญญา)

- () 1. เงินกู้สามัญ ต้นเงิน.....บาท ระยะเวลาในการผ่อนชำระตลอดสัญญา.....งวด
- () 2. เงินกู้ฉุกเฉิน ต้นเงิน.....บาท ระยะเวลาในการผ่อนชำระตลอดสัญญา.....งวด

1.14 จำนวนเงินที่สมาชิกผู้กู้ต้องผ่อนชำระต่องวด (เดือน)

- () 1. เงินกู้สามัญ ผ่อนชำระ.....บาท/งวด (เดือน)
- () 2. เงินกู้ฉุกเฉิน ผ่อนชำระ.....บาท/งวด (เดือน)

2. ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่ท่านคิดว่าจะเป็นประโยชน์

.....

.....

.....

ขอขอบคุณท่านที่กรุณาให้ข้อมูลในครั้งนี้

หมายเหตุ เมื่อท่านได้ตอบแบบสอบถามเสร็จเรียบร้อยแล้ว ได้โปรดกรุณานำส่งแบบสอบถามคืนแก่ผู้ที่ได้มอบแบบสอบถามนี้ให้แก่ท่านด้วยครับ

แบบคำขอกู้เงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร
โครงการสนับสนุนสินเชื่อเพื่อพัฒนากลุ่มเกษตรกร

1. ความทั่วไป

1.1 ชื่อกลุ่มเกษตรกรทำไร้แสนตอ

สำนักงานตั้งอยู่เลขที่ 22 หมู่ 10 ตำบลแสนตอ อำเภอนาทม จังหวัดกาญจนบุรี
จดทะเบียนวันที่ 26 พฤศจิกายน 2522 ปัจจุบันมีสมาชิก 69 คน

1.2 ผ่านเกณฑ์มาตรฐานกลุ่มเกษตรกรของกรมฯ หรือไม่ ผ่าน ไม่ผ่าน

1.3 จำนวนเงินที่ขอกู้ 300,000.- บาท

1.4 วัตถุประสงค์ เพื่อจัดหาปุ๋ยมาจำหน่ายให้สมาชิก

1.5 ระยะเวลาที่ใช้เงินกู้ 1 ปี

1.6 หลักประกัน หนังสือค้ำประกันเงินกู้ของคณะกรรมการทั้งคณะ จำนวน 5 คน

1.7 วงเงินที่นายทะเบียนกลุ่มเกษตรกรประจำจังหวัดเห็นชอบ 600,000.- บาท

1.8 วงเงินกู้ยืม ธ.ก.ส. - บาท

2. ประวัติการดำเนินงาน ย้อนหลัง 3 ปี

ปีบัญชี	กำไร (ขาดทุน) เฉพาะธุรกิจ				กำไร (ขาดทุน)สุทธิ (บาท)
	ธุรกิจสินเชื่อ (บาท)	ธุรกิจซื้อจัดหาสินค้าจำหน่าย (บาท)	ธุรกิจรวบรวมผลิตผล (บาท)	ธุรกิจ..... (บาท)	
ปี 2555	-	20,025.61	-	-	20,025.61
ปี 2556	-	7,095.14	-	-	7,095.14
ปี 2557	-	15,220.00	-	-	13,336.17

3. เจ้าหนี้เงินกู้กรมส่งเสริมสหกรณ์ (ไม่มี)

3.1 เงินกองทุนรวมเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร

(1) โครงการ.....

สัญญาลงวันที่.....ต้นเงินกู้จำนวนบาท

ครบกำหนดชำระ.....ชำระครั้งสุดท้ายเมื่อวันที่.....

ปัจจุบันต้นเงินกู้คงเหลือ.....บาท

(2) โครงการ.....

สัญญาลงวันที่.....ต้นเงินกู้ จำนวนบาท

ครบกำหนดชำระ.....ชำระครั้งสุดท้ายเมื่อวันที่.....

ปัจจุบันต้นเงินกู้คงเหลือ.....บาท

3.2 เงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร

(1) โครงการ.....

สัญญาลงวันที่.....ต้นเงินกู้ จำนวนบาท

ครบกำหนดชำระ.....ชำระครั้งสุดท้ายเมื่อวันที่.....

ปัจจุบันต้นเงินกู้คงเหลือ.....บาท

(2) โครงการ.....

สัญญาลงวันที่.....ต้นเงินกู้ จำนวนบาท

ครบกำหนดชำระ.....ชำระครั้งสุดท้ายเมื่อวันที่.....

ปัจจุบันต้นเงินกู้คงเหลือ.....บาท

3.3 เงิน (ระบุ)

สัญญาลงวันที่.....ต้นเงินกู้ จำนวนบาท

ครบกำหนดชำระ.....ชำระครั้งสุดท้ายเมื่อวันที่.....

ปัจจุบันต้นเงินกู้คงเหลือ.....บาท

4. โครงการ/แผนงาน

1. ชื่อโครงการ โครงการจัดหาปุ๋ยมาจำหน่ายให้สมาชิก
2. เจ้าของโครงการ กลุ่มเกษตรกรทำไร่แสนต่อ
3. หลักการและเหตุผล

กลุ่มเกษตรกรทำไร่แสนต่อ มีสมาชิกทั้งสิ้น 69 คน ซึ่งประกอบอาชีพทำนาเป็นหลัก โดยที่กลุ่มเกษตรกรฯ ได้ให้การสนับสนุนการประกอบอาชีพของสมาชิกโดยการจัดหาสินค้ามาจำหน่ายในราคาถูกลง และจำหน่ายเป็นเงินเชื่อ ซึ่งในปัจจุบันกลุ่มฯ ได้จัดหาปุ๋ยมาจำหน่าย ซึ่งเป็นการเพิ่มประเภทของสินค้าที่จำหน่ายให้ตรงตามความต้องการของสมาชิกเพิ่มมากขึ้น ดังนั้นกลุ่มเกษตรกรฯ จึงต้องการเงินทุนเพื่อนำมาจัดหาปุ๋ยที่มีคุณภาพเพื่อจำหน่ายให้แก่สมาชิก เพื่อเป็นการลดต้นทุนในการประกอบอาชีพของสมาชิก ทำให้สมาชิกมีรายได้เพิ่มมากขึ้น และเป็นการพัฒนาคุณภาพกลุ่มเกษตรกรทำไร่แสนต่อให้มีทุนในการดำเนินธุรกิจต่อไป

4. วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อให้สมาชิกกลุ่มเกษตรกรฯ ได้ซื้อปุ๋ยในราคาถูกลง มีคุณภาพ และตรงตามความต้องการ

- 2) เพื่อให้สมาชิกกลุ่มเกษตรกรฯ สามารถลดต้นทุนในการประกอบอาชีพได้
- 3) เพื่อให้กลุ่มเกษตรกรฯ ได้มีธุรกิจเพิ่มมากขึ้น
- 4) วิธีดำเนินการ
 - (1) ประชุมชี้แจงรายละเอียด หลักเกณฑ์ แผนงาน โครงการ เพื่อให้สมาชิกเกษตรกรพิจารณา ตัดสินใจก่อนเข้าร่วมโครงการ
 - (2) สำรวจความต้องการปุ๋ยของสมาชิก
 - (3) สำรวจพื้นที่เพาะปลูกของเกษตรกร เพื่อการจัดสรรจำหน่ายปุ๋ยให้แก่สมาชิกที่เข้าร่วมโครงการ
 - (4) จัดทำโครงการเสนอ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดกาญจนบุรี
- 5) ระยะเวลาในการดำเนินการ

เดือน กรกฎาคม 2557 - เดือน มิถุนายน 2558
- 6) งบประมาณ

กลุ่มเกษตรกรทำไร่แสนตอ ขอกู้ยืมเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร โครงการสนับสนุนสินเชื่อเพื่อพัฒนาเกษตรกร จำนวน 300,000.- บาท (สามแสนบาทถ้วน)
- 7) ผู้รับผิดชอบโครงการ

คณะกรรมการดำเนินการของกลุ่มเกษตรกรทำไร่แสนตอ
- 8) การประเมินผลโครงการ โดย
 - (1) สำนักงานสหกรณ์จังหวัดกาญจนบุรี
 - (2) กลุ่มส่งเสริมสหกรณ์ 2
 - (3) คณะกรรมการดำเนินการของกลุ่มเกษตรกรทำไร่แสนตอ
 - (4) สมาชิกกลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน 33 ราย ได้รับการสนับสนุนในการซื้อปุ๋ยจากกลุ่มเกษตรกรฯ และกลุ่มเกษตรกรมีศักยภาพในการดำเนินธุรกิจ และมีวินัยทางการเงินสามารถ ส่งชำระหนี้ได้ตามกำหนด
- 9) ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ
 - (1) สมาชิกกลุ่มเกษตรกรฯ ที่เข้าร่วมโครงการ ได้ซื้อปุ๋ยราคาถูก และมีคุณภาพจากกลุ่มเกษตรกรฯ
 - (2) สมาชิกกลุ่มเกษตรกรฯ ที่เข้าร่วมโครงการ สามารถลดต้นทุนในการประกอบอาชีพได้
 - (3) กลุ่มเกษตรกรฯ สามารถพัฒนาการดำเนินธุรกิจ และสามารถเพิ่มความหลากหลายของสินค้าที่จำหน่าย เพื่อเป็นแนวทางในการขยายธุรกิจในอนาคตต่อไป

แผนการจัดหาสินค้ามาจำหน่าย

1. ข้อมูลทั่วไป

1.1 กลุ่มเกษตรกรขอกู้เงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร จำนวน 300,000.- บาท

1.2 ซื้อสินค้า ปุ๋ย จำนวน 20.55 ตัน ราคาซื้อตันละ 14,600 บาท

ราคาขายตันละ 15,000.- บาท

1.3 ข้อมูลการซื้อ

(1) แหล่งซื้อ

บริษัท ชุมชนฯ อื่น ๆ (ระบุ)

(2) เงื่อนไขการชำระเงิน

ชำระเงินสด เงินเชื่อ.....วัน

(3) อื่น ๆ (ถ้ามี)

1.4 ข้อมูลการจำหน่าย

(1) จำหน่ายให้

สมาชิก สมาชิกและบุคคลภายนอก

- สมาชิก ร้อยละ.....

- บุคคลภายนอก ร้อยละ.....

(2) วิธีการจำหน่าย

จำหน่ายเป็นเงินสด จำหน่ายในรูปเงินกู้

จำหน่ายเป็นเงินเชื่อ

1.5 ระยะเวลาซื้อ/ขายจนกระทั่งได้รับเงินหนึ่งรอบใช้เวลา 180 วัน

1.6 อุปกรณ์การตลาดที่มีอยู่ (หมายถึง อุปกรณ์การตลาดที่จะสนับสนุนการดำเนินธุรกิจซื้อ

เช่น นาง รถบรรทุก 6 ล้อ เป็นต้น)

นางขนาด.....ตัน จำนวน.....นาง รถบรรทุก 6 ล้อ.....คัน

อื่น ๆ ระบุ (ถ้ามี)

1.7 ปริมาณธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่ายย้อนหลัง 3 ปี

ปีบัญชี	ผลการจัดหาสินค้ามาจำหน่าย	
	ปริมาณ (ตัน,กก.)	จำนวนเงิน (บาท)
ปี 2555	82.22	1,183,935.00
ปี 2556	39.85	557,880.00
ปี 2557	39.10	547,420.00

2. แผนการดำเนินธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่ายปีที่ขอกู้

ปี	เดือน	ปริมาณซื้อ		ปริมาณขาย		หมายเหตุ
		(ตัน,กก.)	จำนวนเงิน (บาท)	(ตัน,กก.)	จำนวนเงิน (บาท)	
2557	กรกฎาคม	20.55	300,030.-	20.55	308,250	กลุ่มเกษตรกร จัดหาปุ๋ยมา จำหน่าย ปีละ 2 รอบ ราคาซื้อตันละ 14,600.- บาท
	สิงหาคม					
	กันยายน					
	ตุลาคม					
	พฤศจิกายน					
	ธันวาคม					
2558	มกราคม	20.55	300,030.-	20.55	308,250.-	ราคาขายตัน ละ 15,000.- บาท
	กุมภาพันธ์					
	มีนาคม					
	เมษายน					
	พฤษภาคม					
	มิถุนายน					
รวม		41.10	600,060	41.10	616,500	

3. ค่าใช้จ่ายของกลุ่มเกษตรกรทำไร่แสนตอ(ช่วงระยะเวลาที่ขอกู้ ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2556 ถึงเดือนมิถุนายน 2557)

ที่	รายการ	จำนวนเดือน	เดือนละ	จำนวนเงิน (บาท)	หมายเหตุ
1	เงินเดือนพนักงาน				
2	ค่าจ้างแรงงาน				
3	ค่าเช่าสำนักงาน				
4	ค่าสื่อสาร				
5	ค่าน้ำ/ค่าไฟ				
6	ค่าเช่าสำนักงาน				
7	เครื่องเขียน-แบบพิมพ์	2	1,000.-	2,000.-	
8	อื่น ๆ				
รวม		2	1,000.-	2,000.-	

4. งบกระแสเงินสดในการดำเนินธุรกิจ (Cash Flow)

หน่วย : บาท

ปี	เดือน	เงินสดยกมา	เงินสดจ่าย	เงินสด รับ	เงินสดคงเหลือ	หมายเหตุ
2557	กรกฎาคม	-	301,030	300,000	-1,030	
	สิงหาคม	-1,030			-1,030	
	กันยายน	-1,030			-1,030	
	ตุลาคม	-1,030			-1,030	
	พฤศจิกายน	-1,030			-1,030	
	ธันวาคม	-1,030		308,250	307,220	
	มกราคม	307,220	301,030		6,190	
2558	กุมภาพันธ์	6,190			6,190	
	มีนาคม	6,190			6,190	
	เมษายน	6,190			6,190	
	พฤษภาคม	6,190			6,190	
	มิถุนายน	6,190	300,000	308,250	14,440	

5. ข้อมูลอื่นที่ทำให้ผู้พิจารณาเงินกู้ เห็นถึงความจำเป็นของการกู้เงินของกลุ่มเกษตรกร โดยพิจารณาทั้งด้านสมาชิกและด้านกลุ่มเกษตรกร

ลงชื่อ.....

(นายช่อ ชาลิตบำรุง)

ประธานกรรมการ

กลุ่มเกษตรกรทำไร่แสนต่อ

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กลุ่มส่งเสริมสหกรณ์ 2 โทร. 511587 ต่อ 17

ที่ กจ ๐๐๑๐ /

วันที่ มิถุนายน 2557

เรื่อง กลุ่มเกษตรกรทำไร่แสบตอขอกู้เงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร โครงการสนับสนุนสินเชื่อเพื่อพัฒนาเกษตรกร

เรียน ประธานคณะกรรมการพิจารณาเงินกู้ โครงการสนับสนุนสินเชื่อเพื่อพัฒนาเกษตรกรระดับจังหวัด

ด้วยกลุ่มเกษตรกรทำไร่แสบตอ ขอกู้เงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร โครงการสนับสนุนสินเชื่อเพื่อพัฒนาเกษตรกร สรุปรายละเอียด ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไป

- 1.1 คำขอกู้เลขที่..... วันที่.....รับข้อมูลเพิ่มวันที่.....
- 1.2 สำนักงานตั้งอยู่เลขที่ 22 หมู่ที่ 10 ตำบลแสบตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี จดทะเบียนวันที่ 26 พฤศจิกายน 2522 มีคณะกรรมการ 5 คน
- 1.3 จำนวนสมาชิก 69 คน
- 1.4 จำนวนเงินที่ขอกู้ 300,000 บาท (สามแสนบาทถ้วน)
- 1.5 วัตถุประสงค์ เพื่อ จัดหาปุ๋ยมาจำหน่ายให้สมาชิก
- 1.6 ระยะเวลาที่ต้องการใช้เงินกู้ตั้งแต่เดือน กรกฎาคม 2557 ถึงเดือน มิถุนายน 2558
- 1.7 หลักประกันเงินกู้ คณะกรรมการดำเนินการทั้งคณะ
- 1.8 อุปกรณ์การตลาดที่จำเป็น
- ไม่มี -

2. สรุปภาวะการเงิน ณ วันที่ 31 มีนาคม 2557

2.1 สินทรัพย์รวมทั้งสิ้น	552,905.08	บาท
- เงินสด + เงินฝากธนาคาร+เงินฝากอื่นๆ	1,423.08	บาท
- ลูกหนี้การค้า	551,420.00	บาท
- เครื่องใช้สำนักงาน	8,000.00	บาท
- ค่าเสื่อมราคาสะสม-เครื่องใช้สำนักงาน	7,938.00	บาท

2.2 หนี้สิน (ระบุ)		
- เงินกู้ยืมระยะสั้น	300,000.00	บาท
- เงินรอจ่ายคืน	2,175.00	บาท
- เงินปันผลค้างจ่าย	2,216.00	บาท
- เงินเฉลี่ยคืนค้างจ่าย	2,550.00	บาท
- ดอกเบี้ยรอจ่ายคืนกรมส่งเสริมสหกรณ์	0.76	บาท
2.3 ทุนของกลุ่มเกษตรกร		
- ทุนเรือนหุ้น	47,130.00	บาท
- ทุนสำรอง	119,769.17	บาท
- ทุนอื่น ๆ	65,727.98	บาท
- กำไร (ขาดทุน) สุทธิประจำปี	13,336.17	บาท

3. การวิเคราะห์ของสำนักงานสหกรณ์จังหวัด

3.1 ข้อมูลทั่วไป

(1) กลุ่มเกษตรกรต้องการกู้เงิน จำนวน 300,000.- บาท

วัตถุประสงค์เพื่อจัดหาปุ๋ยมาจำหน่ายให้สมาชิก

(2) กลุ่มเกษตรกรมีคุณสมบัติเข้าหลักเกณฑ์การกู้เงิน โครงการสนับสนุนสินเชื่อเพื่อพัฒนาเกษตรกร

(3) วงเงินกู้ยืมประจำปี 1,000,000 บาท

(4) วงเงินกู้ยืม ธ.ก.ส.....-.....บาท

3.2 ผลการดำเนินงานย้อนหลัง 3 ปี

ปีบัญชีสิ้นสุด มีนาคม 2555	กำไรสุทธิ (ขาดทุนสุทธิ)	20,025.61	บาท
ปีบัญชีสิ้นสุด มีนาคม 2556	กำไรสุทธิ (ขาดทุนสุทธิ)	7,095.14	บาท
ปีบัญชีสิ้นสุด มีนาคม 2557	กำไรสุทธิ (ขาดทุนสุทธิ)	13,336.17	บาท

3.3 กำไร (ขาดทุน) เฉพาะธุรกิจ ปีบัญชีล่าสุด (ณ วันที่ 31 มีนาคม 2557)

ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย กำไร (ขาดทุน) เฉพาะธุรกิจ.. 15,220.00... บาท

3.4 ความสามารถในการบริหารจัดการ

กลุ่มเกษตรกรมีสมาชิก 69 ราย กลุ่มเกษตรกรดำเนินธุรกิจเพียงด้านเดียว คือ การจัดหาสินค้ามาจำหน่ายให้แก่สมาชิก เป็นเงิน 547,420 บาท ลดลงจากปีก่อน จำนวน 10,460 บาท หรือลดลงร้อยละ 1.87 คิดเป็นร้อยละ 109.48 ของเป้าหมายที่กำหนด มีสมาชิกได้รับบริการ 32 ราย คิดเป็นร้อยละ 46.38 ของสมาชิกทั้งสิ้น ณ วันสิ้นปีมีลูกหนี้การค้าคงเหลือ 551,420 บาท ลูกหนี้สามารถชำระหนี้ค้างเก่าได้ ร้อยละ 98.05 และได้รับชำระหลังปีทางบัญชีบางส่วน เป็นเงิน 154,670 บาท

3.5 กลุ่มมีประวัติทางการเงินที่ดี พิจารณาถึงความเข้มแข็งและความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยงแล้ว ทุนของกลุ่มเกษตรกรสามารถคุ้มครองหนี้ได้ทั้งหมด เจ้าหนี้ไม่มีความเสี่ยงซึ่งจากประวัติการชำระหนี้ในปีที่ผ่านมาเกษตรกรสามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนด

ด้านการทำกำไร กลุ่มเกษตรกรดำเนินงานมีผลกำไรสุทธิ จำนวน 13,336.17 บาท ปีก่อนจำนวน 7,095.14 บาท คิดเป็นร้อยละ 2.44 ของยอดขายสินค้า ผลกำไรเพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวน 6,241.03 บาท หรือเพิ่มขึ้น ร้อยละ 87.96 เกิดจากปีปัจจุบันมีอัตราส่วนของต้นทุนลดลงประกอบกับค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานลดลงเช่นกัน การเติบโตของทุนสำรอง ร้อยละ 29.02 มีกำไรเฉลี่ยต่อสมาชิก จำนวน 193.28 บาทต่อคน เงินออมเฉลี่ยต่อสมาชิก จำนวน 683.04 บาท หนี้สินเฉลี่ยต่อสมาชิก จำนวน 7991.59 บาท

ด้านผลกระทบของธุรกิจ จากสภาพภูมิอากาศ สภาพเศรษฐกิจและการแข่งขันจากผู้ค้ารายอื่น ย่อมส่งผลกระทบต่อการทำนายสินค้าของกลุ่มเกษตรกร ขณะเดียวกันรัฐบาลมีนโยบายให้เกษตรกรมีความสามารถในการซื้อสินค้าเป็นเงินเชื่อ อาจมีผลให้สมาชิกใช้บริการจากผู้แข่งขันภายนอก ประกอบกับค่าครองชีพของสมาชิกสูงขึ้นตามภาวะเศรษฐกิจปัจจุบัน ซึ่งมีผลกับความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิก ดังนั้น กลุ่มเกษตรกรควรเตรียมการรองรับผลกระทบ สำหรับธุรกิจทุกด้านพร้อมทั้งหาแนวทางในการบริหารจัดการธุรกิจให้ดำเนินต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.5 การวิเคราะห์แผนการดำเนินธุรกิจ

3.5.1 วิเคราะห์ผลการดำเนินธุรกิจย้อนหลัง 3 ปี

ปีบัญชี	ธุรกิจสินเชื่อ		ธุรกิจจัดหาสินค้า.....		ธุรกิจรวบรวม		ธุรกิจแปรรูป	
	ปริมาณ (ราย)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)
ปี 2555	82.22	1,183,935
ปี 2556	39.85	557,880
ปี 2557	39.10	547,420.00
เฉลี่ย			53.72	763,078.33				

3.5.2 แผนการดำเนินธุรกิจ

(1) แผนการจัดหาสินค้ามาจำหน่าย

กลุ่มเกษตรกรจะนำเงินที่ได้รับอนุมัติไปดำเนินการจัดหาปุ๋ยมาจำหน่ายเป็นเงินเชื่อ จำนวน 2 รอบ ๆ ละ 20.55 ตัน รอบละ 300,000 บาท/รอบ โดยรอบแรกจำหน่ายในเดือนกรกฎาคม และ

เรียกเก็บเงินจากลูกหนี้การค้าในเดือน ธันวาคม รอบที่สอง จำหน่ายในเดือน มกราคม และเรียกเก็บเงินจากลูกหนี้การค้าในเดือน มิถุนายน โดยจัดซื้อในราคาต้นละ 14,600 บาท จำหน่ายในราคาต้นละ 15,000 บาท

(2) แผนการตลาด

กลุ่มเกษตรกรจะจำหน่ายปุ๋ยให้แก่สมาชิก ณ ที่ทำการกลุ่มฯ ปริมาณ 20.55 ตัน ตามคำสั่งซื้อหรือตามความต้องการของสมาชิก

(3) ประมาณการรายได้ - รายจ่าย

(หน่วย : บาท)

รายการ	จำนวนเงิน
รายได้	
จำหน่ายปุ๋ย	616,500.-
รวมรายได้	616,500.-
รายจ่าย	
ซื้อปุ๋ย	600,060.-
ค่าเครื่องเขียนแบบพิมพ์	2,000.-
รวมรายจ่าย	602,060.-
ส่วนเหลือ	14,440.-

4. สรุปผลการวิเคราะห์

4.1 หากพิจารณาให้กลุ่มเกษตรกรกู้เงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร โครงการสนับสนุนสินเชื่อพัฒนาเกษตรกร จำนวน 300,000.- บาท กลุ่มจะต้องชำระต้นเงิน 300,000.- บาท ปลอดดอกเบี้ย กลุ่มเกษตรกรฯ มีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน 2,000.- บาท มีรายได้จากส่วนต่างราคาซื้อขาย เป็นจำนวนเงิน 14,440.- บาท เมื่อชำระหนี้กรรมฯ แล้ว กลุ่มเกษตรกรฯ จะมีส่วนเหลือจำนวน 14,440.- บาท

4.2 สมาชิกให้ความร่วมมือในการทำธุรกิจกับกลุ่มเกษตรกรฯ ประกอบอาชีพการเกษตร มีรายได้สามารถส่งชำระหนี้ได้

4.3 การจำหน่ายปุ๋ยของกลุ่มเกษตรกรฯ ทำให้สมาชิกที่เข้าร่วมโครงการได้ซื้อปุ๋ยที่มีคุณภาพและราคาถูก ทำให้สมาชิกได้ลดต้นทุนการผลิตลงได้ และยังสามารถสร้างรายได้ให้กับกลุ่มเกษตรกรอีกทางหนึ่ง ทำให้กลุ่มเกษตรกรฯ มีการเพิ่มธุรกิจ และเป็นแนวทางในการพัฒนาเกษตรกรต่อไป

4.4 กลุ่มเกษตรกรฯ จะสามารถดำเนินการจัดหาปุ๋ยมาจำหน่าย ส่งผลให้กลุ่มเกษตรกรฯ มีรายได้และผลกำไร เพื่อตอบแทนให้กับสมาชิกภายในกลุ่มเกษตรกรฯ และเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มเกษตรกรฯ

4.5 กลุ่มมีประวัติทางการเงินที่ดี พิจารณาถึงความเข้มแข็งและความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยงแล้ว ทุนของกลุ่มเกษตรกรสามารถคุ้มครองหนี้ได้ทั้งหมด เจ้าหนี้ไม่มีความเสี่ยง ซึ่งจากประวัติในปีที่ผ่านมา กลุ่มสามารถเรียกเก็บหนี้จากลูกหนี้ได้เต็ม 100% ซึ่งแสดงถึงความสามารถในการบริหารจัดการลูกหนี้ที่ดี

เห็นสมควรให้กลุ่มเกษตรกรกู้เงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร โครงการสนับสนุนสินเชื่อเพื่อพัฒนาเกษตรกร จำนวน 300,000.- บาท (สามแสนบาทถ้วน) วัตถุประสงค์เพื่อจัดหาปุ๋ยมาจำหน่ายให้สมาชิกเงื่อนไขการอนุมัติ ดังนี้

(1) กำหนดชำระคืนภายใน 1 ปี นับแต่วันที่เบิกรับเงิน หากชำระคืนไม่ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดจะต้องเสียค่าปรับสำหรับต้นเงินที่ชำระไม่ได้ในอัตราร้อยละ 3 ต่อปี อีกส่วนหนึ่งต่างหาก

(2) ใช้คณะกรรมการดำเนินการกลุ่มเกษตรกรทั้งคณะ จำนวน 5 คน ค้ำประกันเงินกู้ ซึ่งการค้ำประกันดังกล่าวเป็นการค้ำประกันในฐานะส่วนตัว และยังคงผูกพันผู้ค้ำประกันตลอดไปจนกว่าเจ้าหนี้จะได้รับชำระหนี้ครบถ้วน

5. ความเห็นของผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมสหกรณ์

เห็นสมควรให้กลุ่มเกษตรกรทำไร่แสนต่อ กู้เงินได้ตามความประสงค์

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ลงชื่อ.....

(นางทิพวรรณ ห่องเพ็ชร)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมสหกรณ์ 2

(สำเนา)

รายงานการประชุมคณะกรรมการ

กลุ่มเกษตรกรทำไร่แสมตอ

วันที่ 27 พฤษภาคม 2557

ณ บ้านประธานกรรมการ(นายช่อ ขวลิขิตบำรุง)

.....

กรรมการผู้เข้าประชุม

ที่	ชื่อ – สกุล	ตำแหน่ง	ลายมือชื่อ
1.	นายช่อ ขวลิขิตบำรุง	ประธานกรรมการ	ช่อ ขวลิขิตบำรุง
2.	นายพินิจ เพ็ชระ	รองประธานกรรมการ	พินิจ เพ็ชระ
3.	นายแผน วอนเพียร	เลขานุการ	แผน วอนเพียร
4.	นายไผ่ เล่าทรัพย์	เหรัญญิก	ไผ่ เล่าทรัพย์
5.	นายมนตรี วงศ์วัชรมงคล	กรรมการ	มนตรี วงศ์วัชรมงคล

ผู้เข้าร่วมประชุม

1.	นางทิพวรรณ ห้องเพ็ชร์	เจ้าพนักงานส่งเสริมสหกรณ์อาวุโส	ทิพวรรณ ห้องเพ็ชร์
2.	นางสาวกฤษณิ์ ดอกมะขาม	เจ้าพนักงานส่งเสริมสหกรณ์	กฤษณิ์ ดอกมะขาม

เริ่มประชุมเวลา 10.00 น.

เมื่อคณะกรรมการมาครบองค์ประชุมแล้ว นายช่อ ขวลิขิตบำรุง ตำแหน่งประธานกรรมการ เป็นประธานในที่ประชุม ได้กล่าวเปิดประชุม และดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระดังต่อไปนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

วาระที่ 4 เรื่องเพื่อพิจารณา

4.1 เรื่องพิจารณาขอกู้เงินกองทุนสงเคราะห์ ตามโครงการสนับสนุนสินเชื่อเพื่อพัฒนา

เกษตรกร

ประธานฯ แจ้งว่า ตามที่กลุ่มเกษตรกรทำไร่แสมตอได้ขอกู้เงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร โครงการสนับสนุนสินเชื่อเพื่อพัฒนาเกษตรกรเพื่อนำมาลงทุนในการจัดหาสินค้ามาจำหน่ายให้กับ

สมาชิกซึ่งตามสัญญาเงินกู้กลุ่มๆ จะต้องส่งเงินคืนภายในวันที่ 18 สิงหาคม 2557 ซึ่งในขณะนี้กลุ่มๆ ได้ดำเนินการรับชำระหนี้ค้ำปู้ยจากสมาชิกเรียบร้อยแล้ว หากกลุ่มๆ นำเงินดังกล่าวไปจัดหาสินค้ามาจำหน่ายให้กับสมาชิกคาดว่าจะไม่สามารถส่งชำระหนี้ได้ทันตามกำหนดเวลาส่งคืนเงินกู้กรมส่งเสริมสหกรณ์ เนื่องจากยังไม่ได้เก็บเกี่ยวผลผลิต ปรระชนๆ จึงขอให้ที่ประชุมร่วมกันพิจารณาส่งคืนเงินกู้ตามโครงการดังกล่าวก่อน แล้วจึงดำเนินการจัดทำคำขอกู้เงินโครงการดังกล่าวต่อไป จึงขอให้ที่ประชุมพิจารณา

มติ ที่ประชุมพิจารณาแล้ว มีมติเป็นเอกฉันท์ ดังนี้

1. ให้กลุ่มเกษตรกรทำไร่แสนตอ กู้ยืมเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร โครงการสนับสนุนสินเชื่อเพื่อพัฒนากลุ่มเกษตรกร เพื่อจัดหาปุ๋ยมาจำหน่ายให้แก่สมาชิก เป็นจำนวนเงิน 300,000.- บาท ระยะเวลาการขอกู้ 1 ปี
2. โดยให้คณะกรรมการดำเนินการทั้งคณะของกลุ่มเกษตรกรฯ เป็นผู้ค้ำประกันเงินกู้
3. มอบหมายให้ นายช่อ ขวลิขิตบำรุง ตำแหน่งประธานกรรมการ และ นายแผน วอนเพียร ตำแหน่ง เลขานุการ เป็นผู้มีอำนาจลงนามในสัญญาเงินกู้ แทนกลุ่มเกษตรกรทำไร่แสนตอ
4. มอบหมายให้ นายช่อ ขวลิขิตบำรุง ตำแหน่ง ประธานกรรมการ นายแผน วอนเพียร ตำแหน่ง เลขานุการ และ นายไฝ เล่าทรัพย์ ตำแหน่ง เหนรัญญิก 2 ใน 3 คน เป็นผู้มีอำนาจลงนาม แทนกลุ่มเกษตรกรฯ ในการเบิกรับเงินกู้, การเปิดบัญชีเงินฝาก ธกส. สาขาท่าเรือพระแท่น และมีอำนาจในการเบิกเงินฝากธนาคาร

ฯลฯ

ฯลฯ

เลิกประชุมเวลา 12.20 น.

ลงชื่อ ช่อ ขวลิขิตบำรุง ประธานกรรมการ/ประธานในที่ประชุม
(นายช่อ ขวลิขิตบำรุง)

ลงชื่อ แผน วอนเพียร เลขานุการ/ผู้จัดบันทึก
(นายแผน วอนเพียร)

สำเนาถูกต้อง

(นายช่อ ขวลิขิตบำรุง)
ประธานกรรมการ

ท.1 ปรัชญาแห่งชีวิต

Correlation Matrix

	Constant	a	a2	a3	a3_1	a4	a5	a5_1	a5_2	a5_3	a6	a7	a7_1	a8	a9	a10	a12	a13	a14	A15
Step 1 Constant	1.000	.000	.000	.000	.000	.000	-1.000	-.333	-1.000	-1.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	-.001	.000	.000	.000
a	.000	1.000	.318	-.086	.088	-.151	.000	.000	.000	.000	-.267	.140	.032	.078	-.381	.075	-.085	-.127	.028	.243
a2	.000	.318	1.000	.180	.159	-.191	.000	.000	.000	.000	-.815	.126	-.059	.012	-.235	-.030	-.177	-.151	.171	.228
a3	.000	-.086	.180	1.000	.728	.011	.000	.000	.000	.000	-.054	.213	-.004	.011	-.014	-.052	-.101	.034	-.010	.018
a3_1	.000	.088	.159	.728	1.000	.032	.000	.000	.000	.000	-.108	.678	-.074	-.091	-.058	-.028	-.106	.062	-.077	.022
a4	.000	-.151	-.191	.011	.032	1.000	.000	.000	.000	.000	.092	-.014	.044	-.086	.088	.001	.090	.191	-.121	-.052
a5	-1.000	.000	.000	.000	.000	.000	1.000	.333	1.000	1.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.001	.000	.000	.000
a5_1	-.333	.000	.000	.000	.000	.000	.333	1.000	.333	.333	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000
a5_2	-1.000	.000	.000	.000	.000	.000	1.000	.333	1.000	1.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000
a5_3	-1.000	.000	.000	.000	.000	.000	1.000	.333	1.000	1.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000
a6	.000	-.267	-.815	-.054	-.108	.092	.000	.000	.000	.000	1.000	-.080	-.042	.028	-.057	-.022	.075	.099	-.121	-.200
a7	.000	.140	.126	.213	.678	-.014	.000	.000	.000	.000	-.080	1.000	.307	.025	-.053	-.074	-.044	.061	-.089	.018
a7_1	.000	.032	-.059	-.004	-.074	.044	.000	.000	.000	.000	.042	.307	1.000	.176	-.034	-.010	.059	.167	-.067	-.079
a8	.000	.078	.012	.011	-.091	-.086	.000	.000	.000	.000	.028	.025	.176	1.000	-.126	-.035	.048	-.038	.014	-.114
a9	.000	-.381	-.235	-.014	-.058	.088	.000	.000	.000	.000	-.057	-.053	-.034	-.126	1.000	.039	-.173	-.104	.025	.038
a10	.000	.075	-.030	-.052	-.028	.081	.000	.000	.000	.000	-.022	-.074	-.010	-.035	.039	1.000	-.042	.054	-.095	.078
a12	-.001	-.085	-.177	-.101	-.106	.090	.001	.000	.001	.000	.075	-.044	.068	.048	-.173	-.042	1.000	.029	-.072	-.062
a13	.000	-.127	-.151	.034	.062	.191	.000	.000	.000	.000	.099	.061	.167	-.038	-.104	.064	.029	1.000	-.785	-.411
a14	.000	.028	.171	-.010	-.077	-.121	.000	.000	.000	.000	-.121	-.089	-.067	.014	.025	-.055	-.072	-.785	1.000	.249
A15	.000	.243	.228	.018	.022	-.052	.000	.000	.000	.000	-.200	.018	-.079	-.114	.036	.078	-.062	-.411	.249	1.000

ค.2 ประเภทเงินกู้เงิน

Correlation Matrix

	Constant	a	a2	a3	a3_1	a4	a5	a5_2	a6	a7	a7_1	a8	a9	a10	a12	a13	a14	A15	
Step 1	Constant	1.000	.000	.000	.000	-1.000	.000	.000	.000	.000	-1.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	
	a	.000	1.000	.202	-.219	.000	-.012	.293	.134	-.291	.000	.051	.060	-.314	.006	.175	.087	.000	-.093
	a2	.000	.202	1.000	-.424	.000	-.333	-.193	-.177	-.778	.000	.093	.255	-.107	-.039	.065	.235	-.222	-.133
	a3	.000	-.219	-.424	1.000	.000	.271	.180	.083	.368	.000	-.003	-.232	-.046	.000	-.001	-.066	.066	.139
	a3_1	-1.000	.000	.000	.000	1.000	.000	.000	.000	.000	1.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000
	a4	.000	-.012	-.333	.271	.000	1.000	.395	.143	.001	.000	.098	-.387	.335	.224	-.070	.077	-.043	-.111
	a5	.000	.293	-.193	.180	.000	.395	1.000	.579	-.129	.000	.053	-.333	-.017	.016	.294	-.007	.053	-.099
	a5_2	.000	.134	-.177	.083	.000	.143	.579	1.000	.050	.000	.115	-.264	-.037	.014	.209	-.006	.070	-.148
	a6	.000	-.291	-.778	.368	.000	.001	-.129	.050	1.000	.000	-.185	.028	-.249	-.038	-.119	-.217	.148	.245
	a7	-1.000	.000	.000	.000	1.000	.000	.000	.000	.000	1.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000
	a7_1	.000	.051	.093	-.003	.000	.098	.053	.115	-.185	.000	1.000	-.219	.045	.115	.025	.394	-.291	-.384
	a8	.000	.060	.255	-.232	.000	-.387	-.333	-.264	.028	.000	-.219	1.000	-.103	-.138	-.068	.128	-.178	.078
	a9	.000	-.314	-.107	-.046	.000	.335	-.017	-.037	-.249	.000	.045	-.103	1.000	.323	-.423	.018	.001	-.143
	a10	.000	.006	-.039	.000	.000	.224	.016	.014	-.038	.000	.115	-.138	.323	1.000	-.612	.141	-.106	-.148
	a12	.000	.175	.065	-.001	.000	-.070	.294	.209	-.119	.000	.025	-.068	-.423	-.612	1.000	-.068	.073	-.005
	a13	.000	.087	.235	-.066	.000	.077	-.007	-.006	-.217	.000	.394	.128	.018	.141	-.068	1.000	-.955	-.683
	a14	.000	.000	-.222	.066	.000	-.043	.053	.070	.148	.000	-.291	-.178	.001	-.106	.073	-.955	1.000	.592
	A15	.000	-.093	-.133	.139	.000	-.111	-.099	-.146	.245	.000	-.384	.078	-.143	-.148	-.005	-.683	.592	1.000

ค.3 ประเภทเงินกู้ยืมและดอกเบี้ย

Correlation Matrix

	Constant	a	a2	a3	a3_1	a4	a5	a6	a7	a7_1	a8	a9	a10	a12	a13	a14	A15	A16	A17	
Step 1 Constant	1.000	.000	.000	-.564	-1.000	.000	.000	.000	-.826	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000
a	.000	1.000	-.031	.000	.000	-.020	-.048	.031	.000	.022	.337	-.220	-.084	-.095	.187	-.099	-.167	-.077	.073	
a2	.000	-.031	1.000	.000	.000	-.320	-.024	-.696	.000	.127	-.117	-.167	.186	.015	.033	-.119	-.003	.070	-.042	
a3	-.564	.000	.000	1.000	.564	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000
a3_1	-1.000	.000	.000	.564	1.000	.000	.000	.000	.826	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000
a4	.000	-.020	-.320	.000	.000	1.000	-.054	.125	.000	.085	-.218	-.061	.023	.103	.056	.096	-.124	.011	.065	
a5	.000	-.048	-.024	.000	.000	-.054	1.000	.071	.000	.003	.082	.028	.065	-.161	-.124	.128	.132	-.017	-.019	
a6	.000	.031	-.696	.000	.000	.125	.071	1.000	.000	.000	-.015	-.312	-.177	-.344	.111	.124	-.142	-.131	.067	
a7	-.826	.000	.000	.000	.826	.000	.000	.000	1.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000
a7_1	.000	.022	.127	.000	.000	.085	.003	.000	.000	1.000	-.024	-.269	.531	.078	-.100	-.123	.145	.161	-.150	
a8	.000	.337	-.117	.000	.000	-.218	.082	-.015	.000	-.024	1.000	.103	-.018	.018	.041	-.019	.119	-.100	-.002	
a9	.000	-.220	-.167	.000	.000	-.061	.028	-.312	.000	-.260	.103	1.000	-.195	.204	-.225	.082	.209	.073	-.085	
a10	.000	-.084	.186	.000	.000	.023	.065	-.177	.000	.531	-.018	-.195	1.000	.052	-.196	-.137	.284	.289	-.328	
a12	.000	-.095	.015	.000	.000	.103	-.161	-.344	.000	.078	.018	.204	.052	1.000	-.147	-.079	.025	-.022	.070	
a13	.000	.187	.033	.000	.000	.058	-.124	.111	.000	-.100	.041	-.225	-.166	-.147	1.000	-.777	-.825	-.074	.043	
a14	.000	-.099	-.119	.000	.000	.096	.128	.124	.000	-.123	-.019	.082	-.137	-.079	-.777	1.000	.535	-.133	.142	
A15	.000	-.167	-.003	.000	.000	-.124	.132	-.142	.000	.145	.119	.209	.254	.025	-.825	.535	1.000	.136	-.128	
A16	.000	-.077	.070	.000	.000	.011	-.017	-.131	.000	.161	-.100	.073	.289	-.022	-.074	-.133	.136	1.000	-.940	
A17	.000	.073	-.042	.000	.000	.065	-.019	.067	.000	-.150	-.002	-.085	-.325	.070	.043	.142	-.128	-.940	1.000	

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นายขงยุทธ เสมมาใหญ่
วัน เดือน ปีเกิด	9 มีนาคม 2508
สถานที่เกิด	เพชรบุรี
ประวัติการศึกษา	ปริญญาตรี สาขาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ ปีการศึกษาที่จบ 2534 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
สถานที่ทำงาน	กลุ่มส่งเสริมสหกรณ์ 3 (เขตอำเภอปอพลอยและห้วยกระเจา) สำนักงานสหกรณ์จังหวัดกาญจนบุรี กรมส่งเสริมสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ตำแหน่ง	ผู้อำนวยการกลุ่มกลุ่มส่งเสริมสหกรณ์ 3

